T.C. KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ARKEOLOJİ ANABİLİM DALI
ARKEOLOJİ BİLİM DALI

KIOS KENTİ TARİHİ ve SİKKELERİ

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

Remzi Ege ERSÖZ

KOCAELİ 2019

T.C. KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ARKEOLOJİ ANABİLİM DALI
ARKEOLOJİ BİLİM DALI

KIOS KENTİ TARİHİ ve SİKKELERİ

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

Remzi Ege ERSÖZ

Prof. Dr. Ayşe ÇALIK ROSS

KOCAELİ 2019

T.C. KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ARKEOLOJİ ANABİLİM DALI
ARKEOLOJİ BİLİM DALI

KIOS KENTİ TARİHİ ve SİKKELERİ

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

Tezi Hazırlayan: Remzi Ege ERSÖZ

Tezin Kabul Edildiği Enstitü Yönetim Kurulu ve No: 19.06.2019/17

Jüri Başkanı: Prof. Dr. Ayşe ÇALIK ROSS

Jüri Üyesi: Doç. Dr. Bülent ÖZTÜRK

Jüri Üyesi: Dr. Öğr. Üyesi Üftade MUŞKARA

KOCAELİ 2019

ÖNSÖZ

Bu tez çalışmasında, Kios (Gemlik) antik kentinin, bir Miletos kolonisi olarak kurulduğu MÖ VII. yüzyılın ortalarından, Roma İmparatorluk Dönemi sonuna kadar geçirdiği tarihsel süreçler, numismatik veriler ışığında değerlendirilmiştir. Kentteki numismatik veriler, MÖ IV. yüzyıldan başlayarak MS III. yüzyıl sonlarına kadar takip edilebilmektedir. Bu süreç içerisinde kentteki sikke darbı neredeyse kesintisiz olarak devam etmiştir. Kent farklı dönemlerde, farklı isimler ile anılmış, bu süreçte birçok kültüre ev sahipliği yapmış ve tarihi olaylara tanıklık etmiştir.

Çalışma süreci boyunca benden desteğini esirgemeyen danışmanım Prof. Dr. Ayşe Çalık Ross'a ve çeşitli aşamalarda tecrübeleri ile bana yol göstermiş olan değerli hocam Dr. Öğr. Üyesi Erdal Ünal'a ne kadar teşekkür etsem azdır. Ayrıca tezimi bitirmeme olanak sağlayan, tecrübelerini ve tavsiyelerini hiçbir zaman sakınmayan, bilimsel hayatı ayak izlerini takip ederek öğrenmeye çalıştığımız Prof. Dr. Ayşe Tuba Ökse'ye, eğitim aşamasında öğrettiklerinden dolayı değerli hocalarımız Prof. Dr. Füsun Tülek ve Doç. Dr. Şengül Aydıngün'e teşekkür ederim.

Tez süreci boyunca yanımda olan arkadaşlarım Aytugar Çığır Demir, Serhat Mert Kaşıkcı ve Çağlar İslamoğlu'na teşekkür etmek isterim.

Son olarak, tükendiğim ve devam edemeyeceğimi düşündüğüm zamanlarda, maddi ve manevi yanımda olan, hayatın gözlerimizin önünden geçişini beraber izlediğimiz, umutla, sabırla, bitmez tükenmez bir sevgi ve dostlukla gelecek güzel günleri beklediğimiz sevgili ailem; Hilal Şenay Tapan, Muammer Hakkı Ersöz, Perihan Ersöz ve Kemal Efe Ersöz'e süreç boyunca benden umutlarını kesmedikleri için teşekkür ederim.

Remzi Ege Ersöz

Mayıs 2019

İÇİNDEKİLER

ÖZET i
ABSTRACT ii
TEKNİK KISALTMALAR LİSTESİ iii
KATALOG KISALTMALARI LİSTESİ iv
HARİTA VE RESİM LİSTESİ vii
TABLO LİSTESİ viii
GİRİŞ 1
Amaç, Kapsam ve Yöntem 1
BİRİNCİ BÖLÜM 3
1. TARİHİ COĞRAFYA 3
1.1. Antik Yol Ağı 4
1.2. Tarihi Savunma Sistemi 5
1.3. Su Kaynakları 5
1.4. Tarım ve Üretim Faaliyetleri 6
İKİNCİ BÖLÜM 7
2. KENT TARİHİ 7
2.1. Hellenistik Dönem Öncesi 7
2.2. Hellenistik Dönem 10
2.3. Roma Dönemi 13
2.4. Bizans Dönemi 15
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM 17
3. SİKKELERİN TANIMI VE DEĞERLENDİRMESİ 17
3.1. Hellenistik Dönem Sikkeleri 17
3.1.1. Kent Sikkeleri 17
3.1.2. Kraliyet Sikkeleri 22
3.2. Roma Dönemi Sikkeleri 22
SONUÇ 36
KAYNAKÇA 39
Antik Kaynaklar 39
Modern Kaynaklar 40
Elektronik Kaynaklar 45
KATALOG 46
A. Hellenistik Dönem Sikkeleri 46

B. Roma Dönemi Sikkeleri.....91
HARİTA VE RESİMLER.....153
TABLOLAR.....156
LEVHALAR.....159
ÖZGEÇMİŞ.....175

ÖZET

Günümüzde Bursa il sınırları içersinde yer alan, bir liman kenti olmasıyla ön plana çıkan Gemlik, antik dönemlerde Kios veya Prusias ad Mare adıyla bilinmekteydi. Bu tez çalışmasında, modern kaynaklar, sikkeler ve antik kaynaklardan edinilen bilgiler vasıtasıyla Kios'un; kent tarihinin başlangıcı olan MÖ VII. yüzyılın ortalarından, Roma İmparatorluk Dönemi sonuna kadar geçirdiği tarihsel sürece ışık tutmak amaçlanmıştır. Bununla birlikte, kentte MÖ IV. yüzyıl başlarından, MS III. yüzyıl sonlarına kadar darp edildiği gözlemlenen sikkelerin bir korpusu oluşturulup, sikke tipleri, birimleri, görevli isimleri, ikonografileri ve emisyon hacimleri açısından değerlendirilerek kentin sikke darbına ilişkin politikası ortaya koyulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Gemlik, Kios, Prusias ad Mare, Numismatik, Mysia, Bithynia

ABSTRACT

Gemlik is located within the borders of the province of Bursa and owes its importance to the fact that it is a port city. In antiquity, it was known as Cius or Prusias ad Mare. The aim of this thesis is to illuminate the historical emergence of the city from its foundation in the mid-7th century BC until the end of the Roman Imperial Period, drawing on information obtained from modern and ancient sources as well as coins. For that purpose, a corpus of coins from Gemlik has been assembled, the components of which were minted between the beginning of the 4th century BC and the end of the 3rd century AD. An examination of the coin types, denominations, officials referred to, iconography and volume of currency issued sheds light on the coinage policy of the ancient city.

Keywords: Gemlik, Cius, Prusias ad Mare, Numismatics, Mysia, Bithynia

TEKNİK KISALTMALAR LİSTESİ

Ay.	arka yüz
AyK.	arka yüz kalıbı
Bkz.	bakınız
d.	doğru
çev.	çeviren
diad.	diademli
ed.	editör
fig.	figür
g.	gram
ky.	kalıp yönü
lev.	levha
mm.	milimetre
MÖ	milattan önce
MS	milattan sonra
No.	numara
Öy.	ön yüz
ÖyK.	ön yüz kalıbı
Res.	Resim
temp.	Çevrimiçi kataloglarda kullanılan geçici numaralandırma.
s.	sayfa
v.d.	ve diğerleri

KATALOG KISALTMALARI LİSTESİ

BMC Pontus: Wroth, Warwick (1889). A Catalogue of the Greek Coins in the British Museum: Pontus, Paphlagonia, Bithynia and the Kingdom of Bosporus. London: Printed by Gilbert and Rivington Limited.

Boston: Museum of Fine Arts, Boston.

CNG: Classical Numismatic Group.

Hunterian: MacDonald, George (1901). Catalogue of Greek Coins in the Hunterian Collection University of Glasgow, vol. 2: North Western Greece, Central Greece, Southern Greece, and Asia Minor. Glasgow: James MacLehose and Sons.

Leu: Leu Numismatik.

McClean III: Grose, Sidney William (1929). Fitzwilliam Museum: Catalogue of the McClean collection of the Greek Coins, vol. 3: Asia Minor Farther Asia Egypt Africa. Cambridge: Cambridge Univesity Press.

Paris: Bibliothèque nationale de France.

Pegasi Num.: Pegasi Numismatics.

RPC I: Burnett, Andrew, Michel Amandry, Pere Pau Ripollès (1992). Roman Provincial Coinage, vol. 1: From the death of Caesar to the death of Vitellius (44 BC-AD 69). London/Paris: British Museum Press/ Bibliothèque Nationale.

RPC II: Burnett, Andrew, Michel Amandry, Ian Carradice (1999). Roman Provincial Coinage, vol. 2: From Vespasian to Domitian (AD 69-96). London/Paris: British Museum Press/ Bibliothèque Nationale.

RPC III: Amandry, Michel, Andrew Burnett (2015) Roman Provincial Coinage, vol. 3: Nerva, Trajan and Hadrian (AD 96-138). London/Paris: British Museum Press/ Bibliothèque Nationale.

RPC IV: Roman Provincial Coinage Online, vol. 4.1: Antoninus Pius to Commodus (AD 138-192): Cyrenaica to Bithynia-Pontus [with temporary numbers].

RPC VI: Roman Provincial Coinage Online, vol. 6: Elagabalus to Maximinus (AD 218 – 238): Asia Minor and Egypt [with temporary numbers].

RPC IX: Hostein, Anthony, Jerome Mariat (2016). Roman Provincial Coinage, vol. 9: From Trajan Decius to Uranius Antoninus (AD 249-254). London/Paris: British Museum Press/ Bibliothèque Nationale.

SNG Cop.: Breitenstein, Niels, Willy Schwabacher (1944). Sylloge Nummorum Graecorum, The Royal Collection of Coins and Medals Danish National Museum: Bosphorus-Bithynia. Copenhagen: Ejnar Munksgaard.

SNG Delepierre: Nicolet-Pierre, Hélène (1983). Sylloge Nummorum Graecorum, France Bibliothèque Nationale, Cabinet des Medailles Collection Jean et Marie Delepierre. Paris: Bibliothèque Nationale.

SNG Finland: Ashton, Richard (1999). Sylloge Nummorum Graecorum Finland, The Erkki Keckman Collection in the Skopbank, Helsinki, part 2: Asia Minor Except Karia. Helsinki: The Finnish Society of Sciences and Letters.

SNG IV Fitz 6: Heichelheim, Fritz (1965). Sylloge Nummorum Graecorum, vol. 4: Fitzwilliam Museum Leake and General Collections, part 6: Asia Minor-Phrygia. London: Oxford University Press.

SNG Leipzig: Schultz, Sabine (1993). Sylloge Nummorum Graecorum Deutschland, Sammlung der Universitätsbiblothek Leipzig, 1. band: Autonome Griechische Münzen. München: Hirmer Verlag.

SNG Leipzig II: Hausmann, Ewald (2008). Sylloge Nummorum Graecorum Deutschland, Sammlung der Universitätsbiblothek Leipzig, 2. band: Römische Provinzialprägungen Addenda und Corrigenda zum 1. band. München: Hirmer Verlag.

SNG Sweden II: Westermark, Ulla (1991). Sylloge Nummorum Graecorum Sweden II, The Collection of the Royal Cabinet National Museum of Monetary History Stockholm, part 3: Attica-Lesbos. Stockholm: The Royal Academy of Letters History and Antiquities.

SNG V Oxford: Ashton, Richard (2007). Sylloge Nummorum Graecorum, vol. 4: Ashmolean Museum Oxford, part 9: Bosphorus–Aeolis. London: Oxford University Press.

SNG v.Aul.: von Aulock, Sammlung Hans (1957). Sylloge Nummorum Graecorum, Pontus–Paphlagonien-Bithynien 1-1049. Berlin: Verlag Gebr. Mann., von Aulock, Sammlung Hans (1967). Sylloge Nummorum Graecorum, Nachtrage 1: Pontus-Paphlagonien-Bithynien 6674-7190. Berlin: Verlag Gebr. Mann.

SNG VI Lewis: Carradice, Ian (1992). Sylloge Nummorum Graecorum, Lewis Collection in Corpus Christi College Cambridge, part 2: The Greek Imperial Coins. Oxford: Oxford University Press.

SNG XII Hunterian: Goddard, John (2004). Sylloge Nummorum Graecorum, vol. 12: The Hunterian Museum University of Glasgow, part 1: Roman Provincial Coins, Spain-Kingdoms of Asia Minor. London: Oxford University Press.

Vienna: Kunsthistorisches Museum.

Weber: Forrer, Leonard (1922). The Weber Collection, vol. 3, part 1 Asia: Bosporus – Cochis – Pontus – Paphlagonia – Bithynia – Mysia – Troas – Aeolois – Lesbos – Ionia – Caria - Lydia. London: Spink&Son Limited.

HARİTA VE RESİM LİSTESİ

Harita 1: Gemlik Körfezi: Uydu Fotoğrafı. Google Earth (çevrimiçi).

Harita 2: Gemlik ve Çevresinin Topografik Haritası (Bulur Kamış, 1993: Harita 1).

Harita 3: MÖ 522-486 aralığında Akhaemenid İmparatorluğu Haritası (https://www.researchgate.net/)

Harita 4: MÖ 120 Civarında Anadolu'nun Jeopolitik Yapısı.

(http://e-wiki.org/tr/images/Aden_(roman))

Harita 5: Bithynia-Pontus Eyaleti.

(http://lakesideministries.com/2ndCovenant/Acts/Acts_Images/ActsMap_Roman_Provinces.htm)

Resim 1: Günümüzde Gemlik.

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: MÖ 350-300 kent görevlilerinin adıyla basılmış sikkelerin birimleri ve adetleri.

Tablo 2: Hellenistik Dönem ikonografilerine göre birimler ve tip sayıları.

Tablo 3: Roma İmparatorluk Dönemi tip dağılımı.

Tablo 4: Roma İmparatorları ve dönemlerinde Kios sikkelerinde kullanılmış ikonografiler.

GİRİŞ

Amaç, Kapsam ve Yöntem

Bu yüksek lisans tezinde, daha önce bilimsel olarak çalışmamış, çeşitli koleksiyonlarda bulunan, Kios (Gemlik) kentine ait yayımlanmış ve yayımlanmamış sikkeler değerlendirilerek, kente ait bir sikke korpusu oluşturmak ve kent tarihine katkı sağlamak amaçlanmıştır.

Çalışma kapsamındaki tarihsel süreç kentin kurulduğu MÖ VII. yüzyıl ortalarından başlayarak, Selçuklu Dönemi'ne kadar olan zaman dilimini kapsamaktadır. Antik ve modern kaynaklar doğrultusunda yapılan tarihsel araştırma sürecinde, kent genel olarak içinde yer aldığı bölgeler ile birlikte ele alınmıştır. Bu nedenle eksik noktaları tamamlamak amacıyla; tarihin farklı dönemlerinde farklı krallık bölgelerine konumlandırılmış kente dair; Lydia Krallığı, Akhaemenid İmparatorluğu ve Bithynia Krallığı ile ilgili bilgilere yer verilmiştir. Özellikle tarihlendirilmesinde sorun yaşanan Hellenistik seriler ile ilgili doğru bir kronoloji belirleyebilmek amacıyla; dönemin tarihi ve siyasi olaylarının kent üzerindeki etkisi değerlendirilmiştir.

Kios kaynaklı nümismatik veriler MÖ IV. yüzyılın ortalarından başlayıp MS III. yüzyılın son çeyreğine kadar devam etmektedir. Çalışmanın katalog kısmını oluşturan materyal, yurt dışı müze koleksiyonları ile özel koleksiyonlarda ve yurtdışında faaliyet gösteren bazı müzayede şirketlerinin satış kataloglarında yer alan 466 adet sikkeden oluşmaktadır. Müzeler, enstitüler ve özel koleksiyonlar arasında American Numismatic Society (New York), Ashmolean Museum (Oxford), Bibliothèque nationale de France (Paris), Boston Museum of Fine Arts (Boston), British Museum (Londra), Danish National Museum (Kopenhag), Erkki Keckman Koleksiyonu (Helsinki), Fitzwilliam Museum (Cambridge), Hunterian Koleksiyonu (Glasgow), Imhoof-Blumer Koleksiyonu (Berlin), Kunsthistorisches Museum (Viyana), Leipzig Üniversite Kütüphanesi Koleksiyonu (Leipzig), Museo Archeologico Nazionale di Firenze (Floransa), Museo Civico (Torino) ve Staatliche

Museen (Berlin) bulunmaktadır. Bu müze ve koleksiyonlar arasında yer alan sikkeler, bizzat müzelerde incelenmemiş olup yayınlanmış kataloglar aracılığıyla çalışma kapsamına dahil edilmiştir. Yurtdışında faaliyet gösteren müzayede şirketleri ve internet satış şirketleri arasında Asia Minor Coins, Classical Numismatic Group, Forum Ancient Coins, Leu Numismatik ve VCoins'i sayabilirz. Çalışmada yer alan sikkelerin tümü bahsi geçen kaynaklardan alınmış olup; bu sikkelerin çap, ağırlık ve kalıp yönü hakkındaki bilgileri yayınların ve sitelerin verdikleri tanım ile teknik bilgiler doğrultusunda kaydedilmiştir. Levhalarda yer alan sikke fotoğrafları, katalog ile aynı şekilde numaralandırılmıştır. Katalogda milimetrik ölçülerin bulunmasından dolayı sikke fotoğraflarında bire bir ölçü kullanılmamış olup, altın ve gümüş seriler için fikir vermesi açısından orjinaline yakın bir şekilde ölçeklenmeye çalışılmıştır. Katalog oluşturma aşamasında biçimsel olarak Tekin 1994, 2008, 2009; Ünal 2013, 2014, Vagi 2000 kaynaklarından faydalanılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. TARİHİ COĞRAFYA

Antik dönemlerde adı Kios veya Prusias ad Mare olarak geçen kent günümüzde Gemlik ismiyle bilinmektedir. Gemlik Marmara Bölgesi'nin Güney Marmara Bölümü'nde, Bursa il sınırları içerisinde yer almaktadır.

Kuzeyinde Samanlı Dağları, güneyinde ise Mudanya sırtları ve Katırlı Dağları ile sınırlanan, Pleistosen'de şekillenmiş doğu–batı doğrultulu tektonik oluğun içinde bulunan kent, kendi ismiyle anılan körfezin ucunda yer alır. Gemlik Körfezi (Kianos Kolpos), Marmara denizinin İzmit Körfezi'nden(Astakenos Kolpos) sonraki ikinci büyük körfezidir ve İznik Gölü'nün bir uzantısı olan Karsak Deresi'nin getirdiği alüvyal ova ile sınırlanmıştır (Mansel, 1974: s. 181). Ovanın genişliği 2 km kadar olup, Doğu istikametinde daralarak, alüvyal tabanı ile birleşmektedir.[1]

Şehrin kuzeyindeki Samanlı Dağları, 900 metre yüksekliğe sahip olup, Gemlik'i kuzeyden gelen soğuk hava kütlelerinden korumaktadır (Harita 2).

Gemlik coğrafi konumu dolayısıyla Batı Anadolu şehirlerinin, İstanbul ve Trakya ile bağlantısını sağlayan yolların üzerinde konuşlanmaktadır. Alüvyal dolguların katkısı ile ulaşıma engel olacak bir yükselti bulunmaması sonucu ve de denize olan komşuluğu neticesinde Gemlik, çevresi için bir liman konumuna gelmiştir (Bulur Kamış, 1993: s. 5-18). Denizyolu ile Karadeniz, Ege ve Akdeniz'le, karayoluyla ise Anadolunun her yeri ile bağlantı kurulabilecek konumda bulunan Gemlik, denizyolu ve karayolu düğümünde bulunması nedeniyle ticaretin en önemli etmenlerinden biri olan lojistik için elverişlidir.

Gemlik'in doğusunda kalan İznik Gölü kıyısındaki Ilıpınar'da yerleşim MÖ 5000'e kadar uzanmaktadır (Doğancı, 2018: s. 36). Burada yaşayan topluluğun, mitolojik kuruluş tarihi MÖ XII. yüzyıla kadar giden Kios kentiyle bir bağlantısı olduğu düşünülmektedir (Kaplanoğlu ve Oğuzoğlu, 2011: s. 25). Fakat buna dair somut herhangi bir kayıt bulunmamaktadır.

[1] Harita 1.

1.1. Antik Yol Ağı

Gemlik Körfezi, Marmara denizi vasıtasıyla, İstanbul Boğazı'ndan Karadeniz'e, Çanakkale Boğazı'ndan ise Ege ve Akdeniz'e açılabilen güvenli bir iç limandır. Kios barındırdığı bu coğrafi özellik sayesinde, denizcilik açısından her zaman önemli bir kent olmuştur. Bizans İmparatorluğu Dönemi'nde Kios'ta bir tersane kurulmuş (Orkun, 1947: s. 108), devam eden süreçte Selçuklu ve Osmanlı Dönemi'nde de aynı misyonu üstlenmiştir. 1334 yılında Osmanlılar şehri himayesi altına aldığında, gemi yapım evlerinin yoğunluğundan dolayı kente "Gemilik" ismini vermişlerdir.

Kios kenti, tersane özelliğinin yanı sıra, kuruluşundan bugüne kadar, günümüz Bursa kentinin etki alanı olan coğrafyada, gerek tarım ürünleri gerekse madenler için son derece önemli bir ticaret limanı olmuştur.

Bir kent için en önemli kuruluş nedenlerinden biri de karayolu ile kolay ulaşılabilir olmasıdır. Gemlik için günümüzde kullanılan ulaşım ağlarının çoğu antik dönemlerde de kullanılan ulaşım ağlarıdır. Samanlı Dağları'nın kuzey ve güneyinde uzanan alçak sahaları takip ederek bir tarafta Bithynia'nın doğu kısmına, diğer taraftan da kuzeybatıda bulunan Kalkhedon kentine, güneyde ise Prusa'ya ulaşılmaktaydı.

Antik dönemlerde karayoluyla Kios kentine ulaşmak için Kalkhedon'dan yola çıkan biri, doğuya doğru, Astakenos'un kuzey sahillerini geçerek Nikomedia kentine ulaşır. Burada ikiye ayrılan yolun biri doğu, diğeri güney doğrultusunda devam etmektedir, güney doğrultusundaki yoldan, Astakenos'un güney kıyısını takip ederek, Samanlı Dağları'nı aşarak Nikaia'ya ulaşır ve Askania'nın[2] güney kıyılarını batıya doğru takip ederek Kios kentine varabilir. Bu yol güzergâhı Roma Dönemi'nde de aynı şekilde kullanılmıştır. Geç Roma–Bizans Dönemi'nde, Laledere deltasından Orhangazi'ye, oradan Kios'a, daha sonra Mudanya üzerinden Pergamon ve Ege Bölgesi'ndeki antik kentlere dek uzanan yol güzergâhı eklenmiştir (Bulur Kamış, 1993: s. 9).

[2] İznik Gölü'nün antik dönemdeki adı.

1.2. Tarihi Savunma Sistemi

Günümüzde de olduğu gibi, insanların yaşanılacak, yerleşilecek konumu seçme tercihlerinin başında, emniyette olacakları, güvenli bir yer arayışı bulunur. Bir kentin kurulmasında, bu arayışın yanı sıra, yerleşilecek yerin iyi ve kolay savunulabilir olması son derece önemlidir. Savunması kolay olmayan bir yerde yerleşim, ticari olarak iyi kar edilebilecek bir konumda olsa da, sık karşılaşılan bir durum değildir. Kazanç elde etmek ile birlikte, bu kazancı ve kendini koruyabilmek, aynı zamanda güvende hissetmek, yaşanılacak yer tercihi yapılırken savunma ihtiyacının ön plana çıkmasına neden olur. Kios kenti de bu genel kanıya uyum sağlayan bir konumda kurulmuştur. Kentin sur sistemi ile ilgili elimizde bir bilgi bulunmamasına rağmen, konum olarak savunmaya elverişli olduğu gözlemlenmektedir.

Kios kentinin kurulduğu yer, denizden 35-40 metre yükseklikte, Karsak Deresi'nin getirdiği alüvyal toprakların oluşturduğu ovaya hâkim vaziyettedir. Gemlik Körfezi'nin kuzeyinde sıralanan Samanlı Dağları, kenti bu yönden gelebilecek tehlikelere karşı korur, güneyde ise Karsak Deresi yeterli olmamakla beraber küçük bir engel oluşturmaktadır (Bulur Kamış, 1993: s. 10).

1.3. Su Kaynakları

Yer seçimlerindeki bir diğer önemli unsur ise içilebilir su kaynağına yakınlık ve suyun kolay temin edilebilmesidir. Kentin kuzeyinde bulunan Samanlı Dağları'nın denize akan küçük akarsuları ve dağın eteğindeki su kaynakları, bu zorluğun üstesinden gelmelerini sağlamıştır. Günümüzde de Gemlik'in içme suyu ihtiyacı aynı kaynaklardan karşılanmaktadır.

Farklı bir etmen ise tektonik bir çukurluk olan Gemlik Körfezi'nden, İznik Gölü'ne uzanan fay hatlarından, yüzeye çıkan sıcak su kaynakları bulunmasıdır. Günümüzde Gemlik'teki bir suni ipek fabrikası ovanın kuzeyinde bulunan Ilıcaksu mevkinden yüzeye çıkan su kaynağını kullanmakta, ovanın güneyinde ise şifalı suları ile ünlü Gemlik kaplıcası bulunmaktadır (Bulur Kamış, 1993: s. 13).

1.4. Tarım ve Üretim Faaliyetleri

Yerleşime uygun konum aranırken; su, savunma, ulaşım gibi unsurlarla beraber, su kaynağına olan yakınlıktan sonraki en önemli unsur, yerleşim yerinin, coğrafi nitelik olarak gıda ve besin ihtiyacını karşılayabilecek imkanlara sahip bir konumda bulunmasıdır. Kios kenti bu konuda şanslı kentlerden biri olup besin ihtiyacının bir kısmını, körfez kenarına konuşlanmış olmasından dolayı balıkçılık ile karşılayabilmektedir. Fakat genel olarak avcı–toplayıcı toplumdan, üretici toplum kültürüne geçildiğinden beri insanlar besin ihtiyaçlarının çoğunluğunu tarım ile karşılamaktadır. Bu yüzden yerleşim planı yapılırken öncelikli noktalardan biri de, yerleşim yerinde, tarıma elverişli toprakların bulunmasıdır.

Kios, Karsak Deresi'nin taşıdığı malzemelerin, körfezin doğu kısmını doldurmasıyla oluşturduğu 2 km genişlikteki Gemlik Ovası'nın kenarında yer almaktadır. Bu nedenle çok geniş bir alana sahip olmamasına rağmen, sıcaklığın 7 derecenin altına düşmediği elverişli iklim şartları, bol mineralli alüvyal toprakların oluşturduğu düz arazi ve sulanabilirliği sayesinde, oldukça fazla çeşitte ürün yetiştirilebilip, tarımsal faaliyetler yıl boyunca devam ettirilebilmektedir. Bu elverişli iklim şartlarının oluşmasında Samanlı Dağları'nın kuzey rüzgarlarına engel olması önemli bir pay sahibidir. Sıcaklığın düşmemesi, soğuğa karşı dayanıksız, zeytin gibi Akdeniz iklimi bitkilerinin kolaylıkla yetiştirilebilmesine olanak sağlamıştır (Bulur Kamış, 1993: s. 20).

İKİNCİ BÖLÜM

2. KENT TARİHİ

2.1. Hellenistik Dönem Öncesi

Gemlik'in doğusunda kalan İznik Gölü kıyısındaki Ilıpınar, günümüzden 7000 yıl önce insanların avcılık–toplayıcılık sürecinden tarımsal yerleşik yaşama geçtikleri bir alandır. Burada yaşayan topluluğun, mitolojik kuruluş tarihi MÖ XIII. yüzyıla kadar giden Kios kentinin yerel halkıyla bir bağlantısı olduğu düşünülmektedir (Kaplanoğlu ve Oğuzoğlu, 2011: s. 25). Fakat buna dair somut herhangi bir kayıt bulunmamaktadır.

Kios kenti hakkında şimdiye kadar arkeolojik anlamda detaylı bir çalışma yapılmamış olması nedeniyle, kentin tarihi hakkında bilgi sahibi olma noktasındaki en önemli materyaller antik kaynaklar ve seyyahların yazdıklarıdır.

Kent hakkındaki ilk bilgiler MÖ III. yüzyılda yaşamış Rodoslu Apollonios'un Argonautika adlı eserinde geçmektedir (Strabon XII, 4.3). Kente ait birçok sikkede bu hikayede geçen figürler bulunmaktadır.

Rodoslu Apollonios'un (I, 1173-1355) anlattığı efsaneye göre; altın postu bulmak için Kolkhis'e doğru yola çıkan Argonautlar, Arganthonian Dağı'nın eteklerinde, Kios Nehri'nin ağzında bulunan Kios'a varır. Bölge halkı Mysialılar, tayfayı konukseverlikle ağırlar, onlar için bir ziyafet düzenler ve Ekbasios Apollon'a kurban sunar. Herakles kendisine uygun bir kürek yapmak için ormanın içlerine gider. Servi fidanı boyunda bir çam ağacı bulur ve sadağını, oklarını ve yayını yere bırakıp sırtındaki aslan postunu çıkarır. Tunçla kaplı lobutuyla birkaç kez vurup çam ağacını yoklar ve iki eliyle gövdesinden sıkıca kavrayıp ağacı yerinden söker. Sadağını, yayını, oklarını, değneğini ve aslan postunu alarak kampa geri döndüğü sırada Herakles'in dostu Hylas da arkadaşı döndüğünde sofra hazır olsun diye akşam yemeği hazırlamak üzere elinde bir sürahiyle, su bulmak için ormandaki kutsal pınarı aramaya çıkar. Civarda yaşayanların Pegai adını verdiği pınara vardığında nympheler yeni dans etmeye başlamıştır, çünkü bu dağın tepesinde yaşayan nympheler geceleri Artemis'e

ilahiler okuyup onu yüceltmektedirler. Dorukları ve pınar başlarını mesken tutmuş nympheler ormanı korumakla görevlidir. Su perilerinden biri pınardan çıkmak üzereyken, Hylas'ı fark eder ve ona aşık olur. Hylas sürahiyi doldurmak üzereyken onu suyun içine çeker. Hylas'ın bağırışlarını Eilatos'un oğlu Polyphemos duyar ve Pegai'ye doğru koşar. Polyphemos, Hylas'ın vahşi hayvanların ya da eşkıyaların saldırısına uğradığını düşünür. Kılıcını çekip ilerlerken, tekneye doğru yürüyen Herakles'i görür. Ona Hylas'ın su almak için pınara gittiğini fakat geri dönmediğini söyler. Bu sözler üzerine Herakles çok sinirlenir ve taşıdığı çam ağacını yere atarak nereye gittiğini bilmeden koşmaya başlar.

Bu sırada tayfanın geri kalanı Hylas, Polyphemos ve Herakles'i unutarak denize açılır. Bir süre sonra bu durumu fark ettiklerinde ise aralarında büyük bir kavga çıkar ve Mysialıların ülkesine geri dönmeye karar verirler. Fakat o sırada denizden tanrı Nereus'un kahini Glaukos çıkıp geri dönmelerine engel olur. Glaukos, Herakles'i Aietes'in ülkesine götürmemelerini, onun kaderinin Argos'ta kalarak Eurystheus'un buyurduğu on iki görevi yerine getirmek olduğunu söyler. Diğer iki yoldaşlarını da aramamalarını, Polyphemos'un kaderinde Mysialıların ülkesinde Kios Nehri'nin denize kavuştuğu yerde muhteşem bir şehir kurması ve hayatını Khalyblerin uçsuz bucaksız ülkesinde tamamlamasının yazıldığını ve Hylas'ın da ona aşık olan su perisiyle evlendiğini söyler. Daha sonra denize dalarak dalgaların içinde kaybolur.

Tayfa Kios'a dönmekten vazgeçer. Apollonius bundan sonraki metinde (I, 1345-1358) Kios'ta kalan kahramanların akıbetini şu şekilde anlatmaktadır:

"Zeus'un isteğine uygun olarak Eilaos'un oğlu Polyphemos Mysia'da bir nehrin adını taşıyan şehri kurdu, diğeri de Eurystheas'ın verdiği görevlerle uğraşmak üzere geri döndü. Ve Mysialıları Hylas'ı ölü ya da diri bulup getirmezlerse ülkelerini yakıp yıkmakla tehdit etti. Onlar da ülkelerinin en iyi gençlerini rehin vererek arkadaşını bulana dek aramaya devam edeceklerine yemin ettiler. Kios halkı bu yüzden günümüzde bile Theiodamas'ın oğlu Hylas'ı aramaya devam ediyor ve güzel inşa edilmiş Trakhis'i sevgiyle anıyor, çünkü Herakles rehin aldığı oğullarını buraya yerleştirdi."

Bu efsane dışında Kios'un MÖ XIII. yüzyılda kurulduğuna dair başka bir kanıt bulunmamaktadır. Kios hakkındaki tarihsel bilgiler Büyük Kolonizasyon

Dönemi'ne (MÖ 750-550) dayanmaktadır (Doğancı, 2018: s. 36-37). Bu dönem esnasında İonia kentlerinden Miletos'tan gelen koloniciler Myrleia'nın (Mudanya) yanı sıra Kios kentini de kurmuştur (Magie, 1950: s. 306).

Kent MÖ 546 yılına kadar Lydia Krallığı'nın egemenliği altındadır. Lydia Kralı Kroisos'un, Pers Kralı Kyros'a yenilmesinin ardından tüm Lydia ile birlikte Pers himayesi altına girmiştir (Karatekir, 2018: s. 8).[3] Bu dönemde Persler'in, Lydialılar'dan öğrendikleri altın ve gümüş sikke darbı geleneğini devam ettirdiği bilinmektedir (Kraay, 1976: 30-32). Pers-Hellen savaşları (MÖ 490-478) sonucunda Persler'in yenilip Anadolu'nun batısından çekilmesiyle tekrar bağımsız hale gelen kent, MÖ 478-477'de Perslere karşı Atina önderliğinde kurulan I. Attika Delos Deniz Birliği'nin üyesi olur. Birliğin amacı Perslere karşı ortak hareket etmek ve Persler'in Batı Anadolu'daki Hellen kentlerinin bağımsızlıklarını kısıtlayıcı eylemlerinin önüne geçmektir (Doğancı, 2018: s. 37). Birlik üyeleri ekonomik güçlerine paralel olarak birlik hazinesine yıllık vergi ödemekteydiler, listelere bakıldığında MÖ 454 yılında Hellespontos vergi bölgesinde on üç kentin vergi ödemekte olduğu görülmektedir. Bu kentler arasında Abydos, Artake, Astakos, Berytis, Daskyleion, Didymoteikhitai, Kebrene, Kios, Lamponeia, Mysoi, Neandreia, Parion, Kherronesos bulunmaktadır (Doğan, 2017: s. 8). Attika Delos Birliğinin gücünü kaybetmesiyle Persler yani Akhaemenid İmparatorluğu bölgeye tekrar hâkim olmuştur. Bu dönemde bölge tarihinde satrapların rolü önemlidir.

Akhaemenid İmparatorluğu'nun sisteminde, Roma'daki gibi senato veya ona yakın bir yetki bulunmamasından satrapların atanmasında söz sahibi tek kişi Pers Kralı'ydı. Bu nedenle görevlendirmeler yalnızca kral tarafından yapılmaktaydı (Sarıkaya, 2015: s. 99). Satraplık görevinde öncelik Perslerde olmasına rağmen, yerel halktan kişiler de satraplık görevine getirilebilmekteydi. Akhaemenid İmparatorluğu'nda en dikkat çekici atamalar, yedi hanedan Pers ailesinin birinden gelenler, kraliyet ailesi ve *dynastes'*lerin satrap olarak atanmasıydı. Bu soylu kişiler vergiden muafiyet gibi farklı imtiyazlara sahiptiler. Ayrıcalıklar, görevli oldukları eyalet bölgelerine değil, kişilerin kendilerine tanınan istisnai bir haktı. Eyaletler satraptan dolayı özel bir statü kazanmaktaydı (Sarıkaya, 2016: s. 76-80).

[3] Harita 3.

Eyalet yöneticileri, yönetmesi gereken alanın büyüklüğünden dolayı, bölgelerinde güvenlik ve vergilerin aksatılmamasını sağlayacak kişileri görevlendirmekteydi (Sarıkaya, 2015: s. 112). Kios kentinde de bu görevlilerin ve satrapların izine rastlamak mümkündür. Kent MÖ IV. yüzyıl ortalarından itibaren yerel tiranlar tarafından yönetilmektedir. Bu tiranların varlığı, Mithradates isimli son tiran'ın Antigonos tarafından idamıyla son bulur (Magie, 1950: s. 306).

MÖ 334'te Makedonialı Büyük İskender'in Perslere karşı doğu seferini başlatması ve günümüz Biga çayı kenarında yapılan Granikos Savaşı'nda Pers ordusunu yenmesinden sonra tüm Küçük Asya kentleri gibi Kios da Büyük İskender'in imparatorluğunun bir parçası haline gelir.

2.2. Hellenistik Dönem

Kios MÖ 323 yılında Büyük İskender'in ölümünden sonra Diadokhoslar arasındaki savaşlar sırasında sık sık el değiştirmiştir. Kent öncelikle bölgenin hali hazırda yöneticisi konumundaki, doğu ordularının başkomutanı Antigonos'un, MÖ 301 yılında Ipsos savaşıyla Lysimakhos'un ve MÖ 281 yılındaki Kyroupedion savaşından sonra ise Seleukos'un egemenliği altına girer (Magie, 2001: s. 3-4) . Hindistan'dan Yunanistan'a kadar geniş bir alana hükmeden Seleukos Krallığı'nın sınırları içerisinde bulunmakta olan yerel beyler kısa süre sonra ayaklanarak kendi bölgelerinde yerel krallıklar kurmuşlardır (Doğancı, 2018: s. 37). Bu dönemde ortaya çıkan bir diğer güç ise güney Marmara Bölgesi'ni kapsayan Bithynia Krallığı'dır.

Herodotos'un (VII, 75) anlatımına göre:

"*Thraklar, Asia'ya geçtikten sonra Bithynialılar adını almışlardır; kendi dediklerine göre eskiden Strymonialılar adını taşırlarmış, çünkü Strymon ırmağı kıyısında otururlarmış*"

Herodotos Bithynialıların kökeninin Makedonia'da bulunan Struma ırmağının kıyılarına dayandığını ifade etse de, Bithynler ile ilişkili olduğu anlaşılan, onlarla beraber Anadolu'ya göçen Thynler, Selymbria (Silivri) ve Perinthos'un (Marmara

Ereğlisi) kuzeyinden, yani Herodotos'un sözünü ettiği bölgenin çok daha doğusundan gelmektedir. (Sevin, 2016: s. 33).[4]

Ksenephon (I, 4.7) ve Pseudo Skylaks (93) Kios kentinin Mysia Bölgesi'nde bulunduğunu belirtmektedir. Bithynia'nın erken dönemlerde kuzeyde Kocaeli Yarımadası'nda sınırlı kaldığı, Mysia ile güneybatıdaki sınırının Kios Körfezi'ne dökülen küçük Ekhelos Deresi olduğu düşünülmektedir (Sevin, 2016: s. 36).

Kios, I. Prusias Dönemi'nde Bithynia topraklarına dahil olmuştur. Prusias, V. Philippos'un kızı ile siyasi bir evlilik yapar ve Makedonia Kralı ile akrabalık ilişkisi kurar (Polybios XV, 22.1-2). Yayılmacı bir politika izleyen Prusias, Philippos'un da teşvikiyle Pergamon Krallığı topraklarına saldırır (Doğancı, 2018: s. 37). Bu arada MÖ 202'de Anadolu'ya geçen V. Philippos da Kios dahil olmak üzere bazı kentleri ele geçirir (Strabon XII, 4.3).

Prusias, kentin ismini ilk başta Prusia olarak değiştirir ve savaş esnasında harabeye dönen kent yeniden imar edilir. Sonraları kent, Bithynia'daki diğer Prusia kentleri olan Prusias ad Hypium ve Prusias ad Olympum ile karışmaması açısından Prusias ad Mare ismiyle anılmaya başlar (Polybios XV, 22-23). Bithynia Krallığı Dönemi'nde kente dair bilgilerimiz sınırlı olmakla beraber, kentin Nikaia ve Prusia'ya liman olma görevine devam ettiği bilinmektedir (Magie, 1950: s. 305).

Prusias, Bithynia'nın sınırlarını Aizonai'ye kadar ilerletmeyi başarır (Güçlü, 2007: s. 10). Topraklarını kaybeden Pergamon Krallığı, Roma'dan yardım istemiştir (Ekin, 2014: s. 18). Prusias Roma'dan gelen uyarıları dikkate almaz, MÖ 183 yılında Lypedon dağı yakınında karadan Galatlar'dan oluşan bir orduyla, denizden ise Kartacalı Hannibal Barca'nın önderliğindeki ordu ile beraber Pergamon Kralı II. Eumenes'e karşı savaşır (Çalık Ross, 2007: s. 63). Roma'nın devreye girmesi ile savaş sonlanır ve daha önce alınan yerler Pergamon'a geri verilir (Ekin, 2014: s. 19). Hellespontos Bölgesi artık Pergamon egemenliğindedir. Pergamon krallığı bu bölgeyi yönetmesi için komutan Korrakos'u görevlendirir (Güçlü, 2007: s. 11). Romalı Flaminius, Prusias'tan Roma'nın eski azılı düşman'ı Hannibal'ı kendisine teslim etmesini ister. Prusias Hannibal'i Roma'ya teslim etmemesine rağmen, onun bazı

[4] Bithynler'in Thrak kökenli olduklarına ilişkin arkeolojik veriler bulunmaktadır (Çalık Ross, 2007: s. 103-104).

hareketlerinden şüphe duyan Hannibal Roma tarafından ele geçirilmektense intihar etmeyi tercih etmiştir (Mansel, 1968: s. 529-534).

Prusias'ın ölümünden sonra (MÖ 182) yerine oğlu II. Prusias geçer. Makedonia Kralı Perseus'un kız kardeşi Apame ile evlenen II. Prusias, bu evlilikle babasından devraldığı Makedonia – Bithynia birlikteliğini güçlendirir (Çalık Ross, 2007: s. 64). II. Prusias'ın sert bir kişiliğe sahip olması, Bithynia Krallığı'nın en savaşçı kralı olarak tanınmasına neden olur (Radt, 2002: s. 36). Pontos Kralı Pharnakes, MÖ 179 yılında Bithynia topraklarına girer. Bu işgal girişimi karşılıksız kalmaz ve Pharnakes karşısında, II. Prusias, Kappadokia Kralı IV. Ariarathes ve Pergamon Kralı II. Eumenes'i bulur. Yapılan savaşlar sonucunda kaybeden taraf Pontos Kralı Pharnakes olur ve barış imzalamak zorunda kalır (Güçlü, 2007: s. 11-12). Pergamon Kralı II. Attalos'un kışkırtmasıyla oğul II. Nikomedes, babasına karşı ayaklanır, II. Prusias 'ın sert yönetim şeklinden bezmiş olan halk da bu ayaklanmada II. Nikomedes'in yanında yer alır (Ekin, 2014: s. 19). Roma'nın da desteğini alan II. Nikomedes, babası II. Prusias'ı Nikomedia'daki Zeus tapınağında öldürür (Çalık Ross, 2007: s. 65).

II. Nikomedes artık Bithynia Kralı'dır (MÖ 149-127), Roma ve Pergamon desteği ile tahta geçmesi nedeniyle Pergamon – Bithynia arasındaki düşmanlığı sonlandırır. Topraklarında uzun süre barışın hâkim olmasını sağlayan II. Nikomedes, Priene ve Ionia Koinon'u tarafından onurlandırılır ve kendisine Epiphanes unvanı verilir (Çalık Ross, 2007: s. 65). MÖ 133 yılında ölen, Pergamon Kralı III. Attalos, topraklarını Roma'ya miras bırakır (Harita 4). Strabon'a göre; kraliyet ailesinden olan ve bu nedenle saygı duyulan Aristonikos, Pergamon tahtında hak iddia eder ve Leukia kentinde bir ayaklanma başlatır. Bunun üzerine Roma, Perperna komutasında bir ordu görevlendirir. Perperna, Aristonikos'u mağlup edip esir alır. Perperna'nın bir hastalıktan dolayı ölümünün ardından, görevini tamamlamak üzere yerine Konsül Manius Aquillius gelir ve Pergamon krallığını Roma'nın ilk Provincia Asia (Asya Eyaleti) haline getirir (Strabon XIV, 1.38).

II. Nikomedes'in ölümünün ardından oğlu III. Nikomedes (MÖ 127-94) başa geçer. III. Nikomedes babasının barışçıl politikasını devam ettirmez, MÖ 109/108'de Pontos Kralı VI. Mithradates ile bir ittifak kurar (Çalık Ross, 2007: s. 65). İki kral, Romalıların o sıralar son derece meşgul olduğu Cimbri ve Teutonların saldırılarını ve

Numidia Kralı Iugurta ile mücadelesini fırsat bilir ve Paphlagonia'ya saldırır (Doğancı, 2003: s. 79). Roma elçiler vasıtasıyla iki kraldan da derhal Paphlagonia'yı terk etmelerini ister. Roma'nın isteğini geçiştiren krallar Kappadokia saldırısını planlar, fakat Nikomedes önce davranarak Kappadokia Kralı Ariarathes'in kız kardeşi Laodike ile evlenir. Bu olay VI. Mithradates ve III.Nikomedes'in arasının açılmasında neden olur. Mithradates Kappadokia'ya saldırır, Nikomedes'in ordularını Kappadokia ve Paphlagonia'dan çekilmeye zorlar. MÖ 96 yılında Roma'nın baskısıyla her iki kral da Kappadokia ve Paphlagonia'dan çekilmek zorunda kalır (Çalık Ross, 2007: s. 65).

MÖ 94 yılında IV. Nikomedes, babası III. Nikomedes'in ölümü üzerine tahta geçer. Fakat Pontos Kralı VI. Mithradates'in desteklediği Sokrates, kardeşi Nikomedes'i tahttan indirir ve krallığını ilan eder (Arslan, 2007: s. 106). Nikomedes Roma'ya sığınır. MÖ 89 yılında M. Aquillius, IV. Nikomedes'i yeniden tahta geçirmesi için görevlendirilir. Asia valisi Cassius ve Aquillius'un müdahalesi sonucu Sokrates tahttan indirilir, VI. Mithradates Bithynia'yı terk etmek zorunda kalır (Güçlü, 2007: s. 15). Mithradates daha sonraları tekrar bölgeye saldırılarda bulunur. Mithradates ve Nikomedes arasındaki bu gerilimleri en sonunda Roma'dan bir ordu ile harekete geçen Sulla sona erdirir, Mithradates MÖ 85 yılında Sulla ile anlaşma yapmaya mecbur kalır ve Nikomedes Roma tarafından bir kez daha tahta çıkar (Magie, 1950: s. 319). Varisi bulunmayan IV. Nikomedes, MÖ 74 yılında ölür ve Bithynia topraklarını Roma'ya miras bırakır (Howorth, 1908: s. 79).

2.3. Roma Dönemi

Bithynia'nın vasiyet yoluyla Roma'ya bırakılmasında sonra, IV. Nikomedes'in ikinci karısı Nysa'dan oğlu olduğunu iddia eden bir kişi Roma Senatosu'na miras iptali için başvurur fakat senato bu kişiye olumsuz cevap verir (Demircioğlu 2011: s. 412-413). Bu kişinin Pontos Kralı VI. Mithradates'e sığınması, MÖ 74-64 yıllarında Roma ile VI. Mithradates arasında üçüncü defa savaş çıkmasına neden olur (Arslan, 2007: s. 305-306).

Bithynia halkının sevgisini kazanmış olan Mithradates ordusuyla girdiği Bithynia'da kurtarıcı olarak karşılanır. Bithynia'nın ardından Galatia, Kappadokia ve

Pisidia bölgelerini de ele geçirir (Güçlü, 2007: s. 16). Savaş bu seyirde devam ederken; General Lucullus, Roma Senatosu tarafından ordunun başına geçmesi için görevlendirilir. Lucullus, Mithradates'i yenilgiye uğratır ve Bithynia'yı geri alır. Daha sonraları Senato yeni bir kararla ordunun başına geçmesi için Pompeius Magnus'u görevlendirir. Pompeius Magnus tarafından yönetilen Roma ordusu, Pontos ile olan III. Mithradates savaşının kazanan tarafı olur (Çalık Ross, 2007: s. 67). Savaşın bitmesiyle Roma, Bithynia'yı Pontos Krallığı'nın batı kısmı ile birleştirir ve sınırları Amisos'a kadar uzanan, başkenti Nikomedia olan Provincia Pontus et Bithynia'yı (Bithynia-Pontus Eyaleti) kurar (Nicols, 1990: s. 101-102) (Harita 5).

Lex Pompeia ile birlikte başta Kios olmak üzere eski yerleşimlerden bazılarına sikke basımı ile ilgili birtakım sınırlamalar getirilir. MÖ 47'de göreve gelen eyalet valisi Gaius Vibius Pansa sayesinde Amastris, Amisos, Khalkedon ve Kios özgür kent statüsüne gelir (Erol Özdizbay, 2011: s. 72-73). Bu dönemde Kios tekrar bronz sikke basma hakkı elde etmiştir (Doğancı, 2013: s. 176).

Provincia Pontus et Bithynia, Hadrianus Dönemi'ne kadar yaklaşık olarak 150 yıl boyunca prokonsüller tarafından yönetilir. Augustus Dönemi'nde Senato ve İmparator arasında paylaştırılan eyaletlerden birisi olan Bithynia-Pontus, Senato'nun yönetimine verilir (Çalık Ross, 2007: s. 68).

MS I. ve II. yüzyıllarda Roma'da yaşanan Pax Romana Dönemi'nde Kios Akdeniz'de artan ticari faaliyetler dolayısıyla zenginleşen bir kent olmuştur. Fakat MS 19, MS 29, MS 32, MS 120 yıllarında ve Marcus Aurelius Dönemi'nde (MS 161-180) gerçekleşen depremler kentte ağır hasarlara neden olmuştur (Doğancı, 2018: s. 40).

İmparator Hadrianus'un Anadolu'ya yaptığı MS 123-124 ve MS 129-131 yıllarındaki ziyaretler esnasında, Bithynia'daki depremden zarar görmüş kentlerin yeniden inşasını sağlamıştır. Kios kentinde de yapılan bu onarım sonucunda, Hadrianus'un adı kentin adına eklenmiş (Erol Özdizbay, 2011: s. 271) ve Hadrianus Kios'un ikinci kurucusu kabul edilmiştir (Doğancı, 2007: s. 138). Bu durum kent sikkeleri arasında da gözlemlenmektedir. Hadrianus, eşi Sabina ve Hadrianus'un çok sevdiği Bithynionlu Antinous ile ilgili çok sayıda sikke görülebilmektedir.[5]

[5] Seri 58-Seri 67.

Romalı generaller Pescennius Niger ile Septimius Severus (MS 193-211) arasındaki mücadelede belirleyici olan savaş MS 193'te Nikaia ile Kios arasındaki dar bir geçitte yapılmıştır (Cassius Dio LXXV, 6.4). Savaşı kaybeden Niger ordusunun geri kalanı ile beraber Syria'ya çekilirken, Severus; Bithynia, Galatia ve Kappadokia güzergâhından Antiokheia'ya gider (Doğancı, 2017: s. 78).

MS III. yüzyılda Roma İmparatorluğu iç savaşlar dolayısıyla siyasi bir kriz içerisindedir. Sınırlarda önemli güvenlik zafiyetini fırsat bilen barbar kavimler sık sık imparatorluk topraklarına saldırılarda bulunmuştur. Bu kavimlerden biri olan Gotlar MS 257-258 yıllarında Karadeniz'in kuzeyindeki yurtlarından yola çıkıp Bosphorus'u geçerek Bithynia'ya gelip Kios'un da arasında bulunduğu bazı kentleri yağmalar (Şahin, 1987: s. 21).

MS 284'te Diokletianus, Bithynia'nın başkenti Nikomedia'da imparator ilan edildikten sonra Nikomedia kentini Doğu Roma İmparatorluğu'nun başkenti yapar (Çalık Ross, 2012: s. 885).

Bu dönemin sonrasında kayda geçmiş MS 358, MS 368, MS 447 ve MS 480 yıllarındaki depremler Kios kenti üzerinde büyük bir yıkım yaratmıştır (Doğancı, 2018: s. 38-40).

2.4. Bizans Dönemi

Bizans İmparatorluğu Dönemi'nde Anadolu adeta bir karanlık çağa girmiştir. Önce Sasani, daha sonra da Emevi ve Abbasi akınları neticesinde Anadolu kentlerinin büyük bölümü terk edilmiş ve nüfus azalmıştır (Doğancı, 2018: s. 40). Bu dönem Kios açısından pek parlak bir dönem değildir. Roma Dönemi'ndeki refah ve görkem bu dönemde görülmemektedir. Halk pagan dinini yavaş yavaş terkedip Hristiyanlığa geçmeye başlamıştır (Kaplanoğlu ve Oğuzoğlu, 2011: s. 28).

MS 610 yılında Heraklius Bizans tahtına geçmiştir. MS 615'de Persler Khalkedon'a çıkmıştır, Pers saldırıları Bizans halkı için çok büyük tehlike arz etmektedir (Çalık Ross, 2007: s. 79). MS 616-626 yıllarında Kyzikos'daki darphanelerin üretimi durdurulmuştur (Ekin, 2014: s. 23). Heraklius Reformları olarak

bilinen bir dizi düzenlemenin ardından MS 628-629 yıllarında Nikomedia'da da sikke basımı durdurulmuştur (Çalık Ross, 2007: s. 79). MS 629 yılında İmparator Heraklius, Caesar unvanını geride bırakarak Basileus unvanını kullanmaya başlar. Bu durum, bilim dünyasında, Antik Çağ'ın bitişi olarak yorumlanır (Feissel, 2014: s. 103).

MS VIII.-IX. yüzyıllarda Gemlik'te bir tersane kurulmuş ve bu dönemde kent Bizans'ın dış dünyaya açılan ticaret pencerelerinden biri olmuştur. 1075 yılında İznik'i fetheden Süleyman Şah, burayı Anadolu Selçuklu Devleti'nin başkenti yapmış ve ardından başta Kios olmak üzere çevredeki kentleri ele geçirmiştir. Selçuklu kumandanı ve İznik valisi Ebu Kasım (1086-1092) Konstantinopolis'i fethetmeyi planlıyordu ve bunun için bir donanmaya ihtiyaç olduğunun farkındaydı. Bu nedenle Kios tersanesini aktif hale getirdi ve burada bir donanma inşa ettirdi. I. Haçlı Seferi (1096-1099) sırasında Anadolu Selçuklularının geri çekilmesinden faydalanan Bizans, Gemlik ve İznik başta olmak üzere tüm Batı Anadolu kentlerini tekrar ele geçirir. Uzun süre Bizans egemenliğinde kalan Gemlik 1334 yılında Orhan Bey'in komutanlarından Kara Mürsel Bey tarafından tekrar fethedildi (Doğancı, 2018: s. 40).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. SİKKELERİN TANIMI VE DEĞERLENDİRMESİ

3.1. Hellenistik Dönem Sikkeleri

Hellen dünyasında sikke üretimi için özel bir teknik ya da katı bir model bulunmamaktadır. Kent devletlerinin ve krallıkların bazıları sikke basımını sistematik olarak sürdürürken, bazıları ise düzensiz ve kesintili olarak sikke darbı yapmaktadır. Sikke üretiminde başlıca iki faktör bulunmaktadır: İlk olarak yeterli ham maddenin ve sikke darbı yapabilmek için gerekli olan teknik bilgiye sahip olmak, ikinci faktör ise sikkeye karşı talebin olmasıdır (Carradice ve Price, 2001: s. 48).

Erken dönem Kios sikkeleri genel olarak MÖ IV-III. yüzyıla tarihlendirilmektedir. Kios sikkeleri hakkında terminus post quem belirleyebilmek için kentin kuruluş tarihine göz attığımızda, Rodoslu Apollonius'un Argonautika hikâyesinin verdiği tarih olan MÖ XIII. yüzyılı herhangi bir maddi buluntu ile destekleyemediğimizden ötürü, Miletoslu kolonicilerin gelişi olan MÖ 630 tarihini göz önünde bulundurmak durumundayız (Doğancı, 2018: s. 36). Bu tarih ise sikkenin, kabul gören ilk kullanım tarihine çok yakın bir tarihtir (Howgego, 2013: s.18). Kentin, MÖ 546 yılına kadar Lydia Krallığı egemenliği altında olduğu (Karatekir, 2018: s. 8) ve Perslerin, Lydialılar'dan öğrendikleri sikke darbı geleneğini devam ettirdiği bilinmektedir (Kraay, 1976: 30-32). Bu nedenle sikke kullanımına yabancı olmadıkları düşünülebilir. Fakat çalışma kapsamında incelenen örneklerde, MÖ IV. yüzyıla kadar Kios'ta herhangi bir sikke basımı gözlemlenmemiştir.

3.1.1. Kent Sikkeleri

Bronz sikkeler arasında yer alan iki serinin, ön yüzünde Mithras başı olduğu düşünülen bir erkek başı görülmektedir. Bu iki seriden birinin (Seri 31) arka yüzünde kantharos bulunmakta olup, 28 adet sikkeden oluşmaktadır. Diğer serinin (Seri 32)

arka yüzünde ise lobut görülmekte ve 13 adet sikkeden oluşmaktadır. Ön yüzdeki tasvirinde görülenin Mithras, Satrap başı ya da Phryg başlıklı farklı bir kişi olduğu da düşünülebilir. Fakat değerlendirme açısından Mithras, özellikle Pontos coğrafyasındaki tasvirleri ile benzerliği ve bazı sikke serilerinde taç takması ile en yakın ihtimal olarak göze çarpmaktadır. Bilindiği üzere Mithras, İran-Hindistan kökenli bir tanrı olmasına rağmen Roma İmparatorluk Döneminde Anadolu halkları ve Romalılar tarafından da kabul görümüştür.

MÖ 407 ile MÖ 362 yılları arasında Hellespontos Phrygiası'nda satraplık yapmış olan Phrygialı Ariobarzanes (Bulut, 2007: s. 20-21) ya da bilinen diğer ismi ile Kioslu I. Ariobarzanes, satrap tasvirlerinin sikke üstündeki tipolojiye uygunluğu bakımından (Bodzek, 2013: s. 64-65, 68, fig. 21, 27, 41, 42), bu sikke grubuna uygulanabilecek en uygun başlangıç tarihini vermektedir. Polybios (V, 43.2), Ariobarzanes'in köklerinin, Persler'in yedi hanedan ailesinden birine dayandığını ve bu toprakların kendisine I. Darius tarafından hediye edildiğini iddia etmektedir. Ksenephon'a göre Ariobarzanes, babası Pharnabazos gibi Sparta ve Atina ile iyi ilişkiler içerisindedir (VII, 1.27). Atina vatandaşı da olmuş olan Ariobarzanes, Akhaemenid İmparatorluğu'na karşı tertip edilen MÖ 367 – MÖ 363 yılları arasındaki büyük satrap ayaklanmasında önemli bir rol oynamıştır (Bulut, 2007: s. 21). Ariobarzanes oğlu Mithradates'in ihanetine uğrayarak idam edilmiştir.

Sikkeler üzerinde kesin bir yazıt olmaması nedeniyle Mithradates Dönemi'nin de tarihlendirme unsurları arasında göz önünde bulundurulması gerekir.

Kioslu Mithradates'in[6] MÖ 386 ve MÖ 302 yılları arasında yaşamış olduğu ve Kassandros ile birlik olmasından dolayı Antigonos tarafından idam edildiği bilinmektedir (Diodorus XV, 90). Mithradates isminin de etimolojik bakımdan Mithras ile aynı kökeni barındırması[7] bu sikke grubu değerlendirilirken dikkat edilmesi gereken bir husustur. Bu sikke grubu için verilebilecek kesin tarih MÖ 407 ve MÖ 302 arasında bir dönemde basılmış olduğudur.

[6] Pontos Krallığının kurucusu I. Mithradates Ktistes'in babası ya da akrabası. Bu Mithradates'in de baba adı Ariobarzanes'tir, fakat satrap Ariobarzanes ve oğlu Mithradates ile aynı kişiler olup olmadıkları bilinmemektedir.

[7] Mithradates; "Mithras verdi", "Mithras'ın hediyesi" anlamına gelmektedir (Arslan, 2007: s. 123).

Mithras sikkelerinin Pontos coğrafyasındaki Amastris kentinde görülmeye başladığı (von Aulock, 1957: no. 152, lev. 5) MÖ 300 ile MÖ 285 tarihlerine daha yakın bir zaman dilimi olması açısından, Kioslu II. Mithradates'in hüküm sürdüğü MÖ 337 ve MÖ 302 arasında basıldığını kabul etmek, yanlış bir düşünce olmayacaktır. Dikkat edilmesi gereken bir diğer unsur, Seri 32'nin ön yüzünde Pers kökenli Mithras olmasına rağmen, arka yüzünde kentin kuruluş efsanesinde ismi geçen Yunan mitolojisi kahramanı Herakles'in lobutunun bulunmasıdır. İki farklı kökenden gelen mitolojik varlığın bir arada bulunması, sikkeleri bastıran kişinin her iki kültürden de etkilenmiş olabileceğini gösterir.

Bütün bunlara rağmen Ariobarzanes Dönemi'nde basılmadığına dair kesin bir kanıt bulunamamıştır. Eğer bu sikke grubunun tarihi MÖ 407 yılına kadar yani MÖ V. yüzyıla kadar uzanabiliyorsa, Kios kentinin en eski sikkeleri olabileceğini söylemek gibi, Mithras ikonografisinin kullanıldığı ilk sikkeler olduğunu söylemek de yanlış olmaz.

Kios'ta sayısal yoğunluk bakımından çokluğuyla göze çarpan en önemli sikke grubu, MÖ IV. yüzyılın ikinci yarısında görevli adı ile basılmış sikkelerdir (Tablo 1). Kentteki görevli ismi taşıyan sikkelerin hepsinin aynı tipte olduğu görülmektedir. Ön yüzde Apollon, arka yüzde gemi pruvası[8], pruvanın üstünde ve altında ise görevli ismi bulunmaktadır. Bu sikkelerin arka yüzünde görülen gemi pruvasının, kentin kuruluş efsanesi ile alakalı bir mit olan Argonotların gemisi veya kentin liman özelliğine bir vurgu olabileceği gibi, satrap sikkelerinde örnekleri görülmesinden (Bodzek, 2017: s. 49-50, fig. 1, 2, 5), Pers geleneğinin bir devamı da olabilir. Ön yüzdeki Apollon ise yine aynı mitte geçtiği üzere bölge halkı Mysialılar tarafından adaklar adanan tanrıdır (Apollonius I, 1185). Görevli sikkeleri altın ve gümüş olarak iki farklı materyalden darb edilmiş olup altı altın seride (Seri 1-6) 10 adet, yirmi dört gümüş seride (Seri 7-30) 126 adet olmak üzere toplam otuz tipte 136 adet sikke barındırmaktadır. Kios'un erken dönem sikkeleri arasında tip ve sayı bakımından en büyük grubun görevli sikkeleri olduğu görülmektedir. MÖ IV. yüzyılda üzerlerinde satrap ya da bölgesel yöneticilerin isimlerinin yer aldığı sikkelerin varlığı bilinmektedir (Hill, 1919: s. 125). Pers topraklarında tek bir para sistemi bulunmaması imparatorluğun bütünlüğü

[8] Pruva'nın bir benzeri, Bodzek, 2013: s. 64, fig. 21'deki satrap Pharnabazus sikkesinde görülebilmektedir.

açısından engel teşkil etmektedir (Duran, 2012: s. 47). Buna rağmen Persler'in kendi kraliyet sikkelerini herhangi bir bölgede zorla kullandırmaya çalıştıklarına ilişkin bir veriye rastlanmamıştır (Özkan Kılıç, 2012: s. 244). Bu gruptaki sikkelerin Pers İmparatorluğu'nun, bölgeden seçtiği yerel görevliler tarafından basıldığını söylemek makul olacaktır. Fakat Büyük İskender Dönemi'nde de bazı yöneticiler tarafından bu uygulamaya devam edilmiştir (Howgego, 2013). Bu durumda tarihlendirme aşamasında her iki dönem de göz önünde bulundurmalıdır.

Büyük İskender'in ölümü ile başlayan Diadokhoslar arasındaki savaşlarda, Kios sıkça el değiştirmiştir. MÖ 301 yılında Lysimakhos Batı Anadolu'nun egemen gücü olmuştur. Kios da bu dönemde Lysimakhos'un hükümdarlığı altına girmiştir. Bu durum Kios kentinin sikkelerinde de açık olarak gözlemlenebilmektedir[9]. Thrakeia Kralı Lysimakhos'un Batı Anadolu'ya hâkim olmasıyla beraber, gücünün ve krallığının doruk noktasına geldiği bilinmektedir.

MÖ III. yüzyılın başlarına ait olduğu düşünülen bronz bir serinin (Seri 33) de ön yüzünde Herakles ve "*ΤΟΝ ΚΤΙΣΤΗΝ*" lejandı, arka yüzünde Athena ve "*ΚΙΑΝΩΝ*" lejandı bulunmaktadır. Herakles'in çevresinde yazmakta olan "*ΤΟΝ ΚΤΙΣΤΗΝ"* yani kurucu, yine Argonot efsanesine bir göndermedir (Apollonius I, 1173-1355). Bu sikkeyi Prusias öncesi döneme tarihlemeyi sağlayan unsur lejandın Prusias ad Mare değil Kios olmasıdır. Tarihsel olarak net bir sonuca varmak mümkün değildir fakat bu grup için verilebilecek en yakın tarihin MÖ III. yüzyılın ilk çeyreği olduğu düşünülmektedir (Carradice, 1992).

Lysimakhos'un Batı Anadolu'daki egemenliği MÖ 281 yılında Kyroupedion savaşında son bulmuştur (Mansel, 1971: s. 468). Gelişen süreçte Seleukoslar Batı Anadolu'dan Hindistana kadar yayılan devasa bir imparatorluğa sahip olmuşlardır. Bu dönemde Kios toprakları da Seleukosların hâkimiyeti altındadır. Seleukos İmparatorluğu yerel kralların isyanı sonucu dağılmıştır (Doğancı, 2018: s. 37).

Kataloglardaki bilgilere dayanarak bu dönem için üç tip bronz seri göze çarpmaktadır. İlk tipin (Seri 34) ön yüzünde Herakles başı, arka yüzünde sadak içinde yay, lobut ve ikisinin ortasında da "*ΚΙΑΝΩΝ*" yani kentin ismi olan "*Kios*" lejandı bulunmaktadır. Serideki tasvirlerin kentin kuruluş hikâyesine dayandığı

[9] Bkz. Kraliyet Sikkeleri.

görülmektedir. Bu seriden 11 adet sikke kataloğa dahil edilmiştir. Dönemin sikkeleri birbirine benzer özelliktedir ve üzerlerinde tarih belirtebilecek herhangi bir ipucu bulunmamaktadır. İkinci seride (Seri 35) 1 adet sikke bulunmakta olup ön yüzünde Apollon başı ve arka yüzünde lobut ile "*ΚΙΑΝΩΝ*" lejandı görülmektedir. Üçüncü serideki (Seri 36) tek sikkede ise yine ön yüzde Apollon başı mevcut fakat arka yüzünde kantharos ve "*K-I-I-A*" lejandı bulunmaktadır. Bu gruptaki sikkelerde tarih belirtecek herhangi bir ipucu ya da farklı görüşleri destekleyebilecek maddi kanıtlar bulunmadığından dolayı, grup hakkındaki tartışmalar şu an için bir sonuca bağlanamamaktadır.

Yerel krallıkların kurulmasıyla yeni savaşlara sahne olan MÖ III. yüzyılın sonlarında; Kios, Makedonia Kralı V. Philippos tarafından ele geçirilip, damadı Bithynia Kralı I. Prusias'a hediye edilir. Prusias kentin adını Prusia olarak değiştirir. Fakat sonraları adı Prusia olan bugünkü Bursa kenti ile karışmaması açısından kentin ismi, denizdeki Prusia anlamına gelen "*Prusias ad Mare*"ye çevrilir (Polybios XV, 22-23). Bu farklılık nümismatik açıdan da gözlemlenebilmektedir.

Prusias Dönemi'ne ya da sonrasına eklenebilecek grup *"Prusias ad Mare"* ismiyle basılmış sikkelerdir. Bu sikke grubunda dört tip bronz seri görülmektedir. İlk serinin (Seri 37) ön yüzünde Herakles, arka yüzünde sadak içinde yay, lobut ve "*ΠΡΟΥCΙΕΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟC ΘΑΛΑCCΗΙ*" lejandı görülmektedir. Daha önce de gördüğümüz ve birlikte kullanılmış bu tasvirlerin önceki seriden (Seri 34) farkı lejandın Kios değil Prusias ad Mare olmasıdır. Bu seride 11 adet sikke bulunmaktadır. İkinci serideki (Seri 38) 6 adet sikkenin ön yüzünde Apollon, arka yüzünde ise tanrının atribülerinden tripod ve "*ΠΡΟΥCΙΕΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟC ΘΑΛΑCCΗΙ"* lejandı bulunmaktadır. Bir diğer seride (Seri 39) yine ön yüzde Herakles başı ve arka yüzde lobut beraber görülmektedir. Fakat bu seriye ait tek bir sikke olmasından ve sikke üstündeki "*Ε ΒΠΟ ΑΡΓΥ ΡΟΤΑΜΙΑΣ ΠΡΟΥΣΙΕ*" lejandının eksik olmasından dolayı tam olarak ne yazdığı anlaşılamamıştır. Farklı bir seriden (Seri 40), ön yüzünde Hermes, arka yüzünde Kerykeion ve "*ΠΡΟΥCΙΕΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟC ΘΑΛΑCCΗΙ*" lejandı bulunan 2 adet sikke kayda geçmiştir.

3.1.2. Kraliyet Sikkeleri

Kentte Lysimakhos adıyla basılmış iki seri görülmektedir. Her iki seride de aynı tasvirler görülmekte olup, ön yüzlerinde boynuzlu Büyük İskender büstü, arka yüzlerinde de Lysimakhos'un zaferini simgeleyen; Athena, Nike tasvirleri ve "*ΛΥΣΙΜΑΧΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ*" lejandı bulunmaktadır. Bu iki seri arasındaki tek fark, birinin altın stater, diğerinin gümüş tetradrahmi olmasıdır.

Lysimakhos adına basılan altın seride (Seri 41) 1 adet stater, gümüş seride (Seri 42) ise 13 adet tetradrahmi, toplamda iki seri ve 14 adet sikke bulunmaktadır. Bahsi geçen grup kentteki sikkeler arasında, üzerinde "*Basileus*" yazılı olan, bir kralın kentte kendi adına bastırdığı ya da üzerinde bir kral ismi geçtiği kesin olan ve Hellenistik tipte darb edilmiş ilk sikkelerdir. Thrakeia Kralı Lysimakhos'un Batı Anadolu'ya hâkim olmasıyla beraber, gücünün ve krallığının doruk noktasına geldiği bilinmektedir.

I. Prusias, Lysimakhos'tan sonra kentte Basileus unvanıyla sikke bastırmış ikinci kişidir. Çalışmamızda "*ΠΡΟΥΣΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ*" lejandı görülen üç seri bulunmakta olup, bahsi geçen serilerin ikisi bronz biri ise gümüştür. Bronz sikkelerin ilk serisinin (seri 44) ön yüzünde Apollon, ikincisinin (Seri 45) ise Athena bulunurken, ikisinin de arka yüzünde zaferini sembolize etmek için Nike ve "*ΠΡΟΥΣΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ*" lejandı bulunmaktadır ve her iki seriden birer adet sikke kayda geçmiştir. Gümüş serideki (Seri 43) tek sikke tetradrahmi olup, ön yüzünde Prusias büstü, arka yüzünde ise Zeus ikonu ile "*ΠΡΟΥΣΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ*" lejandı bulunmaktadır.

3.2. Roma Dönemi Sikkeleri

Roma Cumhuriyet Dönemi'ne tarihlenen iki tip[10] VI. Mithradates'in soyundan gelen Orsobaris ve Orodaltis'e ait olanlardır. Orsobaris'in Mithradates'in kızı, Orodaltis'in ise Orsobaris ve Lykomedes'in kızı olduğu, ikisinin de Kios kentinde

[10] Seri 46-47.

kraliçe unvanını kullanmaları bu iki karakter hakkında edinebildiğimiz az sayıda bilgiden biridir (Gabelko, 2009: s. 49-50).

Bithynia'nın Roma'ya miras bırakılışının ardından IV. Nikomedes'in ikinci karısı Nysa'dan olma oğlu olduğu iddiasında bulunan bir kişi, bu duruma karşı çıkarak Roma senatosuna başvurur. Fakat Bithynialı aristokratların bazıları onun aleyhine tanıklık edince, babasının tahtı üzerindeki iddiasını dayısı Mithradates'e sığınarak savaş yoluyla elde etmek ister (Arslan, 2007: s. 305-306). Bahsi geçen tiplerdeki kraliçe unvanının bu olay bağlamında gelişen süreçte kullanılmış olması muhtemeldir.

Orsobaris'in eşi ve Orodaltis'in babası Lykomedes Bithynia kökenli bir soyludur ve MÖ 47 – MÖ 30 yılları arasında Komana Krallığı yaptığı bilinmektedir (Gabelko, 2009: s. 49). Bu nedenden dolayı Lykomedes'in eşi ve kızı adına basılmış sikkeler Roma Cumhuriyet Dönemi içerisinde değerlendirilmiştir.

Roma İmparatorluk Dönemi'nde, Roma'ya bağlı eyaletlerde sikke basımı ile ilgili üç farklı biçim uygulanmaktadır. Bu biçimler eyalet yöneticisi veya imparatorun kendisinin bastırdıkları, kent senatosunun bastırdıkları ve üzerinde kişi adları yer alan sikkeler olarak ayrışmaktadır (Köker 2013, s. 149-150).

Lex Pompeia ile birlikte başta Kios olmak üzere eski yerleşimlerden bazılarına sikke basımı ile ilgili birtakım sınırlamalar getirilir. MÖ 47'de eyalet valisi Gaius Vibius Pansa Dönemi'nde Kios tekrar bronz sikke basma hakkını elde etmiştir (Doğancı, 2013: s. 176).

Bu çalışma kapsamında Kios kentinde, Roma İmparatorluk Dönemi'ne ait sikke basımı gözlemlenen süreç; Claudius Dönemi (MS 41-54) ile başlayıp, İmparator Gallienus Dönemi'nin (MS 253-268) sonuna kadar devam etmektedir. Elde ettiğimiz verilerde Kent darphanesinin bu 227 yıllık süreçte 20 imparatorun kendileri, eşleri, çocukları ve hatta sevgilileri adına 122 farklı tipte sikke ürettiği tespit edilmiştir (Tablo 3-4). Bu tiplerin, hangi imparatorun dönemine ait olduğunu anlayabilmek için lejantlarda geçen isimlerden faydalanmaktayız.

Kios'ta İmparator Claudius Dönemine ait dört tip bulunmaktadır.Tiplerin her birinin ön yüzünde Claudius büstü ve "*ΤΙ ΚΛΑΥΔΙΟΣ ΣΕΒΑΣΤΟΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΣ*" lejandı bulunmaktadır. İlk serinin arka yüzünde Herakles (Seri 48), ikinci seride (Seri 49) lobut ve aslan postu, üçüncü seride (Seri 50) sadak içerisinde oklar ve yay,

dördüncü seride (Seri 51) ise lobut bulunmaktadır. Dört serinin de arka yüz kalıbında "*ΗΡΑΚΛΗΣ ΚΤΙΣΤΗΣ ΚΙΑΝΩΝ*" lejandı mevcuttur. Kentin kuruluş efsanesine ilişkin figürler bulunan arka yüz kalıbındaki lejandın gösterdiği üzere, Bithynia Krallığı Dönemi'nde Prusias ad Mare olarak değiştirilen Kios adı, Roma İmparatorluğu Dönemi'nde tekrar kullanılmaya başlanmıştır.

Çalışma kapsamında Claudius'tan sonra İmparator Vespasianus Dönemi'ne (MS 69-79) kadar kentte sikke basımı gözlemlenememiştir. Kentte Vespasianus Dönemi'ne ait olduğu düşünülen iki tipin de ön yüz kalıbında Vespasianus büstü ve "*ΑVΤΟΚΡΑΤΟΡΙ ΚΑΙΣΑΡΙ ΣΕΒΑΣΤΩ ΟΥΕΣΠΑΣΙΑΝΩ ΠΡΟ*" lejandı bulunmaktadır. İlk tipin (Seri 52) arka yüzünde Herakles başı, ikincisinin (Seri 53) ise lobut, sadak ve yay görülmekte olup, her ikisinde de Bithynia-Pontus Eyaleti prokonsülü Marcus Plancius Varus'un isminin geçtiği "*ΕΠΙ ΜΑΡΚΟΥ ΠΛΑΝΚΙΟΥ ΟΥΑΡΟΥ ΑΝΘΥΠΑΤΟΥ*" lejandı bulunmaktadır.

İmparator Domitianus ismiyle basılmış dört tip bulunmaktadır. Tiplerin ön yüzlerinde Domitianus büstü ve "*ΑVΤ ΔΟΜΙΤΙΑΝΟΣ ΚΑΙΣΑΡ ΣΕ ΓΕΡ*" lejandı yer almaktadır. İlk serinin (Seri 54) arka yüz kalıbında Herakles ve "*ΤΟΝ ΚΤΙΣΤΗΝ ΠΡΟΥΣΙΕΙΣ*" lejandı bulunmaktadır. Prusias ad Mare isminin bu dönemde de kullanılıyor olduğu görülmektedir. İkinci tipin (Seri 55) arka yüzünde meşe çelengi, üçüncü tipte (Seri 56) yay ve sadak, dördüncü tipte (Seri 57) ise lobut ve aslan postu bulunmakta olup her birinde "*ΠΡΟΥΣΙΕΩΝ*" lejandı görülebilmektedir.

Hadrianus Dönemi'nde Kios sikkeleri üzerinde İmparator Hadrianus'a, sevgilisi Antinous'a ve eşi Sabina'ya ait büstler bulunmaktadır. Ön yüz kalıbında Hadrianus büstü bulunan dört tipin ikisinde[11] "*ΑVΤ ΚΑΙ ΤΡΑ ΑΔΡΙΑΝΟΝ ΕΛΕVΘΕΡΙΟΝ*" lejandı ve arka yüz kalıbında Tykhe ile "*ΑΔΡΙΑΝΗ ΚΙΟC*" lejandı görülmektedir. Bu iki serinin birbirinden tek farkı; Seri 58'de Hadrianus'un başında defne çelengi bulunuyorken, Seri 59'da çıplak başlı tasvir edilmiş olmasıdır. Hadrianus büstü görülen diğer iki tipin de ön yüz kalıbında "*ΑVΤ ΚΑΙ ΤΡΑ ΑΔΡΙΑΝΟΝ CEB*" lejandı yer almaktadır. Bu iki tipin arka yüzlerinin birinde (Seri 60) Apollon, diğerinde (Seri 61) Athena görülmekte olup her ikisinde de "*ΑΔΡΙΑΝΩΝ ΚΙΑΝΩΝ*" lejandı bulunmaktadır.

[11] Seri 58-59.

İmparator Hadrianus'un eşi Sabina adıyla basılan tek serinin (Seri 62) ön yüzünde Sabina büstü ve "*CABEINAN CEBACTHN*" lejandı, arka yüzünde ise Dikaiosyne ve "*ΑΔΡΙΑΝΩΝ ΚΙΑΝΩΝ*" lejandı bulunmaktadır.

Kios darphanesinde, Hadrianus'un sevgilisi Antinous adına basılmış beş tip sikke bulunmaktadır. İlk tipin (Seri 63) ön yüz kalıbında sola bakar vaziyette giyinik Antinous büstü ile "*ANTINOYN ΠΑΝΑ*" lejandı, arka yüz kalıbında ise boğa ve "*ΑΔΡΙΑΝΩΝ ΚΙΑΝΩΝ*" lejandı bulunmaktadır. İkinci tipin (Seri 64) ön yüz kalıbında yine Antinous büstü bulunur fakat, büst bu kez sağa bakar vaziyette, göğüs altına kadar resmedilmiş, çıplak ve omzuna yaslı bir asa ile resmedilmiştir. Arka yüzde ise yine bir boğa bulunmaktadır. Üçüncü serinin (Seri 65) ön yüzünde yer alan büst ilk seri ile benzerlik göstermektedir. Fakat büst çıplaktır, arka yüz kalıbında ise bir at bulunmaktadır. Bu iki tipin ön yüzünde "*ANTINOΩ ΠΑΝΙ*" ve arka yüzünde dönemin tiplerinde sıklıkla görülen "*ΑΔΡΙΑΝΩΝ ΚΙΑΝΩΝ*" lejantları bulunmaktadır.

Antinous ismiyle basılmış dördüncü (Seri 66) ve beşinci tipin (Seri 67) ön yüz kalıpları üçüncü tip ile benzerlik göstermektedir. Bu iki serinin ön yüz lejandında sadece "*ANTINOΩ*" kısmı okunabilmektedir. Dördüncü ve beşinci tiplerdeki farklılığı arka yüz kalıbı sağlamaktadır. Dördüncü serinin arka yüzünde elinde mızrak tutan çıplak erkek figürü, beşinci seride ise kese tutan çıplak erkek figürü bulunmaktadır. Her iki tipin arka yüz kalıbında da "*ΚΙΑΝΟΙ ΑΔΡΙΑΝΟΙ*" lejandı görülmektedir.

Hadrianus'tan sonra İmparator Antoninus Pius Dönemi'nde de kent darphanesinde sikke basımına devam edildiği görülmektedir. Ön yüz kalıbında Antoninus Pius büstü ve "*AVT KAI ANTΩNEINOC*" lejandı bulunan tipin (Seri 68) arka yüzünde tanrı Zeus'un atribülerinden kartal ve yıldırım figürleri, "*ΚΙΑΝΩΝ*" lejandı ile birlikte görülmektedir.

Kios kentinde, Roma İmparatorluk Dönemi içerisinde iki yüzünde de bir portre ya da İmparator/İmparatoriçe ismi barındırmayan tek grup Antoninus Pius devrinde darp edilmiştir. Bu grupta dört tip sikke bulunmaktadır. İlk serinin (Seri 69) ön yüzünde lobut ve aslan postu ile "*ΚΙΑΝΩΝ*" lejandı, arka yüzünde ise defne çelengi bulunmaktadır. Geri kalan üç seri ise benzer tipte sikkelerden oluşmakta olup her birinin ön yüzünde Herakles, "*TON KTICTHN"* , arka yüzünde ise beş kürekli kadırga ve "*ΚΙΑΝΩΝ*" lejantları yer almaktadır. İlk tipteki (Seri 70) Herakles'in genç ve aslan

postu ile, diğer iki tipteki Herakles'in (Seri 71, 72) ise sakallı ve çıplak başlı tasvir edilmesi aralarındaki tek belirgin farkı oluşturmaktadır. Üçüncü serinin (Seri 72) diğer iki seriden farklı olmasının sebebi, arka yüzdeki kadırganın baş kısmında toplanmış bir yelken bulunmasıdır. Arka yüzlerdeki kadırgaların, Kios kentinin Hellenistik Dönem sikkelerinde görülmekte olan gemi pruvası ile bir bağlantısı olması muhtemeldir. Bu grupta Herakles'in tekrar kurucu ismi ile anıldığını görmekteyiz.

Antoninus Pius Dönemi'nde yer alması muhtemel olan bir diğer grup Faustina adıyla darp edilmiş tiplerden oluşmaktadır. Faustina ismi ile anılan iki kişi olması hangi döneme ait olduklarına dair bir ikilemi de beraberinde getirmektedir. Bilindiği üzere Antoninus Pius'un eşinin ve ardından gelen imparator olan Marcus Aurelius'un eşi olan, Antoninus Pius'un kızının ismi de Faustina'dır. Antoninus Pius'un eşinin ismi literatürde yaşlı Faustina, Marcus Aurelius'un eşinin ismi ise genç Faustina olarak geçmektedir.

Kent darphanesinde Faustina ismi ile basıldığı kayıtlara geçmiş iki tip bulunmaktadır. Her iki tipin de ön yüzünde Faustina büstü ve "*ΦAVCTƐINAN CƐBACTHN*" lejandı yer almaktayken, ilk tipin (Seri 73) arka yüzünde Artemis ve "*KIANΩN*" lejandı, ikinci tipin (Seri 74) arka yüzünde ise Cornucopia ile mızrak tutan bir tanrıça ve "*AΔPIANΩN KIANΩN*" lejandı bulunmaktadır. Seri 74'ün arka yüz lejandındaki Hadrianus yazısı, Marcus Aurelius Dönemi'nde de görülmekte olduğundan, büstteki kişinin genç Faustina olması daha yakın bir ihtimaldir. Fakat yine Hadrianus Dönemi'nde de aynı lejandın görülmesinden ve de kentte Antoninus Pius Dönemi'ne dair karşılaştırma yapılabilecek herhangi bir materyal olmamasından dolayı bu grup için kesin bir kanıya varmak mümkün görünmemektedir.

Marcus Aurelius'a ait olduğu düşünülen dört tip kayda geçmiştir. Bu dört tipin de ön yüz kalıbında Marcus Aurelius büstü görülmektedir. İlk iki tipin de arka yüz kalıbında yorgun Herakles bulunmaktadır. İlk tipin (Seri 75) ön yüzünde lejant görülmezken arka yüzünde "*KIANΩN*" lejandı mevcuttur. İkinci tipin (Seri 76) ön yüz kalıbında "*AVT M AVPHΛIOC OVHPOC*", arka yüz kalıbında ise "*TON KTICTHN KIANOI*" lejandı bulunmaktadır. Üçüncü tipin (Seri 77) ön yüzünde "*AVT K AVPH ANTΩNINON*" lejandı yer alırken, arka yüzünde ise Hygieia ve Asklepios ile "*AΔPIANΩN KIANΩN*" lejandı vardır. Dördüncü tipin (Seri 78) ön yüzünde "*AVT KAIC ANTΩNINOC*" lejandı, arka yüzünde Eros ile "*KIANΩN*" lejandı

bulunmaktadır. Seri 77 ve Seri 78'in lejandında Marcus Aurelius'un diğer adı olan Antoninus kullanılmışken, Seri 76'nın lejandında Aurelius ve ikili yönetimin ortak imparatoru Verus ismi beraber kullanılmıştır.

Bu dönemde Lucius Verus'a ait olduğu düşünülen dört tip de Kios darphanesinde basılmış sikkeler arasında yer almaktadır. Bu sikkelerin her birinin ön yüzünde Lucius Verus büstü bulunmakta olup katalog[12] bilgilerine göre ilkinde (Seri 79) "*AVT K Λ AVPHΛIOC OVHPOC*", ikincisinde (Seri 80) eksik olduğu için tam olarak anlaşılamayan "*AVT M[...] AVP OVHPOC*", üçüncüsünde (Seri 81) "*AVT KAI ΛOV AVP OVHPOC*" ve dördüncüsünde (Seri 82) "*AVT Λ AVPH OVHPOC*" lejantları kullanılmıştır. Tipler üzerinde doğrudan çalışma yapma imkanı bulamadığımızdan dolayı, katalog bilgilerini doğru olduğunu varsaymak durumundayız. Fakat bu dört tipin de ön yüz lejandının aynı olduğunu kabul etmek yanlış bir düşünce olmayacaktır. Bu durumda dört tipte de Aurelius ve Verus isminin birlikte kullanıldığını söyleyebiliriz. Seri 79'un arka yüz kalıbında yorgun Herakles ile "*TON KTICTHN KIANOI"* lejandı kullanılmaktayken, Seri 80'de Eros, Seri 82'de ise Hermes "*KIANΩN"* lejandı ile birlikte kullanılmıştır. Seri 81'in arka yüz kalıbında Poseidon ve daha önce Hadrianus, Marcus Aurelius ve Faustina sikkelerinde de rastladığımız "*AΔPIANΩN KIANΩN*" lejandı bulunmaktadır.

Lucius Verus ve Marcus Aurelius tiplerinde görülen lejant benzerlikleri, ön yüzde büstü bulunan kişilerin kim olduğu konusunda yanıltıcı bir unsurdur. Bu durumu çözüme kavuşturmak amacıyla, Aurelius'a ait olduğu düşünülen Antoninus lejantlı tipler ile Aurelius ve Verus'un isminin beraber kullanıldığı tiplerin portreleri karşılaştırılmaya alınmıştır. Karşılaştırma sonrası Lucius Verus'a ait olan portrelerin, Aurelius a göre daha uzun sakallı ve kemerli burunlu resmedildiği gözlemlenmiştir.

Marcus Aurelius Dönemi'nin ardından İmparator Commodus'a kadar kentte herhangi bir sikke izine rastlanmamıştır. Kentte, Commodus adına altı tip[13], eşi Crispina adına iki tip sikke darbı bulunmaktadır. Ön yüz kalıbında Commudus büstü bulunan altı tipte de "*AV K M AYP KOMOΔON ANTΩNINON*" lejandı yer almaktadır. Bu altı tipin arka yüzlerinde sırasıyla; yorgun Herakles, boynuz boynuza çarpışan iki keçi ve amphora, Eros, tanrıça Roma, Aphrodite ve kaya üzerine oturup sandalını

[12] RPC IV.
[13] Seri 83-88

bağlayan Herakles figürü bulunmaktadır. Bu figürlerin hepsi "*KIANΩN*" lejandı ile beraber kullanılmıştır.

Commodus'un eşi Crispina adına basılan iki tipin ön yüzlerinde Crispina büstü ve "*KPICΠINAN CƐBACTHN*" lejandı yer almaktadır. İlk tipin (Seri 89) arka yüz kalıbında Artemis ve "*KIANΩN*", diğerinin (Seri 90) ise Tykhe ve "*ΑΔPIANΩN KIANΩN*" lejandı bulunmaktadır.

Commodus'tan sonra İmparator Septimius Severus Dönemi'nde Kios'ta sikke darbı devam etmiştir. Bu dönemde Septimius Severus adına üç tip, eşi Iulia Domna adına üç tip kayıtlara geçmiştir. Severus adına basılmış üç tipin ön yüzünde Septimius Severus büstü bulunmakta olup ikisinde "*TO CEOVHPOC AVTOVCTOC*", diğerinde ise "*AVTΛC CEOV HPOC ΠE*" lejantlarına yer verildiği görülmektedir fakat üçüncü tipin fotoğrafı bulunmadığından ve tanımı aldığımız kataloğun (BMC Pontus) eski tarihli bir basım olması dolayısıyla, lejant ile ilgili hata yapılmış olabilir. Benzerliği dolayısıyla üçüncü tipteki lejandın, ilk iki tipte kullanılmış olan Severus Augustus lejandı ile aynı olması muhtemeldir. Birinci tipin (Seri 91) arka yüz kalıbındaki Sarapis ve ikinci tipteki Tykhe (Seri 92) "*KIANΩN*" lejandı ile birlikte kullanılmıştır. Üçüncü serinin (Seri 93) arka yüzünde dairesel "*CEVHPOVBACIΛEVONT OC OKOCMOC"* ve ortada "*EVTVXEI MAKAPIOI KIANOI*" lejandı bulunmaktadır.

Iulia Domna adına basılmış üç tipin de ön yüzlerinde, Iulia Domna büstü ve "*IOVΛIA AVTOVCTA*" lejandı bulunurken, ilk tipin (Seri 94) arka yüzünde Athena, İkincisinde Hygieia (Seri 95), üçüncüsünde (Seri 96) ise Tykhe "*KIANΩN*" lejandı ile birlikte bulunmaktadır.

Üçlü yönetimin uygulandığı bu dönemde Septimius Severus ile beraber yönetimde olan oğulları Geta ve Caracalla'nın adına basılmış sikkelerde bulunmaktadır. Geta adına basılan sikkelerin, ölüm tarihlerinin yakınlığı dolayısıyla babası Septimius Severus Dönemi'nin içinde değerlendirilmesi gerekmektedir. Caracalla adına basılan tipleri için tarihlendirme ise kardeşi ve babasının ölümü sonrasındaki altı yılı da kapsamaktadır.

Geta adıyla basılmış tek serinin (Seri 97) ön yüzünde Geta büstü ile "*AVT KΠ CE ΓETAC AV*" lejandı, arka yüzünde ise Hylas ile "*KIANΩN*" lejandı bulunmaktadır. Bilindiği üzere, Hylas kentin kuruluş efsanesinde adı geçen bir kahramandır. MÖ III.

yüzyılda yaşamış olan Rodoslu Apollonios'un anlatısında; Kios halkının, Herakles'in öfkesinden korktuğundan ve suçsuz olduklarını kanıtlamak istemelerinden dolayı, Arganthonion dağında kaybolan Hylas'ı aramaya hala devam ettiklerini söylemiştir. Bunun tezahürü, Apollonius'un yaşadığı dönemden beş yüzyıl sonra, MS III. yüzyılın başında Geta sikkelerinin arka yüzündeki Hylas betimiyle kendini göstermeye devam etmektedir.

Septimius Severus'un büyük oğlu ve Geta'nın kardeşi Caracalla, hem bu iki isimle beraber üçlü yönetimde bulunmuş, hem de daha sonraki altı yıllık dönemde tek başına İmparator konumuna ulaşmıştır. Caracalla, Marcus Aurelius Severus Antoninus Augustus ismini kullanırken (Dunstan, 2011: s. 405-406), ondan iki dönem sonra İmparator olan Elagabalus da bu isme çok benzer olan Marcus Aurelius Antoninus Augustus ismini kullanmıştır (Arrizabalaga y Prado, 2010: s. 231). Bu durum iki imparator adına basılan sikkelerin tarihlendirilmesini güç hale getirmektedir. Kentteki Elagabalus ve Caracallaya ait olabilecek sikkeler karakteristik açıdan karşılaştırıldığında, Caracalla tiplerinde "*ANTΩNINOC AVΓOYCTOC*" lejandı, Elagabalus tiplerinde ise "*M AVP ANTΩNINOC AVΓ*" lejandı ayrım yapmak konusunda bir kıstas olabileceği düşünülse de lejantlardaki benzerlik yanıltıcı olabilmektedir. Bu benzerliğin aşılmasını ise Caracalla'nın Augustus unvanını kullandığı dönemdeki tasvirlerinin yetişkin ve sakallı olması sağlamaktadır. Bilindiği üzere Caracalla 22 yaşında Septimius Severus ve Geta öldükten sonra Augustus unvanı alırken, Elagabalus Augustus unvanını aldığında 14 yaşındadır ve bundan 4 yıl sonra ölmüştür. Bu yüzden Antoninus Augustus yazısı bulunan lejantlar eğer sakallıysa Caracalla, sakalsızsa Elagabalus olarak değerlendirilebilir. Aynı zamanda Caracalla'nın genç tasvirlerinin bulunduğu tiplerde augustus unvanının kullanılmadığı "*M AV ANTΩNINOCK*" lejandı görülmektedir. Augustus unvanı kullanılmayan ve genç Caracalla büstlerinin bulunduğu tiplerin, Caracalla'nın üçlü yönetimde Septimius Severus'un yanında yer aldığı dönem olan MS 198-211 yılları aralığında darp edildiğini söylemek doğru olacaktır.

Kios kenti darphanesinde Caracalla'ya ait olduğu düşünülen beş tip sikke bulunmaktadır. Tiplerin her birinin arka yüzünde "*KIANΩN*" lejandı mevcuttur. İlk tipin (Seri 98) ön yüz kalıbında genç Caracalla ve "*M AV ANTΩNINOCK*" lejandı, arka yüzünde ise boynuz boynuza çarpışan iki keçi bulunmaktadır. Diğer tiplerin ön

yüz kalıbında yetişkin Caracalla ve "*ANTΩNINOC AVTOYCTOC"* lejandı, arka yüzlerinde ise sırayla; Sarapis (Seri 99), iki keçi ile amphora (Seri 100), Eros (Seri 101) ve de son tipte (Seri 102) asa ile Nike tutar vaziyete ayakta Caracalla bulunmaktadır. Bu tasvirde Caracalla tanrısal vasıflar taşımaktadır.

Caracalla'nın ölümünün ardından İmparator olan Macrinus adına basılmış dört tipte sikke bulunmaktadır. Bu tiplerin her birinin ön yüz kalıbında Macrinus büstü "*AVT MOΠEΛCEOVH MAKPEINOC AVT*" lejandı ile birlikte kullanılırken, arka yüzlerinde sırasıyla; kayanın üstünde oturan Herakles (Seri 103), Herakles ve Nemea aslanı (Seri 104), iki keçi ile amphora (Seri 105) ve Athena (Seri 106) figürleri ile "*KIANΩN*" lejandı bulunmaktadır.

Macrinus'tan sonra, daha önce Caracalla tiplerine benzerliği ile bahsi geçen Elagabalus Dönemi gelmektedir. Bu dönemde Elagabalus, eşi Iulia Paula ve büyükannesi Iulia Maesa adına darp edilmiş tipler görülmektedir. Ön yüz kalıbında Elagabalus büstü ve "*M AVP ANTΩNINOC AVTOVCTOC*" lejandı görülen altı tipin arka yüzlerinde sırasıyla Sarapis (Seri 108), Poseidon (Seri 109), Athena başı (Seri 110), iki keçi ve amphora (Seri 111), Hermes (Seri 112) ve de Hygieia (Seri 113) ile "*KIANΩN*" lejantları bulunmaktadır.

Ön yüzünde eksik "*M AV ANTΩNINOC*" lejandı ve büst bulunan, arka yüz kalıbında ise heksastylos tapınak ve "*KIANΩN*" görülmekte olan bir tipin (Seri 107) ön yüzündeki tahribat nedeniyle Caracalla'ya mı yoksa Elagabalus'a mı ait olduğu hakkında bir sonuca varılamamıştır.

Elagabalus'un eşi Iulia Paula adına basılan iki tipin de ön yüzünde Iulia Paula büstü ve "*IOVΛIA KOPNHΛIA ΠAVΛA CƐB*" lejandı yer almaktayken, arka yüz kalıplarındaki "*KIANΩN*" lejandı, ilk tipte (Seri 115) Tykhe, ikinci tipte Athena (Seri 116) ile birlikte kullanılmıştır. Elagabalus'un büyükannesi Iulia Maesa adına basılan tek seride (Seri 114) ise, ön yüzde Iulia Masea büstü ve "*IOVΛIA MAICA AVT*" lejandı, arka yüzde ise Athena başı ile "*KIANΩN*" lejandı bulunmaktadır.

Elagabalus'un ölümü sonrasında, Severus Alexander imparator olmuştur. Kentte bu dönemdeki sikke darplarında, Severus Alexander, eşi Orbiana ve yeğeni Iulia Mamaea adına basılmış tipler bulunmaktadır. Dönemin alışılagelen

özelliklerinden olarak arka yüzlerin her birinde "ΚΙΑΝΩΝ" lejandı ekleme yapılmamış vaziyette kullanılmaktadır.

Ön yüz kalıbında sağa bakan Severus Alexander büstü ile "*M AVP CƐVH AΛƐΞANΔPOC AVT*" lejandı birlikte görülen üç tip ve yine bu lejantla birlikte kullanılmış büstün sola bakar versiyonundan tek tip (Seri 120) bulunmaktadır. Ön yüz kalıbında sola bakan büst bulunan tipin arka yüz kalıbında Hylas tasviri, sağa bakan büstlerin bulunduğu tiplerin arka yüz kalıbında ise sırasıyla; Sarapis (Seri 117), Herakles (Seri 118) ve iki keçi ile amphora (Seri 119) kullanılmıştır. Bir diğer Severus Alexander (Seri 121) tipinin ön yüz kalıbında sağa bakar vaziyetteki büst "*ΑΛΕΞΑΝΔΡΟC AVTOVCTOC*" lejandı ile birlikte kullanılmışken, arka yüz kalıbında ise Eros bulunmaktadır.

Iulia Mamaea adına darp edilmiş tek tipin (Seri 122) ön yüzünde Iulia Mamaea büstü ile "*IOVΛIA MAMAIA AVT*" lejandı, arka yüzünde ise Tykhe bulunmaktadır.

Severus Alexander'ın eşi Orbiana adıyla basılmış beş tip sikke vardır ve bu tiplerin her birinin ön yüzünde Orbiana büstü bulunmaktadır. İlk tipin (Seri 123) arka yüz kalıbında Tykhe, ikinci tipin (Seri 124) arka yüz kalıbında ise Sarapis bulunmakta olup, bu tiplerin ön yüz kalıbında "*Γ C EP B OPBIANH AVT*" lejandı yer almaktadır. Üçüncü tipin (Seri 125) arka yüz kalıbında Herakles, ön yüz kalıbında ise "*Γ CEI EP CAΛΛ BAPB OPBIANH AVT*" lejandı yer almaktadır. Dördüncü tipin (Seri 126) arka yüz kalıbında sağa bakan bir miğfer bulunmakta olup, ön yüz lejandında "*ΓN CE BAP OPBIANH AVT*" yazmaktadır. Orbiana adı ile basılmış son tipin (Seri 127) arka yüz kalıbında lobut, ön yüz kalıbında "*OPBIANH AVT*" lejandı görülmektedir.

Severus Alexander'dan sonra İmparator Maximinus Dönemi'nde de Kios darphanesinde sikke darbı devam etmiştir. Bu dönemde Augustus Maximinus adına "*Γ IOV OVH MAΞIMINOC AVT*" lejandıyla basılmış üç tip, oğlu Caesar Maximus adına *Γ IOV OVH MAΞIMOC K*" lejandıyla basılmış altı tip sikke darbı bulunmaktadır. Tiplerin her birinin ön yüzlerinde lejantlarda ismi geçen kişinin büstü, arka yüzlerinde önceki dönemlerde de sıkça rastladığımız, yalın olarak kullanılmış "*ΚΙΑΝΩΝ*" lejandı bulunmaktadır.

Maximinus adına basılmış ilk tipin (Seri 128) arka yüzünde Hygieia, ikinci tipin (Seri 129) arka yüzünde Tykhe, üçüncü tipin (Seri 130) arka yüzünde ise Hylas bulunmaktadır.

Caesar Maximus adına basılmış altı tipin arka yüzlerinde sırasıyla; Tykhe (Seri 131), Apollon (Seri 132), iki keçi ile amphora (Seri 133), Asklepios (Seri 134), Eros (Seri 135) ve son olarak da Athena (Seri 136) başı bulunmaktadır.

Maximinus Dönemi'nden sonra Augustus konumuna III. Gordianus gelmiştir. Bu dönemde basılan sikkeler arasında, Gordianus adına beş, eşi Tranquillina adına dört tip sikke darbı bulunmaktadır. Dönemin tiplerinde arka yüz kalıplarında yine yalın "*ΚΙΑΝΩΝ*" lejandı görülmektedir.

Ön yüz kalıbında Gordianus büstü ve "*Μ ΑΝΤ ΓΟΡΔΙΑΝΟϹ ΑΥΓ*" lejandı bulunan beş serinin arka yüzlerinde sırasıyla; Herakles (Seri 137), Tykhe (Seri 138), Aphrodite (Seri 139), dört sancak üstünde dört oğlak (Seri 140) ve son seride iki keçi ile amphora (Seri 141) bulunmaktadır.

Ön yüz kalıbında Tranquillina büstü ve "*ϹΑΒϹΙ ΤΡΑΝΚΥΛΛϹΙΝΑ*" lejandı bulunan ilk tipin (Seri 142) arka yüz kalıbında iki keçi ve amphora, ikinci tipte (Seri 143) ise Hylas görülmektedir. Ön yüz kalıbında yine Tranquillina büstü bulunan iki tip bu sefer "*ϹΑΒϹΙΝΙΑ ΤΡΑΝΚΥΛΛϹΙΝΑ*" lejandı ile beraber kullanılmıştır. Bu tiplerin ilkinin (Seri 144) arka yüz kalıbında Hygieia, ikincisinde (Seri 145) ise Tykhe bulunmaktadır.

Gordianus'un ölümünün ardından Arap Philip adıyla da bilinen Philippus Roma İmparatoru olmuştur. Fakat bu dönemde Kios darphanesinde Philippus adına basılmış bir tipe rastlanılmamakla beraber, Philippus'un eşi Otacilia Severa ve oğlu Caesar II. Philippus adına basılmış birer tip bulunmaktadır. Bu nedenle kayıtlarda I. Philippus'a ait bir tip bulunmamasına rağmen, kentte bu imparatora ait de sikke darp edilmiş olmalıdır.

II. Philippus adına darp edilmiş tek serinin (Seri 146) ön yüzünde Philippus büstü ve "*Μ ΙΟΥΛΙΟϹ ΦΙΛΙΠΠΟϹΚ*" lejandı, arka yüzünde iki keçi ve amphora ile "*ΚΙΑΝΩΝ*" lejandı bulunmaktadır.

İmparator Philippus'un eşi Otacilia Severa adına basılan tek tipin (Seri 147) ön yüz kalıbında Otacilia büstü ve "*M OTAKEIAIA CEVHPAC*" lejandı, arka yüz kalıbında ise Tykhe ve yine "*KIANΩN*" lejandı bulunmaktadır.

Philippus'tan sonra Traianus Decius imparator olmuştur. Bu dönemde Decius, eşi Etruscilla ve oğulları ortak imparator Etruscus adına darp edilmiş tipler bulunmaktadır. Tüm tiplerin arka yüzünde yine yalın "*KIANΩN*" lejandı mevcuttur.

Traianus Decius adına basılan tek serinin (Seri 148) ön yüzünde Decius büstü ve "*AV KA TPAIAN ΔEKIOC AVT CE*" lejandı, arka yüzünde ise Men başı ve hilal görülmektedir.

Decius'un eşi Etruscilla adına darp edilmiş iki tipin de ön yüzlerinde Etruscilla büstü bulunmaktadır. İlk tipin (Seri 149) ön yüzünde "*EPENNIA ETPOVCKIAAA AV*" lejandı, arka yüzünde Hygieia bulunmaktadır. İkinci tipin (Seri 150) ise ön yüzünde bir öncekine çok benzer fakat fazla bir harf bulunmasıyla ayrışan "*EPENNIA ETPOVCKIAAA AV C*" lejandı, arka yüzünde, Tykhe bulunmaktadır.

Etruscus adına basılan tek tipin (Seri 151) ön yüz kalıbında Etruscus büstü ve "*MЄC KOV EPEN ETP ΔEKIOC*" lejandı, arka yüz kalıbında ise Hylas bulunmaktadır.

Traianus Decius'dan sonra Trebonianus Gallus ve oğlu Volusianus'un dönemi başlamıştır. Bu dönemde Trebonianus Gallus adına iki, Volusianus adına beş tip sikke Kios darphanesinde basılmıştır. Dönemin her tipinin arka yüzünde "*KIANΩN*" lejandına rastlamaktayız. Gallus adına darp edilmiş tiplerin ön yüzlerindeki Gallus büstü, ilk tipte (Seri 152) "*AV KAI Γ BEIBI TPE ΓAAAON*", ikinci tipte (Seri 153) "*Γ OYЄIBIOC TPЄBΩNI ΓAAAOC AY"* lejandı ile birlikte kullanılmıştır. Her iki tipin arka yüz kalıbında bulunan tahtta oturan Sarapis, ikinci tipte kerberos ile beraber tasvir edilmesiyle ayrışmaktadır.

Volusianus adına darp edilmiş, ön yüz kalıplarında Volusianus büstü bulunan beş tip mevcuttur. İlk iki tipin arka yüz kalıplarında aynı olan, dümen ve cornucopia tutan Tykhe tasviri sebebiyle bu tiplerde ön yüz kalıplarındaki lejant farkı ayırt edici bir unsurdur. İlk tipin (Seri 154) ön yüz lejandı "*Γ OVЄ AΦI ΓAAAOC OVOAOCIAN"*, ikinci tipin (Seri 155) ise "*AV K OV AΦEI ΓAAAOC BE OVOAOVC*" şeklindedir.

Üçüncü tipin (Seri 156) ön yüzünde "*Γ ΟV ΑΦΙ ΓΑΛΛΟC ΟVΟCCIANO*" lejandı, arka yüzünde Asklepios, dördüncü tipin (Seri 157) ön yüzünde "*Γ ΟVЄ ΑΦΙ ΓΑΛΛΟC ΟVΟΛΟCIAN*" lejandı ve arka yüzünde Asklepios'un kızı Hygieia bulunmaktadır. Geriye kalan tipin (Seri 158) ön yüzünde üçüncü tipte görülen "*Γ ΟV ΑΦΙ ΓΑΛΛΟC ΟVΟCCIANO*" lejandı, arka yüzünde ise Hylas tasviri yer almaktadır.

Trebonianus Gallus ve Voluntianus'un ölümünden sonra Valerianus imparator olmuştur. Valerianus ve oğlu Gallienus MS 260 yılına kadar Roma İmparatorluğunu beraber yönetmiştir. Valerianus'un ölümünden sonraki 8 yılda ise Gallienus bu görevi tek başına yürütmüştür. Bu nedenle Valerianus ve Gallienus tipleri, kendi alt başlıklarında incelenmiştir.

Kios kenti darphanesinde Valerianus adına basılmış altı tip sikke görülmektedir. Tiplerin ön yüzlerinde Valerianus büstü, arka yüz lejandında önceki dönemlerle aynı olarak "*ΚΙΑΝΩΝ*" adı eklentisiz halde bulunmaktadır. İlk iki tipin ön yüzünde "*ΓΠΟVΒ ΛΙΚ ΟVΑΛΕΡΙΑΝΟC ΑVΓ*" lejandı, arka yüzlerinde sırayla; Tykhe (Seri 159) ve Hygieia (Seri 160) görülmektedir. Üçüncü (Seri 161) ve dördüncü (Seri 162) tiplerde ise ön yüz lejandı "*ΑVΤ Κ Π ΛΙΚΙΝ ΟVΑΛΕΡΙΑΝΟC*" şeklinde yazılmıştır ve tiplerin arka yüzlerinde Sarapis bulunmaktadır. Üçüncü tipteki Sarapis tahtta oturur vaziyette ve Kerberos ile, dördüncü tipteki Sarapis ise ayakta ve yalnız tasvir edilmiştir. Valerianus adıyla darp edilmiş beşinci tipin (Seri 163) ön yüz lejandı "*ΠΟV ΛΙΚ ΟVΑΛΕΡΙΑΝΟC CΕΒΒΒ"* şeklindedir ve arka yüz kalıbında Herakles görülmektedir. Altıncı ve son tipin (Seri 164) ön yüzündeki tahribat sebebiyle lejant yarım görülmektedir ve görülebilen kısmı "*[...]ΠΑC ΟVΑΛΕΡΙΑΝΟCΚ*" şeklindedir. Bu tipin arka yüz kalıbında çoğu imparatorun döneminde rastladığımız iki keçi ve amphora tasviri bulunmaktadır.

Valerianus'un oğlu Gallienus'a ait tipler de Kios darphanesinde görülebilmektedir. Gallienus tipleri, ikili yönetim dönemi ve tek başına bulunduğu dönem olarak ikiye ayrılabilir. Bu imparatorun adına basılmış dört tip, eşi Salonina adına basılmış tek tip sikke bulunmaktadır.

Gallienus ismi kullanılan tiplerin her birinin ön yüzünde Gallienus büstü bulunmaktadır. Grup arasında yer alan iki tipin lejantlarında Augustus unvanına rastlanmamıştır. Bu tiplerin ilki (Seri 165) ön yüz kalıbında "*ΠΟV ΛΙ ΕΓ*

ΓΑΛΛΙΗΝΟC CEB" lejandı ile arka yüz kalıbında Herakles bulunan tiptir. İkinci tipin (Seri 166) ise ön yüz kalıbında "*ΠΟV ΛΙ Ε ΓΑΛΛΙΗΝΟC CEBA*" lejandı, arka yüz kalıbında ayakta duran Sarapis tasviri bulunmaktadır. Bu iki tipi Augustus unvanı kullanılmaması nedeniyle MS 253-260 yılları arasındaki ikili yönetim dönemine tarihlemek doğru olacaktır.

Lejantlarında Augustus unvanı bulunan iki Gallianus tipi muhtemelen MS 260-268 aralığındaki Valerianus'un ölümünden sonraki dönemde basılmış olmalıdır. Bu iki tipten birinin (Seri 167) ön yüz kalıbında "*Γ ΠΟVΒ ΛΙΚ ΕΓΝ ΓΑΛΛΙΗΝΟC ΑVΓ*" lejandı, arka yüz kalıbında yine Sarapis bulunmaktadır. Fakat Sarapis bu sefer tahtında oturur vaziyette kerberosla tasvir edilmiştir. Diğer tipin (Seri 168) ise ön yüzünde "*ΑVΤ ΓΑΛΛΗΝΟC ΑVΓ*" lejandı, arka yüzünde bir çok örneğine rastladığımız iki keçi ve amphora tasviri bulunmaktadır.

Gallienus'un eşi Salonina adına darp edilmiş tek tipin (Seri 169) ön yüz kalıbında Salonina büstü ve "*ΚΟΡΝCΑ ΛΩΝΙΝΑ CEB*" lejandı, arka yüz kalıbında ise Tykhe bulunmaktadır. Bu tipin ikili yönetim döneminde mi yoksa Gallienus'un Augustus unvanını kullandığı dönemde mi basıldığı hakkında kesin bir kanıya varmak güç gözükmektedir.

Çalışma kapsamında, Gallienus Dönemi'nin kent darphanesinde sikke basılan son dönem olduğu gözlemlenmiştir, bundan sonraki dönemlerde Kios darphanesinde basılmış herhangi bir sikkeye rastlanmamıştır.

SONUÇ

Kentin, Gemlik Körfezi'nin kıyısındaki verimli alüvyal topraklar üzerinde kurulmuş olmasının etkileri, kuruluşundan ve hatta daha öncesinden itibaren günümüze kadar terk edilmeden yerleşim görmesine olanak sağlamştır. Verimli tarım topraklarını beraberinde getiren ova, içilebilir su kaynağına ve güvenli bir iç liman olan Gemlik Körfezi'ne yakınlığı dolayısıyla çevre kentlere limanlık yapabilmesi kentin bolluk içerisinde, ticari kapasitesi her dönem yüksek bir profil çizmesine neden olmaktadır. Bu lokasyonel gelişmişlik; yan etki olarak kentin tarih boyunca çeşitli uluslarca işgaline maruz kalmasına ve deprem kuşağında bulunması nedeniyle tahrip olmasına rağmen yeniden inşa edilmesine sebep olmaktadır.

Efsaneye göre MÖ XIII. yüzyılda, tarihsel kaynaklara göre ise MÖ VII. yüzyılda kurulan kentin, ilk sikke basımlarının tam olarak ne zaman başladığını söylemek güç olmasına rağmen; kent darphanesinin, MÖ IV. yüzyıl ortalarından, MS III. yüzyılın son çeyreğine kadar aktif olduğu gözlemlenmiştir. Çalışma boyunca, bu süre zarfında darp edilmiş olan kırk beş tipte 227 adet Hellenistik Dönem sikkesi ve yüz yirmi dört tipte 239 adet Roma Dönemi sikkesi olmak üzere, toplamda 466 adet sikke incelemeye alınmıştır.

Bronz sikkeler arasında yer alan, ön yüzlerinde Mithras başı olduğu düşünülen 31. ve 32. serilerin, ikonografik açıdan ayrıca değerlendirmeye tabi tutulması gerekmektedir. Bu grup, kent tarihinin Persler ve ilerleyen dönemlerde karşımıza çıkan Pontos Krallığı ile ilişiğini ortaya koymaktadır.

Kentteki en karakteristik sikkeler, toplamda 30 tipte görülmekte olan görevli ismiyle basılmış, ön yüzlerinde Apollon, arka yüzlerinde pruva bulunan sikkelerdir. Apollon, kentin kuruluş efsanesine göre Kios kenti kurulmadan dahi, bulunduğu bölgedeki yerel Mysia halkı tarafından tapınım görmektedir. Bahsi geçen grup araştırma kapsamına alınmış 137 adet sikke ile sayısal olarak en geniş grubu oluşturmaktadır. Lysimakhos Dönemi'nden önce olduğu kesin olarak bilinmesinden dolayı, bu grup da kentin MÖ IV. yüzyılda bastığı sikkeler arasındadır.

Hellenistik Dönem tiplerine kesin olarak uyum sağlayan ilk sikkeler, Lysimakhos Dönemi ile başlamaktadır. Lysimakhos'un Batı Anadolu'ya hâkim

olmasıyla beraber, gücünün ve krallığının doruk noktasına geldiği bilinmektedir. Bu dönemde Nikaia kenti kurulmuş, Kios kenti üzerinden yaptıkları ticaretle zenginleşmiş ve büyük bir kent haline gelmiştir. Kios da bu dönemde Nikaia kentinin liman faaliyetleri dolayısıyla zenginleşen bir kent olmuştur (Magie, 1950: s. 305). Lysimakhos adına basılan altın stater ve gümüş tetradrahmiler bu durumu doğrular niteliktedir. Bahsi geçen grup kentteki sikkeler arasında, üzerinde "*ΒΑΣΙΛΕΩΣ*" yazılı olan, üzerinde bir kralın ismi geçen ilk sikkelerdir.

MÖ II. yüzyılın başında Prusias Dönemi'nde kent Bithynia egemenliğine girer. I. Prusias, Lysimakhos'tan sonra kentte Basileus unvanıyla sikke bastırmış ikinci kişidir. Çalışmamızda "Basileus Prusias" lejandı bulunan üç seri bulunmakta olup, bahsi geçen serilerin ikisi bronz biri ise gümüştür. Prusias'ın, kentin adını Prusias olarak değiştirmesinden yola çıkarak, önem verdiği kentlerden biri olduğu düşünülebilir (Polybios XV, 22-23). Kent sikkeleri arasında Prusias ad Mare ismi ile basılmış dört tip bronz seri dışında Bithynia Krallığı Dönemi'ne tarihlenebilen başka sikke bulunmamaktadır. Bu durumda Bithynia Dönemi'nde kentte sikke darbında azalmasından yola çıkarak kentin önem durumunu kaybettiği görülmektedir. Bu durumun nedenlerinden birinin de kentin, liman görevini üstlendiği Nikaia kentinin gölgesinde kalmış olması olarak görülebilir.

Genel kapsamda bakıldığında Hellenistik Dönem'de Kios darphanesi MÖ IV. yüzyıldaki kullanımıyla ön plana çıkmaktadır. Dönemin sonlarına doğru kent darphanesinin kullanımı azalmıştır. Bu durum da darphanenin en parlak günlerinin, Persler ve Yunanlar arasında sürekli el değiştirdiği MÖ IV. yüzyıl olduğu söylenebilir. MÖ III. yüzyılın sonlarında kentin Bithynia egemenliğine girmesiyle, kent darphanesinin Prusias Dönemi'nde kullanılmasına rağmen, takip eden süreçte eskisi kadar rağbet görmediği gözlemlenmiştir.

Lex Pompeia ile Roma topraklarındaki kentlere sikke basımı hakkında sınırlama getirilmiştir. MÖ 47'de Bithynia valisi Gaius Vibius Pansa Dönemi'nde kent tekrar bronz sikke basma hakkını elde etmiştir (Doğancı, 2013: s. 176). Bu dönem ile Roma İmparatorluk Dönemi arasında darp edilmiş sikkeler, Mithradatesin kızı Orsobaris ve torunu Orodaltis adına basılmış, kraliçe unvanının kullanıldığı tiplerdir. Kentte İmparatorluk Dönemi'ne kadar başka herhangi bir sikke darbı görülmemektedir.

Roma İmparatorluk Dönemi'nde kentte sikke basımı İmparator Claudius Dönemi (MS 41-54) ile başlayıp, İmparator Gallienus Dönemi'nin (MS 253-268) sonuna kadar devam etmiştir. Kent darphanesi bu 227 yıllık süreçte 20 imparator adına 122 farklı tipte sikke üretmiştir.

Bu dönemde basılmış kent sikkeleri arasında iki yüzünde de bir portre ya da İmparator/İmparatoriçe ismi barındırmayan tek grup Antoninus Pius devrinde (MS 138-161) darp edilmiştir. Bu grup sikkelerinin iki yüzünde de kentin kuruluş miti konu alınmış olup, bir tipin ön yüzünde Herakles'in lobutu ile "*ΚΙΑΝΩΝ*" lejandı, diğerlerinde ise Herakles büstü, "*TON KTICTHN*" lejandı ile birlikte kullanılmıştır.

Kent sikkelerinde üzerinde kullanılmakta olan tanrı ve tanrıça ikonografilerinde de artış gözlemlenmektedir. Önceki dönemlerde görülmeyen Tykhe, Dikaiosyne, Artemis, Hygeia, Asklepios, Eros, Poseidon, Roma, Aphrodite, Sarapis ve Men ikonografileri bu dönemde arka yüz kalıpları arasında yer almaktadır. Ayrıca Caracalla Dönemi'ne tarihlenen bir tipin arka yüzünde yer alan Caracalla figürü de tanrısal özellikler barındırmaktadır.

Arka yüz kalıplarında, tanrısal tasvirler dışında kentin bu döneminde ilk kez görülmekte olan kanatlı yıldırım demeti, meşe çelengi, miğfer, boğa, at, iki keçi ile kantharos, heksastylos tapınak ve de dört sancak ile dört oğlak gibi tasvirlerin yanısıra kentin kuruluş miti ile bağlantılı bir kahraman olan Hylas da yer almaktadır.

Kentte Gallienus Dönemi sonrasında herhangi bir sikke darbına rastlanmamıştır. Fakat tarihsel bilgilerimiz vasıtasıyla kentin varlığı kesintsiz olarak sürdürdüğü, herhangi bir yere taşınmadığından ya da terk edilmediğinden günümüzdeki Gemlik kenti ile aynı kent olduğu bilinmektedir.

Bu noktada bir kentin coğrafi konumunun, kent tarihine etkisini bir kez daha görmekteyiz. Yüzyıllar boyunca aynı misyonu sürdürmüş ve günümüzde taşınması gündemde olan körfez kenti, lojistik ve ticari bakımdan daima ihtiyaç duyulacak bir kent olacaktır.

KAYNAKÇA

Antik Kaynaklar

Cassius Dio. Roman History (Çev. E. Carry). Cambridge: Harvard University Press, 1954.

Diodorus. Siculus, Library of History, vol. VI: Books 14-15.19. (Çev. C.H. Oldfather). Cambridge: Harvard University Press, 1954.

Polybios. The Histories, vol. IV: Books 9-15 (Çev. W.R. Paton). Cambridge: Harvard University Press, 1925.

Rodoslu Apollonius. Argounatika (Çev. A. Çokona). İstanbul: İş Bankası Yayınları, 2018.

Pseudo Skylaks. Periplous (Çev. M. Arslan). Libri, 2, 246-307, 2016.

Strabon. Antik Anadolu Coğrafyası (Çev. A.Pekman). İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları, 1993.

Ksenephon. Hellenica (Çev. B. Umar). İzmir: Sergi Yayınevi, 1984.

Modern Kaynaklar

Arrizabalaga y Prado, Leonardo (2010). The Emperor Elagabalus: Fact or Fiction?. New York: Cambridge University Press.

Arslan, Murat (2007). Roma'nın Büyük Düşmanı Mithradates VI Eupator. İstanbul: Oda Yayıncılık.

Bodzek, Jaroslaw Arthur (2013). "Achaemenid Asia Minor: Coins of the Satraps ans of the Great King". (Ed.) Kayhan Dörtlük, Oğuz Tekin, Remziye Boyraz Seyhan, Birinci Uluslararası Anadolu Para Tarihi ve Numismatik Kongresi. Antalya: Suna – İnan Kıraç Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü: 59-78.

Bodzek, Jaroslaw Arthur (2017). "A New Achaemenid Coin. Several Comments on a Unique Tetradrachm of the Type "Great King/Prow" and Some Other Issues of the Satraps." Notae Numismaticae, 12, 33-50.

Bulur Kamış, Perihan (1993). Gemlik'in Kuruluşu, Gelişmesi ve Fonksiyon Alanlarının Dağılışı. Yayımlanmamış Doktora tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Bulut, Hülya (2007). Daskleion'da Akhaemenid Satraplığı Sonu ve Hellenistik Dönem. Yayımlanmamış Doktora tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Entitüsü, İzmir.

Carradice, Ian, Martin Price (2001). Hellen Dünyasında Sikke (Çev. O. Tekin). İstanbul: Homer Kitabevi.

Çalık Ross, Ayşe (2007). Antik İzmit-Nikomedia. İstanbul: Delta Yayınları.

Çalık Ross, Ayşe (2012). "Nikomedia (İzmit) Arkeoloji Çalışmaları ve Kentin Vizyonu". 38. ICANAS, Tarih ve Medeniyetler Tarihi, Bildiriler, II. Cilt. Ankara: 879-897.

Demircioğlu, Halil (2011). Roma Tarihi I. Cilt: Cumhuriyet. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Doğan, Alican (2017). "MÖ V. Yüzyılda Pers-Hellen İlişkileri Bağlamında Hellespontos Bölgesi: Kyzikos Örneği." Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Dergisi, 39, 1-21.

Doğancı, Kamil (2003). "Bithynia Tarihi I Bithynia Krallığı (MÖ 297- MÖ 74)." Bursa Defteri Dergisi, Aralık, 74-84.

Doğancı, Kamil (2007). Roma Principatus Dönemi (MÖ 27-MS 248) Bithynia Eyalet Valileri (Prosopografik Bir İnceleme). Yayımlanmamış Doktora tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Doğancı, Kamil (2013). "Antik Kaynaklara Göre Bithynia'daki Civitas'lar." Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, 24, 167-186.

Doğancı, Kamil (2017). "Roma İmparatorluğu'nun Bithynia Pontus Eyaletinde Uyguladığı Askeri Politikalar." Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, 56, 68-85.

Doğancı, Kamil (2018). "Eskiçağda Kios(=Gemlik) ve Çevresi." Bursa'da Yaşam: Tarih İçinde Gemlik, Mayıs, 36-40.

Dunstan, William, E. (2011). Ancient Rome. London: Rowman and Littlefield.

Duran, Muzaffer (2012). Anadolu'daki Pers Satraplık Organizasyonu. Yayımlanmamış Yüksek Lisans tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.

Ekin, Emre (2014). Nikomedia ve Çevresinden Roma Dönemi Pişirme Kapları. Yayımlanmamış Yüksek Lisans tezi, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.

Erol Özdizbay, Aliye (2011). Roma İmparatorluk Dönemi'nde Pontus-Bithynia Eyaleti'nde Agonlar ve Agonistik Sikkeler. Yayımlanmamış Doktora tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Feissel, Denis (2014). "İmparatorluk ve İmparatorluk Yönetimi" Şu kitapta: Ed. Cecile Morrison. Bizans Dünyası: Doğu Roma İmparatorluğu 330-641. İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 99-129.

Gabelko, Oleg Leonidovic (2009). "The Dynastic History of the Hellenistic Monarchies of Asia Minor According to the Chronography of George Synkellos." Şu

kitapta: Ed. Jakob Munk Hojte. Mithridates VI and the Pontic Kingdom. Aarhus: Aarhus University Press, 47-61.

Güçlü, Deniz (2007). Antik Bithynia Bölgesinin Tarihsel İçerikli Yazıtlar Katalogu ve Tarihçesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans tezi, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.

Güney, Hale (2014). "Hellenistik Dönem Öncesi Bithynia'da Hellen Kolonileri ve Bithynialılar Arasındaki İlişkiler." Belleten, 78(282), 407-434.

Hill, George Francis (1919). "Notes on the Imperial Persian Coinage." Journal of Hellenic Studies, 39, 116-129.

Howgego, Christopher (2013). Sikkelerin Işığında Eskiçağ Tarihi (Çev. O. Tekin). İstanbul: Homer Kitabevi.

Howorth, Henry Hoyle (1908). "The Rise of Gains Julius Ceaser, with an Account of His Early Friends, Enemiesi and Rivals: Part II." Transactions of the Royal Historical Society, 2, 51-128.

Kaplanoğlu, Raif, Yusuf Oğuzoğlu (2011). Asri Gemlik. Bursa: Gemlik Belediyesi Yayınları.

Karatekir, Eray (2018). "Persler Anadolu'da: Büyük Kyros'un Lydia Seferi ve Sonuçları." Uluslararası Tarih Araştırmaları Dergisi, 2, 1-27.

Köker, Hüseyin (2013). Eskiçağ'da Komama Tarihi ve Sikkeleri. Yayımlanmamış Doktora tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Kraay, Colin Mackennal (1976). Archaic and Classical Greek Coins. London: Mathuen.

Magie, David (1950). Roman Rule in Asia Minor to the End of the Third Century After Christ Volume 2 (Notes). Princeton: Princeton University Press.

Magie, David (2001). Anadolu'da Romalılar Attalos'un Vasiyeti (Çev. N. Başgelen). İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.

Mansel, Arif Müfid (1968). "Hannibal'ın Mezarı." Belleten, 32(128), 527-551.

Mansel, Arif Müfid (1971). Ege ve Yunan Tarihi. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Mansel, Arif Müfid (1974). "Gemlik Tümülüs Mezarı." Belleten, 38(150), 181-208.

Nicols, John (1990). "Patrons of Provinces in the Early Principate. The Case of Bithynia." ZPE, 80, 101-108.

Orkun, Veli (1947). Gemlik Tarih ve Coğrafyası. Bursa: Aysan Basımevi.

Özkan Kılıç, Serap (2012). "Pers Hâkimiyetinde Batı Anadolu'da Sikke Basımı." Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 15(27), 239-246.

Radt, Wolfgang (2002). Pergamon, Antik Bir Kentin Tarihi ve Yapıları (Çev. S. Tammer), İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Şahin, Sencer (1987). Inschriften Griechischer Städte aus Kleinasien, Band 10.3: Katalog der antiken Inschriften des Museums von Iznik (Nikaia), Teil II.3. Bonn: Dr. Rudolf Habelt GmbH.

Sarıkaya, Sevgi (2015). Pers İdari Sistemi Perspektifinde Bir Satraplık Merkezi Daskyleion. Yayımlanmamış Doktora tezi, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.

Sarıkaya, Sevgi (2016). "Anadolu'da Pers Satraplık Sistemi." Cedrus, 4, 75-90.

Sevin, Veli (2016). Anadolu'nun Tarihi Coğrafyası. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Tekin, Oğuz (1994). Yapı Kredi Koleksiyonu Grek ve Roma Sikkeleri. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Tekin, Oğuz (2008). Antik Nümismatik ve Anadolu. İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.

Tekin, Oğuz (2009). Ancient History Numismatics and Epigraphy in the Mediterranean World Studies in Memory of Clemens E. Bosch and Sabahat Atlan an in Honour of Nezahat Baydur. İstanbul: Ege Yayınları.

Ulugün, Feyzullah Yavuz (2006). Kocaeli Çevresi Tarihi Bithynia Arkeolojik Epigrafik Numizmatik Biblografyası. Kocaeli: Kocaeli Yüksek Öğrenim Derneği.

Ünal, Erdal (2013). "Hellenistik Dönem Eumeneia Sikkeleri". (Ed.) Kayhan Dörtlük, Oğuz Tekin, Remziye Boyraz Seyhan, Birinci Uluslararası Anadolu Para Tarihi ve Numismatik Kongresi. Antalya: Suna – İnan Kıraç Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü: 619-630.

Ünal, Erdal (2014). Eumeneia Tarihi ve Sikkeleri. Yayımlanmamış Doktora tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Vagi, David L. (2000). Coinage and History of the Roman Empire Volume Two: Coinage. Chicago ve London: Fitzroy Dearborn.

Elektronik Kaynaklar

Ac Search. Erişim: http://www.acsearch.info

American Numismatic Society. Erişim: http://numismatics.org

Asia Minor Coins. Erişim: http://www.asiaminorcoins.com

Bibliothèque nationale de France Gallica. Erişim: http://gallica.bnf.fr

Boston Museum of Fine Arts. Erişim: http://www.mfa.org

British Museum. Erişim: http://www.britishmuseum.org

Classical Numismatic Group. Erişim: https://www.cngcoins.com

Leu Numismatik. Erişim: https://leunumismatik.com

Roman Provincial Coinage Online. Erişim: https://rpc.ashmus.ox.ac.uk

Sylloge Nummorum Graecorum. Erişim: http://www.sylloge-nummorum-graecorum.org

Vcoins. Erişim: http://www.vcoins.com

KATALOG

A. Hellenistik Dönem Sikkeleri

A.I. Kent Sikkeleri

Altın

MÖ 350 – MÖ 300

Proxenos

Seri 1 (Stater)

Öy. Apollon başı, sağa d., defne çelenkli;

Ay. Pruva, yıldızlı sola d., üstte lobut, solda, kartal, sola d.; ΠΡΟΞΕΝΟΣ

1.1. Asia Minor Coins 6897[14] 8,60g ky.12

ÖyK;

AyK; ΠΡΟΞΕΝ[ΟΣ]

1.2. Asia Minor Coins 10976[15] 17mm 8,53g ky.1

ÖyK;

AyK; ΠΡΟΞΕΝΟΣ

1.3. Paris Luynes 2415[16] 8,59g

ÖyK;

AyK; ΠΡΟΞΕΝΟΣ

[14] www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?album=24&pid=6897
[15] www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?album=24&pid=10976
[16] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8477240c

Agnonides

Seri 2 (Stater)

Öy. Apollon başı, sağa d., defne çelenkli;

Ay. Pruva, yıldızlı sola d., solda, kartal, sola d.; ΑΓΝΩΝΙΔΗΣ

2.1. McClean III 7458,1[17] 18mm 8,46g ky.9

ÖyK;

AyK; ΑΓΝΩ/ΝΙΔΗΣ

2.2. BMC Pontus 1[18] 8,547g

ÖyK;

AyK; ΑΓΝΩ/ΝΙΔΗΣ

2.3. Paris Luynes 2414[19] 8,57g

ÖyK;

AyK; ΑΓΝΩ/ΝΙΔΗ[Σ]

Lynoklis

Seri 3 (Stater)

Öy. Apollon başı, sağa d., defne çelenkli;

Ay. Pruva, yıldızlı sola d., solda, kartal, sola d.; ΛΙΝΟΚΛΗΣ

3.1. Paris Waddington 285[20] 8,65g

ÖyK;

AyK; [ΛΙΝΟ]/ΚΛΗΣ

[17] Grose, 1929: s. 25.
[18] Wroth, 1889: s. 130.
[19] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8477239q
[20] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555183v

Hierokles

Seri 4 (Stater)

Öy. Apollon başı, sağa d., defne çelenkli;

Ay. Pruva, yıldızlı sola d.; IEPOKΛHΣ

4.1. BMC Pontus 2[21] 8,941g

ÖyK;

AyK; IEPOKΛH[Σ]

Athenodoros

Seri 5 (Drahmi)

Öy. Apollon başı, sağa d., defne çelenkli; KIA

Ay. Pruva, yıldızlı sola d., sağda tahıl başağı; AΘHNOΔΩPOΣ

5.1. Paris 2013:23[22] 4,11g

ÖyK; [KIA]

AyK; [A]-ΘHNO/ΔΩPOΣ

Herodoros

Seri 6 (Çeyrek Drahmi)

Öy. Apollon başı, sağa d., defne çelenkli;

Ay. Pruva, sola d.; HPOΔΩPOΣ

6.1. Asia Minor Coins 13233[23] 10mm 1,43g

ÖyK;

[21] Wroth, 1889: s. 130.
[22] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b10316897r
[23] www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?album=24&pid=13233

AyK; ΗΡΟ/ΔΩΡΟ[Σ]

Gümüş

MÖ 350 – MÖ 300

Proxenos

Seri 7 (Drahmi)

Öy. Apollon başı, sağa d., defne çelenkli; KIA

Ay. Pruva, yıldızlı sola d.; ΠΡΟΞΕΝΟΣ

7.1. Asia Minor Coins 315[24] 5,07g

ÖyK; KIA

AyK; ΠΡΟΞ/ΕΝΟΣ

Seri 8 (Yarım Drahmi)

Öy. Apollon başı, sağa d., defne çelenkli; KIA

Ay. Pruva, yıldızlı sola d.; ΠΡΟΞΕΝΟΣ

8.1. Boston 04.930[25] 14mm 2,30g

ÖyK; K[IA]

AyK; ΠΡΟΞ/ΕΝΟΣ

8.2. VCoins 120805[26] 15mm 2,41g

ÖyK; KIA

[24] www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?album=24&pid=315
[25] http://www.mfa.org/collections/object/hemidrachm-of-kios-with-head-of-apollo-struck-under-proxenos-2647
[26]www.vcoins.com/en/stores/artemis_gallery/262/product/greek_bithynia_kios_ar_silver_hemistater_coin__325_bce/890326/Default.aspx

AyK; ΠΡΟΞ/ΕΝΟΣ

8.3. VCoins AC73755[27] 12mm 2,60g

ÖyK; [KIA]

AyK; ΠΡΟ[Ξ]/ΕΝΟ[Σ]

8.4. VCoins 10835[28] 15mm 2,39g

ÖyK; KIA

AyK; ΠΡΟΞ/ΕΝΟ[Σ]

8.5. VCoins 091675[29] 2,37g

ÖyK; K[IA]

AyK; ΠΡΟΞ/[Ε]ΝΟΣ

8.6. Pegasi Num. Auc. 35 lot 145, 15.10.2016[30] 2,31g

ÖyK; KIA

AyK; [Π]ΡΟΞ/ΕΝΟΣ

8.7. SNG III Lockett 2676[31] 2,47g ky.12

ÖyK; [KIA]

AyK; ΠΡΟΞ/ΕΝΟΣ

8.8. SNG Delepierre 2505[32] 2,31g ky.1

ÖyK; KIA

AyK; [Π]ΡΟΞ/ΕΝΟΣ

[27]www.vcoins.com/en/stores/civitas_galleries/33/product/bithynia_kios_c_350300_bc_hemidrachm_vf/871855/Default.aspx
[28]www.vcoins.com/en/stores/musa_numismatic_art/193/product/bithynia_kios_ar_half_siglos_proxenos_magistrate_circa_350300_bc_apollo__prow/845455/Default.aspx
[29]www.vcoins.com/en/stores/aegean_numismatics/1/product/bithynia_kios_350300_bc_hemidrachm/791726/Default.aspx
[30] www.acsearch.info/search.html?id=3462021
[31]http://www.s110120695.websitehome.co.uk/PHP/SNG_PHP/04_03_Reply.php?Series=SNGuk&AccessionNo=0300_2676
[32] Nicolet-Pierre, 1983: levha 68.

8.9. SNG Leipzig 1072 [33] 2,31g ky.5

ÖyK; [KIA]

AyK; ΠΡΟ[Ξ]/ΕΝΟ[Σ]

8.10. SNG IV Fitz 6 4092[34] 14mm 2,52g ky.12

ÖyK; [KIA]

AyK; ΠΡ[ΟΞ]/ΕΝΟΣ

8.11. SNG IV Fitz 6 4093[35] 13mm 2,38g ky.12

ÖyK; [KIA]

AyK; ΠΡΟ[Ξ]/ΕΝΟΣ

8.12. SNG IV Fitz 6 4094[36] 15mm 2,30g ky.12

ÖyK; K[IA]

AyK; ΠΡΟΞ/[Ε]Ν[ΟΣ]

8.13. SNG IV Fitz 6 4095[37] 14mm 2,37g ky.12

ÖyK; [KIA]

AyK; ΠΡΟΞ/ΕΝΟΣ

8.14. McClean III 7460[38] 15mm 2,49g ky.12

ÖyK; KIA

AyK; ΠΡΟΞ/ΕΝΟΣ

8.15. SNG Oxford 5 360[39] 13 mm 2,49g ky.4

ÖyK; KIA

[33] Schultz, 1993: levha 51.
[34] Heichelheim, 1965: levha 75.
[35] Heichelheim, 1965: levha 75.
[36] Heichelheim, 1965: levha 75.
[37] Heichelheim, 1965: levha 75.
[38] Grose, 1929: s. 25.
[39] Ashton, 2007: levha 15.

AyK; ΠΡΟΞ/ΕΝΟΣ

8.16. SNG Oxford 5 361[40] 13 mm 2,40g ky.12

ÖyK; KIA

AyK; ΠΡΟΞ/ΕΝΟΣ

8.17. SNG Cop. 373[41] 2,55g ky.12

ÖyK; KIA

AyK; ΠΡΟ[Ξ]/ΕΝΟΣ

8.18. SNG v.Aul. 7001[42] 2,44g

ÖyK; KIA

AyK; ΠΡΟΞ/ΕΝΟΣ

8.19. SNG v.Aul. 504[43] 2,40g

ÖyK; [KIA]

AyK; ΠΡΟΞ/ΕΝΟΣ

8.20. Hunterian II 242. 4[44] 2,78g

ÖyK; K[IA]

AyK; ΠΡΟΞ/ΕΝΟΣ

8.21. Weber III 4859[45] 14mm 2,49g

ÖyK; [KIA]

AyK; ΠΡΟΞ/[Ε]ΝΟΣ

8.22. SNG XIII Newcastle 419[46] 16mm 2,46g ky.12

---

[40] Ashton, 2007: levha 15.
[41] Breitenstein ve Schwabacher, 1944: levha 10.
[42] Aulock, 1967: levha 241.
[43] Aulock, 1957: levha 15.
[44] MacDonald, 1901: s. 242.
[45] Forrer, 1922: s. 42.
[46]http://www.s110120695.websitehome.co.uk/PHP/SNG_PHP/04_03_Reply.php?Series=SNGuk&AccessionNo=1301_0419

ÖyK; [KIA]

AyK; ΠΡΟΞ/ΕΝΟΣ

8.23. BMC Pontus 11[47] 2,42g

ÖyK; KIA

AyK; ΠΡΟΞ/ΕΝΟΣ

8.24. BMC Pontus 12[48] 2,53g

ÖyK; K[IA]

AyK; ΠΡΟΞ/ΕΝΟΣ

8.25. Paris 443[49] 2,44g

ÖyK; KIA

AyK; ΠΡ[Ο]Ξ/ΕΝΟΣ

8.26. Paris Luynes 2416[50] 2,57g

ÖyK; KIA

AyK; ΠΡΟΞ/ΕΝΟΣ

Seri 9 (Çeyrek Drahmi)

Öy. Apollon başı, sağa d., defne çelenkli; KIA

Ay. Pruva, yıldızlı sola d.; ΠΡΟΞΕΝΟΣ

9.1. Asia Minor Coins 6918[51] 1,31g

ÖyK; [KIA]

AyK; ΠΡΟΞ/ΕΝΟΣ

[47] Wroth, 1889: s. 130.
[48] Wroth, 1889: s. 130.
[49] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b85551952
[50] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8477241s
[51] www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?album=24&pid=6918

9.2. SNG Cop. 378[52] 1,20g ky.12

ÖyK; [KIA]

AyK; ΠΡ[ΟΞ]/ΕΝ[ΟΣ]

9.3. SNG Cop. 379[53] 1,32g ky.12

ÖyK; KIA

AyK; ΠΡΟ[Ξ]/ΕΝΟΣ

9.4. SNG III Lockett 2677[54] 1,05g ky.12

ÖyK; KIA

AyK; [ΠΡΟΞ]/ΕΝΟΣ

9.5. VCoins g72[55] 9mm 1,18g

ÖyK; [KIA]

AyK; [Π]ΡΟΞ/[Ε]ΝΟΣ

Miletos

Seri 10 (Yarım Drahmi)

Öy. Apollon başı, sağa d., defne çelenkli;KIA

Ay. Pruva, yıldızlı sola d.; ΜΙΛΗΤΟΣ

10.1. SNG IV Fitz 6 4090[56] 14mm 2,52g ky.12

ÖyK; KIA

AyK; ΜΙΛΗ/ΤΟΣ

[52] Breitenstein ve Schwabacher, 1944: levha 10.
[53] Breitenstein ve Schwabacher, 1944: levha 10.
[54]http://www.s110120695.websitehome.co.uk/PHP/SNG_PHP/04_03_Reply.php?Series=SNGuk&AccessionNo=0300_2677
[55]www.vcoins.com/en/stores/ars_coin_wien/223/product/bithynia_kios_circa_350300_bc_diobol__xf__greek_coin/931404/Default.aspx
[56] Heichelheim, 1965: levha 75.

10.2. McClean III 7460[57] 14,5mm2,45g ky.1

ÖyK; [KI]A

AyK; ΜΙΛΗ/ΤΟΣ

10.3. SNG Oxford 5 362[58] 12mm 2,52g ky.12

ÖyK; [ΚΙΑ]

AyK; ΜΙΛ [Η]/ΤΟ[Σ]

10.4. SNG Oxford 5 363[59] 13mm 2,37g ky.12

ÖyK; [ΚΙΑ]

AyK; ΜΙΛ/ΗΤΟΣ

10.5. SNG Cop. 370[60] 2,47g ky.12

ÖyK; [ΚΙΑ]

AyK; ΜΙΛΗ/ΤΟΣ

10.6. SNG Cop. 371[61] 2,34g ky.12

ÖyK; [ΚΙΑ]

AyK; [ΜΙΛΗ]/ΤΟΣ

10.7. SNG Cop. 372[62] 2,47g ky.12

ÖyK; [ΚΙΑ]

AyK; ΜΙΛΗ/[ΤΟ]Σ

10.8. SNG Cop. 376[63] 2,47g ky.12

ÖyK; [ΚΙΑ]

[57] Grose, 1929: s. 25.
[58] Ashton, 2007: levha 15.
[59] Ashton, 2007: levha 15.
[60] Breitenstein ve Schwabacher, 1944: levha 10.
[61] Breitenstein ve Schwabacher, 1944: levha 10.
[62] Breitenstein ve Schwabacher, 1944: levha 10.
[63] Breitenstein ve Schwabacher, 1944: levha 10.

AyK; ΜΙΛ/ΗΤΟΣ

10.9. SNG v.Aul. 6999[64] 2,41g

ÖyK; [ΚΙΑ]

AyK; ΜΙΛΗ/ΤΟΣ

10.10. Weber III 4857[65] 14mm 2,59g

ÖyK; [ΚΙΑ]

AyK; ΜΙΛΗ/ΤΟΣ

10.11. Asia Minor Coins 312[66] 2,51g

ÖyK; [ΚΙΑ]

AyK; ΜΙΛΗ/ΤΟΣ

10.12. SNG IV Fitz 6 4091[67] 13mm 2,27g ky.9

ÖyK; [ΚΙΑ]

AyK; [ΜΙΛΗ]/[ΤΟΣ]

10.13. BMC Pontus 6[68] 2,34g

ÖyK; Κ[ΙΑ]

AyK; ΜΙΛΗ/ΤΟΣ

10.14. BMC Pontus 7[69] 2,43g

ÖyK; [ΚΙΑ]

AyK; ΜΙΛΗ/ΤΟΣ

10.15. Paris 439[70] 2,53g

[64] Aulock, 1967: levha 241.
[65] Forrer, 1922: s. 41.
[66] www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?album=24&pid=312
[67]Heichelheim, 1965: levha 75.
[68] Wroth, 1889: s. 130.
[69] Wroth, 1889: s. 130.
[70] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555192t

ÖyK; [KIA]

AyK; MI/ΛHTOΣ

10.16. Paris 438[71] 2,35g

ÖyK; [KIA]

AyK; MIΛH/TO[Σ]

10.17. Paris 436[72] 2,54g

ÖyK; KI[A]

AyK; MIΛH/TOΣ

10.18. Paris 437[73] 2,50g

ÖyK; [KIA]

AyK; MIΛH/TOΣ

Seri 11 (Çeyrek Drahmi)

Öy. Apollon başı, sağa d., defne çelenkli;KIA

Ay. Pruva, yıldızlı sola d.; MIΛHTOΣ

11.1. Paris 447[74] 1,10g

ÖyK; [KIA]

AyK; [MI]/ΛHTOΣ

11.2. Asia Minor Coins 6441[75] 1,28g

ÖyK; [KIA]

AyK; MIΛH/TOΣ

[71] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555191d
[72] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555189b
[73] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b85551900
[74] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b85551989
[75] www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?album=24&pid=6441#top_display_media

Athenodoros

Seri 12 (Yarım Drahmi)

Öy. Apollon başı, sağa d., defne çelenkli; KIA

Ay. Pruva, yıldızlı sola d., sağda tahıl başağı; AΘHNOΔΩPOΣ

12.1. Boston 04.929[76] 13mm 2,47g

ÖyK; [KIA]

AyK; A-ΘHNO/ΔΩPOΣ

12.2. VCoins 5444[77] 12mm 2,23g ky.2

ÖyK; K[IA]

AyK; A-ΘHNO/ΔΩPOΣ

12.3. VCoins 120806[78] 13mm 2,56 g

ÖyK; KIA

AyK; [AΘ]H[NO]/ΔΩ[P]OΣ

12.4. SNG Finland II 141[79] 2,43g ky.6

ÖyK; KIA

AyK; [A]-ΘHNO/ΔΩPOΣ

12.5. SNG IV Fitz 6 4097[80] 13mm 2,45g ky.6

ÖyK; [KIA]

AyK; [A]-ΘHNO/ΔΩPOΣ

[76] http://www.mfa.org/collections/object/hemidrachm-of-kios-with-head-of-apollo-struck-under-athenodoros-2646

[77]www.vcoins.com/en/stores/ancient_numismatic_enterprise/9/product/bithynia_kios_circa_350300_bc_ar_half_siglos__hemidrachm_12_mm_223_gm_2h_athenodoros_magistrate_ef/664512/Default.aspx

[78]www.vcoins.com/en/stores/artemis_gallery/262/product/bithynia_kios_silver_hemistater_coin__325_bce/890327/Default.aspx

[79] Ashton 1999, levha 6.

[80] Heichelheim, 1965: levha 75.

12.6. SNG Oxford 5 367[81] 13mm 2,48g ky.6

ÖyK; [KIA]

AyK; A-ΘHNO/ΔΩPOΣ

12.7. SNG Cop. 369[82] 2,42g ky.3

ÖyK; K[IA]

AyK; A-[ΘHNO]/ΔΩPOΣ

12.8. Hunterian II 242. 1[83] 2,65g

ÖyK; K[IA]

AyK; A-[ΘHNO]/ΔΩPOΣ

12.9. Asia Minor Coins 313[84] 2,51g

ÖyK; KIA

AyK; A-ΘHNO/ΔΩPOΣ

12.10. BMC Pontus 3[85] 2,47g

ÖyK; [KIA]

AyK; A-ΘHN[O]/ΔΩPOΣ

12.11. BMC Pontus 4[86] 2,44g

ÖyK; KIA

AyK; AΘHNO/ΔΩPOΣ

12.12. Paris 432[87] 2,27g

ÖyK; [KIA]

[81] Ashton, 2007: levha 15.
[82] Breitenstein ve Schwabacher, 1944: levha 10.
[83] MacDonald, 1901: s. 242.
[84] www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?album=24&pid=313
[85] Wroth, 1889: s. 130.
[86] Wroth, 1889: s. 130.
[87] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555185p

AyK; A-ΘHN[O]/[Δ]Ω[POΣ]

Seri 13 (Çeyrek Drahmi)

Öy. Apollon başı, sağa d., defne çelenkli; KIA

Ay. Pruva, yıldızlı sola d., sağda tahıl başağı; AΘHNOΔΩPOΣ

13.1. BMC Pontus 16[88] 1,15g

ÖyK; [KIA]

AyK; A-ΘHNO/ΔΩPOΣ

13.2. BMC Pontus 15[89] 1,14g

ÖyK; KIA

AyK; A-ΘHNO/ΔΩPOΣ

13.3. Weber III 4861[90] 11mm 1,06g

ÖyK; [KIA]

AyK; [A]-ΘHNO/[Δ]ΩPOΣ

13.4. SNG Sweden II 1946[91] 1.04g ky.6

ÖyK; [KIA]

AyK; A-ΘHNO/ΔΩPOΣ

Poseidonios

Seri 14 (Yarım Drahmi)

Öy. Apollon başı, sağa d., defne çelenkli; KIA

[88] Wroth, 1889: s. 131.
[89] Wroth, 1889: s. 131.
[90] Forrer, 1922: s. 42.
[91] Westermark, 1991: levha 59.

Ay. Pruva, yıldızlı sola d.; ΠΟΣΕΙΔΩΝΙΟΣ

14.1. SNG Delepierre 2503[92] 2,52g ky.12

ÖyK; [KIA]

AyK; ΠΟΣΕΙΔ/[Ω]ΝΙΟΣ

14.2. SNG Delepierre 2504[93] 2,37g ky.1

ÖyK; KIA

AyK; [Π]ΟΣΕΙΔ/[Ω]ΝΙΟΣ

14.3. SNG Oxford 5 364[94] 13mm 2,53g ky.12

ÖyK; [KIA]

AyK; ΠΟΣΕ[I]/ΔΩΝΙΟΣ

14.4. SNG Oxford 5 365[95] 13mm 2,44g ky.12

ÖyK; [KIA]

AyK; ΠΟΣΕ[I]/ΔΩΝΙΟΣ

14.5. SNG Oxford 5 366[96] 13mm 2,31g ky.4

ÖyK; KIA

AyK; ΠΟΣΕΙ/ΔΩΝΙΟΣ

14.6. SNG v.Aul. 7000[97] 2,52g

ÖyK; KIA

AyK; ΠΟΣΕΙΔ/[ΩΝΙΟΣ]

14.7. SNG v.Aul. 503[98] 2,28g

[92] Nicolet-Pierre, 1983: levha 68.
[93] Nicolet-Pierre, 1983: levha 68.
[94] Ashton, 2007: levha 15.
[95] Ashton, 2007: levha 15.
[96] Ashton, 2007: levha 15.
[97] Aulock, 1967: levha 241.
[98] Aulock, 1957: levha 15.

ÖyK; KIA

AyK; [ΠΟΣΕΙΔ]/ΩΝΙΟΣ

14.8. Weber III 4858[99] 14mm 2,29g

ÖyK; [KIA]

AyK; ΠΟΣΕΙ/ΔΩΝΙΟΣ

14.9. Asia Minor Coins 309[100] 2,54g

ÖyK; [KIA]

AyK; ΠΟΣΕΙ/ΔΩΝΙΟΣ

14.10. BMC Pontus 8[101] 2,54g

ÖyK; KIA

AyK; ΠΟΣΕΙ/ΔΩΝΙΟΣ

14.11. BMC Pontus 9[102] 2,52g

ÖyK; KIA

AyK; ΠΟΣΕΙ/ΔΩΝΙΟΣ

14.12. BMC Pontus 10[103] 2,44g

ÖyK; KIA

AyK; Π-ΟΣΕΙ/ΔΩΝΙΟΣ

14.13. Paris 440[104] 2,50g

ÖyK; K[I]A

AyK; ΠΟΣΕ[Ι]/ΔΩΝΙΟ[Σ]

[99] Forrer, 1922: s. 41.
[100] www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?album=24&pid=309
[101] Wroth, 1889: s. 130.
[102] Wroth, 1889: s. 130.
[103] Wroth, 1889: s. 130.
[104] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b85551937

14.14. Paris 441[105] 2,50g

ÖyK; [KIA]

AyK; [ΠΟΣΕΙΔ]/ΩΝΙΟΣ

Seri 15 (Çeyrek Drahmi)

Öy. Apollon başı, sağa d., defne çelenkli; KIA

Ay. Pruva, yıldızlı sola d.; ΠΟΣΕΙΔΩΝΙΟΣ

15.1. SNG Sweden II 1947[106] 1.26g ky.12

ÖyK; K[IA]

AyK; Π-ΟΣΕΙΔ/ΩΝΙΟ[Σ]

15.2. SNG Cop. 377[107] 1,12g ky.12

ÖyK; [KIA]

AyK; ΠΟΣΕΙ/ΔΩΝΙΟΣ

15.3. Asia Minor Coins 3326[108] 9mm 1,25g

ÖyK; KIA

AyK; ΠΟΣΕΙ/[ΔΩ]ΝΙΟΣ

Sosandros

Seri 16 (Yarım Drahmi)

Öy. Apollon başı, sağa d., defne çelenkli; KIA

Ay. Pruva, yıldızlı sola d.; ΣΩΣΑΝΔΡΟΣ

[105] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555194n
[106] Westermark, 1991: levha 59.
[107] Breitenstein ve Schwabacher, 1944: levha 10.
[108] www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?album=24&pid=3326

16.1. VCoins 37818[109] 13.4mm2,38g

ÖyK; [KIA]

AyK; [Σ]-ΩΣAN/[Δ]POΣ

16.2. SNG Oxford 5 368[110] 13mm 2,51g ky.6

ÖyK; [KIA]

AyK; Σ-ΩΣA[N]/ΔPOΣ

16.3. SNG Cop. 374[111] 2,38g ky.12

ÖyK; [KIA]

AyK; Σ-ΩΣAN/ΔPOΣ

16.4. SNG v.Aul. 7002[112] 2,51g

ÖyK; [KIA]

AyK; Σ-ΩΣA[N]/ΔPOΣ

16.5. Weber III 4860[113] 14mm 2,56g

ÖyK; [KIA]

AyK; Σ-ΩΣAN/ΔPO[Σ]

16.6. Asia Minor Coins 311[114] 2,58g

ÖyK; [KIA]

AyK; Σ-ΩΣA[N]/ΔPOΣ

16.7. BMC Pontus 13[115] 2,48g

ÖyK; KIA

[109] www.vcoins.com/en/stores/marc_breitsprecher_classical_numismatist/8/product/bithynia_kios_magistrate_sosandros_ar_hemidrachm__prow/802800/Default.aspx
[110] Ashton, 2007: levha 15.
[111] Breitenstein ve Schwabacher, 1944: levha 10.
[112] Aulock, 1967: levha 241.
[113] Forrer, 1922: s. 42.
[114] www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?album=24&pid=311
[115] Wroth, 1889: s. 131.

AyK; Σ-ΩΣAN/ΔPOΣ

16.8. BMC Pontus 14[116] 2,53g

ÖyK; [KIA]

AyK; Σ-ΩΣAN/ΔPOΣ

16.9. Paris 444[117] 2,50g

ÖyK; [KIA]

AyK; Σ-ΩΣA[N]/ΔPOΣ

Sosigenes

Seri 17 (Drahmi)

Öy. Apollon başı, sağa d., defne çelenkli; KIA

Ay. Pruva, yıldızlı sola d.; ΣΩΣIΓENHΣ

17.1. SNG IV Fitz 6 4096[118] 13mm 4,76g ky.12

ÖyK; K[IA]

AyK; [ΣΩΣI]/[Γ]ENHΣ

Seri 18 (Yarım Drahmi)

Öy. Apollon başı, sağa d., defne çelenkli; KIA

Ay. Pruva, yıldızlı sola d.; ΣΩΣIΓENHΣ

18.1. SNG Cop. 375[119] 2,21g ky.9

ÖyK; KIA

[116] Wroth, 1889: s. 131.
[117] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555196g
[118] Heichelheim, 1965: levha 75.
[119] Breitenstein ve Schwabacher, 1944: levha 10.

AyK; ΣΩΣΙ/ΓΕΝΗΣ

18.2. SNG v.Aul. 505[120] 2,41g

ÖyK; [KIA]

AyK; ΣΩΣΙ/ΓΕΝΗ[Σ]

18.3. Asia Minor Coins 310[121] 2,50g

ÖyK; KI[A]

AyK; Σ-ΩΣΙ/[ΓΕ]ΝΗΣ

18.4. Asia Minor Coins 2104[122] 13mm 2,48g ky.3

ÖyK; KIA

AyK; ΣΩΣΙ/ΓΕΝΗΣ

18.5. Paris E86[123] 2,47g

ÖyK; [KIA]

AyK; Σ-ΩΣΙ/ΓΕΝΗΣ

Seri 19 (Çeyrek Drahmi)

Öy. Apollon başı, sağa d., defne çelenkli; KIA

Ay. Pruva, yıldızlı sola d.; ΣΩΣΙΓΕΝΗΣ

19.1. Asia Minor Coins 11053[124] 10mm 1,21g ky.10

ÖyK; [KIA]

AyK; [Σ]-Ω[ΣΙ]/ΓΕΝΗ[Σ]

[120] Aulock, 1957: levha 15.
[121] www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?album=24&pid=310
[122] www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?album=24&pid=2104
[123] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555197w
[124] www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?album=24&pid=11053

Kteson

Seri 20 (Yarım Drahmi)

Öy. Apollon başı, sağa d., defne çelenkli;

Ay. Pruva, sola d.; ΚΤΗΣΩΝ

20.1. Asia Minor Coins 8776[125] 22mm 2,40g

ÖyK;

AyK; ΚΤΗ/ΣΩΝ

20.2. SNG IV Fitz 6 4089[126] 15mm 2,54g ky.12

ÖyK;

AyK; Κ[ΤΗ]/ΣΩΝ

20.3. SNG v.Aul. 6998[127] 2,50g

ÖyK;

AyK; ΚΤΗ/ΣΩΝ

20.4. BMC Pontus 5[128] 1,96g

ÖyK;

AyK; ΚΤΗ/ΣΩΝ

20.5. Paris 435[129] 2,08g

ÖyK;

AyK; ΚΤΗ/ΣΩΝ

[125] www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?album=24&pid=8776
[126] Heichelheim, 1965: levha 75.
[127] Aulock, 1967: levha 241.
[128] Wroth, 1889: s. 130.
[129] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555188x

Bakheus

Seri 21 (Yarım Drahmi)

Öy. Apollon başı, sağa d., defne çelenkli; KIA

Ay. Pruva, yıldızlı sola d.; BAKXEYΣ

21.1. Asia Minor Coins 317[130] 2,55g

ÖyK; K[IA]

AyK; BAK/XEYΣ

21.2. Asia Minor Coins 6381[131] 13mm 2,53g ky.3

ÖyK; K[IA]

AyK; BAK/XEYΣ

21.3. Hunterian II 242. 2[132] 2,33g

ÖyK; KI[A]

AyK; BAK/XEYΣ

21.4. Paris Z197[133] 2,18g

ÖyK; [KIA]

AyK; [B]A[K]/XEY[Σ]

Demetrios

Seri 22 (Yarım Drahmi)

Öy. Apollon başı, sağa d., defne çelenkli; KIA

Ay. Pruva, yıldızlı sola d.; ΔHMHTPIOΣ

[130] www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?album=24&pid=317
[131] www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?album=24&pid=6381
[132] MacDonald, 1901: s. 242.
[133] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b85551863

22.1. SNG v.Aul. 6997[134] 2,43g

ÖyK; [KIA]

AyK; ΔHM[H]/TPIOΣ

22.2. Hunterian II 242. 3[135] 2,59g

ÖyK; KIA

AyK; ΔHMH/TPIOΣ

22.3. Asia Minor Coins 319[136] 2,39g

ÖyK; KI[A]

AyK; ΔHMH/TPIOΣ

22.4. Paris 434[137] 2,44g

ÖyK; KI[A]

AyK; Δ[HMH]/T[P]IOΣ

Nikas

Seri 23 (Drahmi)

Öy. Apollon başı, sağa d., defne çelenkli; KIA

Ay. Pruva, yıldızlı sola d.; NIKAΣ

23.1. Asia Minor Coins 308[138] 5,16g

ÖyK; [KIA]

AyK; NIKA[Σ]

23.2. Asia Minor Coins 318[139] 5,07g

[134] Aulock, 1967: levha 241.
[135] MacDonald, 1901: s. 242.
[136] www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?album=24&pid=319
[137] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555187h
[138] www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?album=24&pid=308
[139] www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?album=24&pid=318

ÖyK; [KIA]

AyK; NIKAΣ

23.3. Paris 431[140] 5,22g

ÖyK; KIA

AyK; NIKAΣ

Lynoklis

Seri 24 (Yarım Drahmi)

Öy. Apollon başı, sağa d., defne çelenkli;

Ay. Pruva, yıldızlı sola d., sağda tahıl başağı; ΛINOKΛHΣ

24.1. VCoins GR2251[141] 14mm 2,36g ky.12

ÖyK;

AyK; [Λ]INO/KΛHΣ

Teisandros

Seri 25 (Çeyrek Drahmi)

Öy. Apollon başı, sağa d., defne çelenkli; KIA

Ay. Pruva, yıldızlı sola d.; TEIΣANΔPOΣ

25.1. Paris 449[142] 1,30g

ÖyK; KIA

AyK; T[EI]ΣA[N]/ΔPO[Σ]

[140] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b85551848
[141] www.vcoins.com/en/stores/pavlos_s_pavlou_numismatist/131/product/bithyniakios__cius_circa_350300_bcarhemidrachmmagistratelynoklis/851914/Default.aspx
[142] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555200x

25.2. Paris 448[143] 1,23g

ÖyK; KIA

AyK; ΤΕΙΣ[ΑΝ]/ΔΡΟ[Σ]

Posis

Seri 26 (Yarım Drahmi)

Öy. Apollon başı, sağa d., defne çelenkli;

Ay. Pruva, yıldızlı sola d., sağda tahıl başağı; ΠΟΣΙΣ

26.1. VCoins GRP0003d[144] 14mm 2,27g

ÖyK;

AyK; Π-ΟΣΙΣ

26.2. Asia Minor Coins 320[145] 2,47g

ÖyK;

AyK; Π-ΟΣΙΣ

Herodoros

Seri 27 (Drahmi)

Öy. Apollon başı, sağa d., defne çelenkli;

Ay. Pruva, yıldızlı sola d.; ΚΙΑΝΩΝ ΗΡΟΔΩΡΟΣ

27.1. Paris 450[146] 3,45g

ÖyK;

[143] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555199q
[144]www.vcoins.com/en/stores/romae_aeternae_numismatics/136/product/bithynia_cius_kios_ar_hemidrachm_apollo__prow_grain_posis_magistrate_gvf/875322/Default.aspx
[145] www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?album=24&pid=320
[146] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555201b

AyK; ΚΙΑΝΩ[Ν]/ΗΡΟΔΩ[ΡΟΣ]

Aristokrates

Seri 28 (Yarım Drahmi)

Öy. Apollon başı, sağa d., defne çelenkli; ΚΙΑ

Ay. Pruva, yıldızlı sola d.; ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΗΣ

28.1. Asia Minor Coins 316[147] 2,56g

ÖyK; Κ[ΙΑ]

AyK; ΑΡΙΣ[ΤΟ]/[Κ]ΡΑΤΗΣ

Hegestratos

Seri 29 (Drahmi)

Öy. Apollon başı, sağa d., defne çelenkli;

Ay. Pruva, yıldızlı sola d.; ΗΓΕΣΤΡΑΤΟΣ

29.1. McClean III 7459[148] 19,5mm4,57g ky.6

ÖyK;

AyK; ΗΓΕΣ/ΤΡΑ[Τ]Ο[Σ]

Philinos

Seri 30 (Çeyrek Drahmi)

Öy. Apollon başı, sağa d., defne çelenkli; ΚΙΑ

Ay. Pruva, yıldızlı sola d.; ΦΙΛΙΝΟΣ

[147] www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?album=24&pid=316
[148] Grose, 1929: s. 25.

30.1. SNG Oxford 5 369[149] 12mm 1,20g ky.6

ÖyK; KIA

AyK; ΦΙΛΙ/ΝΟΣ

Bronz

MÖ 407 – MÖ 302

Seri 31

Öy. Mithras başı (?) sağa d., Phryg başlıklı;

Ay. Kantharos, iki yanda üzüm salkımları; KIA

31.1. VCoins GRP0563b[150] 12mm 1,75g

ÖyK;

AyK; K-I-[A]

31.2. VCoins GB71987[151] 13.5mm2,88g

ÖyK;

AyK; K-I-[A]

31.3. SNG IV Fitz 6 4098[152] 13mm 1,52g

ÖyK;

AyK; K-[I-A]

31.4. SNG Ashmolean5 372[153] 11mm 1,03g ky.6

[149] Ashton, 2007: levha 15.
[150]www.vcoins.com/en/stores/romae_aeternae_numismatics/136/product/bithynia_cius_kios_ae12_laurel_phrygian_cap__kantharos_vase_rare/470541/Default.aspx
[151]www.vcoins.com/en/stores/forum_ancient_coins/62/product/forvm_kios_bithynia_ae14_male_mithras_head__kantharos_and_grapes_rare_vf/662877/Default.aspx
[152] Heichelheim, 1965: levha 75.
[153] Ashton, 2007: levha 15.

ÖyK;

AyK; K-I-A

31.5. SNG Ashmolean5 373[154] 11mm 1,33g ky.11

ÖyK;

AyK; K-I-A

31.6. SNG Cop. 381[155] 1,26g ky.6

ÖyK;

AyK; K-I-A

31.7. SNG Cop. 382[156] 1,71g ky.6

ÖyK;

AyK; K-I-[A]

31.8. SNG v.Aul. 7003[157] 3,34g

ÖyK;

AyK; K-I-[A]

31.9. SNG v.Aul. 7004[158] 1,50g

ÖyK;

AyK; K-I-A

31.10. Hunterian II 242. 5[159] 3,11g

ÖyK;

AyK; K-I-A

[154] Ashton, 2007: levha 15.
[155] Breitenstein ve Schwabacher, 1944: levha 10.
[156] Breitenstein ve Schwabacher, 1944: levha 10.
[157] Aulock, 1967: levha 241.
[158] Aulock, 1967: levha 241.
[159] MacDonald, 1901: s. 242.

31.11. Weber III 4862[160] 15mm 2,33g

ÖyK;

AyK; [K-I-A]

31.12. Weber III 4863[161] 16mm 2,59g

ÖyK;

AyK; [K]-I-[A]

31.13. Weber III 4864[162] 12mm 1,55g

ÖyK;

AyK; K-I-[A]

31.14. Asia Minor Coins 314[163] 11mm 1,28g

ÖyK;

AyK; K-I-A

31.15. Asia Minor Coins 3246[164] 12mm 1,36g

ÖyK;

AyK; [K]-I-A

31.16. Asia Minor Coins 9685[165] 14mm 3,1g

ÖyK;

AyK; [K-I-A]

31.17. Asia Minor Coins 14026[166] 14mm 2,82g ky.12

ÖyK;

[160] Forrer, 1922: s. 42.
[161] Forrer, 1922: s. 42.
[162] Forrer, 1922: s. 42.
[163] www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?album=24&pid=314
[164] www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?album=24&pid=3246
[165] www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?album=24&pid=9685
[166] www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?album=24&pid=14026

AyK; [K-I-A-]

31.18. BMC Pontus 20[167] 2,83g

ÖyK;

AyK; K-I-A

31.19. BMC Pontus 21[168] 3,08g

ÖyK;

AyK; K-I-A

31.20. BMC Pontus 22[169] 1,12g

ÖyK;

AyK; K-I-A

31.21. BMC Pontus 23[170] 2,68g

ÖyK;

AyK; K-I-A

31.22. Paris M4885[171] 1,35g

ÖyK;

AyK; K-I-[A]

31.23. Paris AA.GR.1363[172] 2,47g

ÖyK;

AyK; [K-I-A]

31.24. Paris AA.GR.1364[173] 1,08g

[167] Wroth, 1889: s. 131.
[168] Wroth, 1889: s. 131.
[169] Wroth, 1889: s. 131.
[170] Wroth, 1889: s. 131.
[171] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b85552087
[172] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b85552050
[173] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555206d

ÖyK;

AyK; K-[I]-A

31.25. Paris AA.GR.1365[174] 0,92g

ÖyK;

AyK; K-I-[A]

31.26. Paris 455[175] 2,99g

ÖyK;

AyK; K-I-[A]

31.27. Paris 1966.453[176] 2,35g

ÖyK;

AyK; [K-I-A]

31.28. Paris 454[177] 3,67g

ÖyK;

AyK; [K-I]-A

Seri 32

Öy. Mithras başı (?) sağa d., Phryg başlıklı;

Ay. Lobut; KIANΩN

32.1. SNG IV Fitz 6 4099[178] 17mm 4,76g ky.12

ÖyK;

AyK; KIANΩN

[174] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555207t
[175] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555204k
[176] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b10311889h
[177] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b85552035
[178] Heichelheim, 1965: levha 75.

32.2. SNG Oxford 5 370[179] 18mm 5,06g ky.6

ÖyK;

AyK; KIANΩ[N]

32.3. SNG Oxford 5 371[180] 16mm 5,76g ky.12

ÖyK;

AyK; KIANΩ[N]

32.4. SNG Cop. 380[181] 4,33g ky.12

ÖyK;

AyK; KIANΩN

32.5. SNG v.Aul. 506[182] 3,62g

ÖyK;

AyK; KIA[NΩN]

32.6. Asia Minor Coins 14025[183] 14mm 4,07g ky.12

ÖyK;

AyK; [K]IANΩ[N]

32.7. BMC Pontus 17[184] 4,85g

ÖyK;

AyK; KIANΩN

32.8. BMC Pontus 18[185] 3,79g

ÖyK;

[179] Ashton, 2007: levha 15.
[180] Ashton, 2007: levha 15.
[181] Breitenstein ve Schwabacher, 1944: levha 10.
[182] Aulock, 1957: levha 15.
[183] www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?album=24&pid=14025
[184] Wroth, 1889: s. 131.
[185] Wroth, 1889: s. 131.

AyK; ΚΙΑΝΩΝ

32.9. BMC Pontus 19[186] 3,71g

ÖyK;

AyK; ΚΙΑΝΩΝ

32.10. Paris 459[187] 4,02g

ÖyK;

AyK; [ΚΙ]ΑΝΩ[Ν]

32.11. Paris 453[188] 4,02g

ÖyK;

AyK; [ΚΙ]ΑΝΩ[Ν]

32.12. Paris 452[189] 5,43g

ÖyK;

AyK; ΚΙΑΝΩΝ

32.13. Paris 451[190] 4,58g

ÖyK;

AyK; [Κ]ΙΑΝΩΝ

MÖ 300 – MÖ 275

Seri 33

Öy. Çıplak Herakles başı, sağa d.; ΤΟΝ ΚΤΙΣΤΗΝ

Ay. Athena ayakta sola d., elinde patera, sağ eliyle kalkana yaslanıyor; ΚΙΑΝΩΝ

[186] Wroth, 1889: s. 131.
[187] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555214z
[188] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555211q
[189] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b85552109
[190] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555209n

33.1. SNG VI Lewis 1292[191] 8,01g ky.6

ÖyK; TON KT/IΣ[T]HN

AyK; KIA/NΩN

MÖ 300 – MÖ 200

Seri 34

Öy. Aslan postlu Herakles başı, sağa d.;

Ay. Sadak içinde yay, lobut; KIANΩN

34.1. SNG Oxford 5 374[192] 18mm 4,81g ky.2

ÖyK;

AyK; KIANΩN

34.2. SNG Cop. 383[193] 4,75g ky.3

ÖyK;

AyK; KIANΩN

34.3. SNG Cop. 384[194] 5,64g ky.12

ÖyK;

AyK; KIANΩN

34.4. SNG v.Aul. 7005[195] 4,55g

ÖyK;

AyK; KIANΩN

[191]http://www.s110120695.websitehome.co.uk/PHP/SNG_PHP/04_03_Reply.php?Series=SNGuk&AccessionNo=0602_1292
[192] Ashton, 2007: levha 15.
[193] Breitenstein ve Schwabacher, 1944: levha 10.
[194] Breitenstein ve Schwabacher, 1944: levha 10.
[195] Aulock, 1967: levha 241.

34.5. SNG v.Aul. 507[196] 4,81g

ÖyK;

AyK; ΚΙΑΝΩΝ

34.6. Hunterian II 243. 6[197] 5,12g

ÖyK;

AyK; ΚΙΑΝΩΝ

34.7. Weber III 4865[198] 17mm 2,98g

ÖyK;

AyK; ΚΙΑΝΩΝ

34.8. Asia Minor Coins 3796[199] 19mm 5,73g

ÖyK;

AyK; ΚΙΑΝΩΝ

34.9. Asia Minor Coins 3247[200] 23mm 4,41g

ÖyK;

AyK; ΚΙΑΝΩΝ

34.10. BMC Pontus 26[201] 5,44g

ÖyK;

AyK; ΚΙΑΝΩΝ

34.11. Paris 458[202] 4,74g

ÖyK;

[196] Aulock, 1957: levha 15.
[197] MacDonald, 1901: s. 243.
[198] Forrer, 1922: s. 43.
[199] www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?album=24&pid=3796
[200] www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?album=24&pid=3247
[201] Wroth, 1889: s. 132.
[202] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555213j

AyK; ΚΙΑΝΩΝ

Seri 35

Öy. Apollon başı, sağa d., defne çelenkli;

Ay. Lobut; ΚΙΑΝΩΝ

35.1. BMC Pontus 24[203] 5,27g

ÖyK;

AyK; ΚΙΑΝΩΝ

Seri 36

Öy. Apollon başı, sağa d., defne çelenkli;

Ay. Kantharos; K I I A

36.1. BMC Pontus 25[204] 2,60g

ÖyK;

AyK; K-I-I-A

MÖ 202 – MÖ 74

Prusias ad Mare adıyla

Seri 37

Öy. Herakles başı, sağa d., diademli;

Ay. Sadak içinde yay, lobut; ΠΡΟΥCΙΕΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟC ΘΑΛΑCCΗΙ

37.1. SNG Sweden II 1948[205] 9,38g ky.2

[203] Wroth, 1889: s. 132.
[204] Wroth, 1889: s. 132.
[205] Westermark, 1991: levha 59.

ÖyK;

AyK; ΠΡΟ[ΥCΙΕΩΝ]/ΤΩΝ [Π]ΡΟC/Θ[Α]ΛΑCCΗΙ

37.2. SNG Cop. 386[206] 9,65g ky.12

ÖyK;

AyK; ΠΡΟΥCΙΕΩΝ /ΤΩΝ ΠΡΟC ΘΑΛΑCCΗΙ

37.3. SNG v.Aul. 508[207] 10,41g

ÖyK;

AyK; ΠΡΟΥCΙΕΩΝ /ΤΩΝ ΠΡΟC/ΘΑΛΑCCΗΙ

37.4. Weber III 4866[208] 23mm 10,36g

ÖyK;

AyK; [ΠΡ]ΟΥCΙΕΩΝ /ΤΩΝ ΠΡΟC/ΘΑΛΑCCΗ[Ι]

37.5. Asia Minor Coins 4410[209] 25mm 7,89g

ÖyK;

AyK; ΠΡΟΥCΙΕΩΝ /ΤΩ[Ν] ΠΡΟC/ΘΑΛΑCCΗ[Ι]

37.6. BMC Pontus 28[210] 9,13g

ÖyK;

AyK; ΠΡΟΥCΙΕΩΝ /ΤΩΝ ΠΡΟC/ΘΑΛΑCCΗΙ

37.7. BMC Pontus 29[211] 12,63g

ÖyK;

AyK; ΠΡΟΥCΙΕΩΝ /ΤΩΝ ΠΡΟC/ΘΑΛΑCCΗΙ

[206] Breitenstein ve Schwabacher, 1944: levha 10.
[207] Aulock, 1957: levha 15.
[208] Forrer, 1922: s. 43.
[209] www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?album=24&pid=4410
[210] Wroth, 1889: s. 132.
[211] Wroth, 1889: s. 132.

37.8. BMC Pontus 30[212] 12,93g

ÖyK;

AyK; ΠΡΟΥCΙΕΩΝ /ΤΩΝ ΠΡΟC/ΘΑΛΑCCΗΙ

37.9. Paris 462[213] 7,88g

ÖyK;

AyK; ΠΡΟΥ[CΙΕ]Ω[Ν]/[Τ]Ω[Ν Π]Ρ0[C]/[ΘΑΛΑCCΗΙ]

37.10. Paris 461[214] 10,93g

ÖyK;

AyK; [Π]ΡΟΥC[Ι]ΕΩ[Ν] /ΤΩΝ ΠΡΟC/[Θ]ΑΛΑCCΗ[Ι]

37.11. Paris M4785[215] 9,93g

ÖyK;

AyK; ΠΡΟΥCΙΕΩΝ /ΤΩΝ ΠΡΟC/ΘΑΛΑCC[ΗΙ]

Seri 38

Öy. Apollon başı, sağa d., defne çelenkli;

Ay. Tripod; ΠΡΟΥCΙΕΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟC ΘΑΛΑCCΗΙ

38.1. SNG Oxford 5 375[216] 20mm 4,93g ky.12

ÖyK;

AyK; ΠΡΟΥCΙΕΩΝ /ΤΩΝ ΠΡΟC/ΘΑΛΑCCΗΙ

38.2. SNG Cop. 387[217] 3,86g ky.12

ÖyK;

[212] Wroth, 1889: s. 132.
[213] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b85552176
[214] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555216s
[215] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555218m
[216] Ashton, 2007: levha 15.
[217] Breitenstein ve Schwabacher, 1944: levha 10.

AyK; ΠΡΟΥCΙΕΩΝ /ΤΩΝ ΠΡΟC/ΘΑΛΑCCΗΙ

38.3. BMC Pontus 31[218] 6,43g

ÖyK;

AyK; ΠΡΟΥCΙΕΩΝ /ΤΩΝ ΠΡΟC/ΘΑΛΑCCΗΙ

38.4. BMC Pontus 32[219] 5,87g

ÖyK;

AyK; ΠΡΟΥCΙΕΩΝ /ΤΩΝ ΠΡΟC/ΘΑΛΑCCΗΙ

38.5. Paris 465[220] 4,90g

ÖyK;

AyK; ΠΡΟΥCΙΕ[ΩΝ] /ΤΩΝ ΠΡΟC/ΘΑΛΑCCΗ[Ι]

38.6. Paris 464[221] 5,98g

ÖyK;

AyK; [ΠΡΟ]ΥCΙΕΩ[Ν] /[Τ]ΩΝ ΠΡΟC/[Θ]ΑΛΑCCΗΙ

Seri 39

Öy. Aslan postlu Herakles başı, sağa d.;

Ay. Lobut; Ε ΒΠΟ..ΑΡΓΥ ΡΟΤΑΜΙΑΣ ΠΡΟΥΣΙΕ

39.1. BMC Pontus 27[222] 18,78g

ÖyK;

AyK; Ε/ΒΠΟ[..]ΑΡΓΥ/ΡΟΤΑΜΙΑΣ/ΠΡΟΥΣΙΕ

[218] Wroth, 1889: s. 132.
[219] Wroth, 1889: s. 132.
[220] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555220p
[221] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b85552191
[222] Wroth, 1889: s. 132.

Seri 40

Öy. Petasoslu Hermes başı, sağa d., omzununda kerykeion;

Ay. Kerykeion; ΠΡΟΥCΙΕΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟC ΘΑΛΑCCΗΙ

40.1. SNG Cop. 385[223] 2,02g ky.6

ÖyK;

AyK; [ΠΡΟΥCΙΕΩΝ] /ΤΩΝ ΠΡΟC/[ΘΑΛΑCCΗΙ]

40.2. Paris 460[224] 2,62g

ÖyK;

AyK; [Π]ΡΟΥCΙ[ΕΩΝ] /[Τ]ΩΝ ΠΡΟC/ΘΑΛΑCCΗΙ

A.II. Kraliyet Sikkeleri

Altın

MÖ 301 – MÖ 281

Lysimakhos

Seri 41 (Stater)

Öy. İskender başı, sağa d., boynuzlu, diademli

Ay. Athena oturuyor sola d., sağ elinde Nike, aşağıda sadak içinde yay, mızrak sağ omzuna yaslı, sağda kalkan, lobut; ΛΥΣΙΜΑΧΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

41.1. Paris 1973.1.9[225] 8,47g

ÖyK;

AyK; [Λ]ΥΣΙΜΑΧΟΥ/ [Β]ΑΣΙΛΕΩΣ

[223] Breitenstein ve Schwabacher, 1944: levha 10.
[224] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555215c
[225] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8576591n

Gümüş

Lysimakhos

Seri 42 (Tetradrahmi)

Öy. İskender başı, sağa d., boynuzlu, diademli

Ay. Athena oturuyor sola d., sağ elinde Nike, aşağıda sadak içinde yay, mızrak sağ omzuna yaslı, sağda kalkan, lobut; ΛΥΣΙΜΑΧΟΥ/ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

42.1. SNG VII Manchester 814[226] 13,83g ky.6

ÖyK;

AyK; [ΛΥΣΙΜ]ΑΧΟΥ/ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

42.2. Paris 185[227] 17,08g

ÖyK;

AyK; ΛΥΣΙΜΑΧΟΥ/ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

42.3. Paris 206[228] 16,90g

ÖyK;

AyK; ΛΥΣΙΜΑΧΟΥ/ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

42.4. Paris 203[229] 17,16g

ÖyK;

AyK; ΛΥΣΙΜΑΧΟΥ/ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

42.5. Paris 204[230] 17,06g

ÖyK;

[226]http://www.s110120695.websitehome.co.uk/PHP/SNG_PHP/04_03_Reply.php?Series=SNGuk&AccessionNo=0700_0814
[227] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8576728k
[228] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b85767364
[229] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8576737j
[230] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8576733w

AyK; ΛΥΣΙΜΑΧΟ[Υ]/ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

42.6. Paris R2941[231] 15,14g

ÖyK;

AyK; Λ[ΥΣ]ΙΜΑΧ[ΟΥ]/ ΒΑΣΙΛ[ΕΩΣ]

42.7. Paris R1998[232] 16,92g

ÖyK;

AyK; ΛΥΣΙΜΑΧΟΥ/ [Β]ΑΣΙΛΕΩΣ

42.8. Paris R1996[233] 17,03g

ÖyK;

AyK; ΛΥΣΙΜΑΧ[ΟΥ]/ ΒΑΣΙΛΕΩ[Σ]

42.9. Paris R1995[234] 16,80g

ÖyK;

AyK; [ΛΥΣΙΜΑ]ΧΟΥ/ [Β]ΑΣΙΛΕΩΣ

42.10. Paris R1994[235] 17,01g

ÖyK;

AyK; ΛΥΣΙΜΑΧΟΥ/ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

42.11. Paris R1997[236] 17,11g

ÖyK;

AyK; [ΛΥ]ΣΙΜΑΧΟΥ/ [Β]ΑΣΙΛΕΩΣ

42.12. Paris 205[237] 16,91g

[231] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b85767349
[232] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8576732g
[233] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b85767312
[234] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b85767290
[235] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b85767275
[236] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8576730n
[237] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8576735q

ÖyK;

AyK; [Λ]ΥΣΙΜΑΧΟΥ/ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

42.13. CNG 129[238] 31,5mm16,95g ky.11

ÖyK;

AyK; ΛΥΣΙΜΑΧΟΥ/ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

MÖ 202 – MÖ 185

I. Prusias

Seri 43 (Tetradrahmi)

Öy. Prusias büstü, sağa d., diademli;

Ay. Zeus ayakta sola d., asa ve çelenk tutuyor, solda yıldırım üstünde kartal; ΠΡΟΥΣΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

43.1. SNG XIII Newcastle 424[239] 37mm 16,72g ky.12

ÖyK;

AyK; ΠΡΟΥΣΙΟΥ/ΒΑΣΙΛΕΩΣ

Bronz

I. Prusias

Seri 44

Öy. Apollon başı, sola d., defne çelenkli;

Ay. Nike ayakta sola d., kanatlı, sağ elinde çelenk, sol elinde mızrak; ΠΡΟΥΣΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

[238] https://www.cngcoins.com/Coin.aspx?CoinID=382920
[239]http://www.s110120695.websitehome.co.uk/PHP/SNG_PHP/04_03_Reply.php?Series=SNGuk&AccessionNo=1301_0424

44.1. SNG XIII Newcastle 423[240] 29mm 9,07g ky.11

ÖyK;

AyK; [Π]ΡΟΥ[ΣΙΟΥ]/[ΒΑΣ]ΙΛ[ΕΩΣ]

Seri 45

Öy. Athena başı, sağa d., miğferli;

Ay. Nike ayakta sola d., çelenk ve acrostolion? tutuyor; ΠΡΟΥΣΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

45.1. SNG XIII Newcastle 425[241] 28mm 10,82g ky.12

ÖyK;

AyK; ΠΡΟΥ[Σ]Ι[Ο]Υ/ΒΑΣΙΛΕΩΣ

[240]http://www.s110120695.websitehome.co.uk/PHP/SNG_PHP/04_03_Reply.php?Series=SNGuk&AccessionNo=1301_0423

[241]http://www.s110120695.websitehome.co.uk/PHP/SNG_PHP/04_03_Reply.php?Series=SNGuk&AccessionNo=1301_0425

B. Roma Dönemi Sikkeleri

MÖ 47 – M.Ö 27

Orsobaris Musa

Seri 46

Öy. Orsobaris Musa büstü, sola d., diad.; ΒΑΣΙΛΙΣΣΗ ΟΡΣΟΒΑΡΙΟΣ ΜΟΥΣΗΣ

Ay. Çıplak Herakles başı, sola d.; ΠΡΟΥΣΙΕΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΘΑΛΑΣΣΗΙ

46.1. RPC I 2020[242] 8,43g ky.11

ÖyK; [ΒΑΣΙ]ΛΙΣΣΗ ΟΡΣΟΒΑΡΙΟΣ [ΜΟΥΣΗΣ]

AyK; ΠΡΟΥ[ΣΙ]ΕΩΝ [ΤΩΝ] ΠΡΟ[Σ ΘΑΛΑΣΣΗΙ]

46.2. RPC I 2020-2

ÖyK; ΒΑΣΙΛΙΣΣΗ ΟΡΣΟΒΑΡΙΟΣ ΜΟΥΣΗΣ

AyK; ΠΡΟΥΣΙΕΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΘΑΛΑΣΣΗΙ

46.3. RPC I 2020-3

ÖyK; ΒΑΣΙΛΙΣΣΗ ΟΡΣΟΒΑΡΙΟΣ ΜΟΥΣΗΣ

AyK; ΠΡΟΥΣΙΕΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΘΑΛΑΣΣΗΙ

46.4. RPC I 2020-4

ÖyK; ΒΑΣΙΛΙΣΣΗ ΟΡΣΟΒΑΡΙΟΣ ΜΟΥΣΗΣ

AyK; ΠΡΟΥΣΙΕΩΝ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΘΑΛΑΣΣΗΙ

46.5. Leu Lot 74[243] 23mm 7,74g ky.1

ÖyK; [ΒΑΣΙΛΙΣΣΗ ΟΡΣΟΒΑΡΙΟΣ ΜΟΥΣΗΣ]

AyK; ΠΡΟΥΣΙΕ[ΩΝ ΤΩ]Ν [Π]ΡΟ[Σ] ΘΑΛΑΣΣΗΙ

[242] RPC I, s. 345.
[243] https://leunumismatik.com/en/lot/3/74

Orodaltis

Seri 47

Öy. Orodaltis büstü, sağa d., diad.; ΩΡΟΔΑΛΤΙΔΟΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗ ΛΥΚΟΜΗΔΟΥΣ ΘΥΓΑΤΡΟΣ

Ay. Kanatlı yıldırım demeti; ΠΡΟΥΣΙΕΩΝ ΠΡΟΣ ΘΑΛΑΣΣΗΙ

47.1. RPC I 2021-1[244] 20mm 5,60g ky.12

ÖyK; [ΩΡΟΔΑΛΤΙΔΟΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗ ΛΥΚΟΜΗΔΟΥΣ] ΘΥΓΑ[ΤΡΟΣ]

AyK; ΠΡΟ[ΥΣ]ΙΕΩΝ ΠΡΟΣ ΘΑΛ[ΑΣ]ΣΗΙ

47.2. RPC I 2021-2

ÖyK; ΩΡΟΔΑΛΤΙΔΟΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗ ΛΥΚΟΜΗΔΟΥΣ ΘΥΓΑΤΡΟΣ

AyK; ΠΡΟΥΣΙΕΩΝ ΠΡΟΣ ΘΑΛΑΣΣΗΙ

Claudius (MS 41-54)

Seri 48

Öy. Claudius büstü, sağa d.; ΤΙ ΚΛΑΥΔΙΟΣ ΣΕΒΑΣΤΟΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΣ

Ay. Herakles ayakta, sola d., lobut ve aslan postuyla; ΗΡΑΚΛΗΣ ΚΤΙΣΤΗΣ ΚΙΑΝΩΝ

48.1. RPC I 2022-1[245] 22,24g ky.1

ÖyK; ΤΙ Κ[ΛΑ]Υ[ΙΟΣ] ΣΕΒ[Α]Σ[Τ]ΟΣ [ΓΕ]ΡΜΑΝΙΚΟΣ

AyK; ΗΡΑΚΛΗΣ [ΚΤΙΣΤ]Η[Σ Κ]ΙΑΝΩΝ

48.2. RPC I 2022-2 24,27g ky.1

ÖyK; ΤΙ ΚΛΑΥΔΙΟΣ ΣΕΒΑΣΤΟΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΣ

AyK; ΗΡΑΚΛΗΣ ΚΤΙΣΤΗΣ ΚΙΑΝΩΝ

[244] RPC I, s. 345.
[245] RPC I, s. 345.

Seri 49

Öy. Claudius büstü, sağa d.; ΤΙ ΚΛΑΥΔΙΟΣ ΣΕΒΑΣΤΟΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΣ

Ay. Lobut üstünde asılı aslan postu; ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ ΚΤΙΣΤΟΥ ΚΙΑΝΩΝ

49.1. RPC I 2023-1[246] 14,38g ky.6

ÖyK; [ΤΙ ΚΛΑΥΔ]ΙΟΣ ΣΕΒΑΣΤΟΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΣ

AyK; ΗΡ[ΑΚ]ΛΕΟΥΣ ΚΤΙΣΤΟΥ ΚΙΑΝ[ΩΝ]

49.2. SNG v.Aul. 7006[247] 13,22g ky.6

ÖyK; ΤΙ ΚΛΑ[Υ]ΔΙΟΣ ΣΕΒΑΣ[Τ]ΟΣ [ΓΕΡΜ]ΑΝΙΚΟΣ

AyK; ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ Κ[ΤΙΣΤ]ΟΥ ΚΙΑΝΩΝ

Seri 50

Öy. Claudius büstü, sağa d.; ΤΙ ΚΛΑΥΔΙΟΣ ΣΕΒΑΣΤΟΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΣ

Ay. Sadak, içerisinde oklar ve yay; ΗΡΑΚΛΗΣ ΚΤΙΣΤΗΣ ΚΙΑΝΩΝ

50.1. RPC I 2024-1[248] 6,60g

ÖyK; ΤΙ ΚΛΑΥΔΙΟΣ ΣΕΒΑΣΤΟΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΣ

AyK; ΗΡΑΚΛΗΣ [ΚΤΙΣΤΗΣ ΚΙΑΝΩ]Ν

50.2. SNG Cop. 388[249] 6,97g

ÖyK; ΤΙ ΚΛΑΥΔΙΟΣ ΣΕΒΑ[ΣΤΟΣ]ΓΕΡΜ[ΑΝΙΚΟΣ]

AyK; ΗΡΑΚΛΗΣ ΚΤΙΣΤΗΣ ΚΙΑΝΩΝ

50.3. RPC I 2024-3 6,97g

ÖyK; ΤΙ ΚΛΑΥΔΙΟΣ ΣΕΒΑΣΤΟΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΣ

[246] RPC I, s. 345.
[247] Aulock, 1967: levha 241.
[248] RPC I, s. 345.
[249] Breitenstein ve Schwabacher, 1944: levha 10.

AyK; ΗΡΑΚΛΗΣ ΚΤΙΣΤΗΣ ΚΙΑΝΩΝ

50.4. RPC I 2024-4 7,32g

ÖyK; ΤΙ ΚΛΑΥΔΙΟΣ ΣΕΒΑΣΤΟΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΣ

AyK; ΗΡΑΚΛΗΣ ΚΤΙΣΤΗΣ ΚΙΑΝΩΝ

50.5. RPC I 2024-5 6,98g

ÖyK; ΤΙ ΚΛΑΥΔΙΟΣ ΣΕΒΑΣΤΟΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΣ

AyK; ΗΡΑΚΛΗΣ ΚΤΙΣΤΗΣ ΚΙΑΝΩΝ

Seri 51

Öy. Claudius büstü, sağa d.; ΤΙ ΚΛΑΥΔΙΟΣ ΣΕΒΑΣΤΟΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΣ

Ay. Lobut; ΗΡΑΚΛΗΣ ΚΤΙΣΤΗΣ ΚΙΑΝΩΝ

51.1. RPC I 2025-1[250] 4,68g

ÖyK; ΤΙ ΚΛΑΥΔΙΟΣ ΣΕΒΑΣΤΟΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΣ

AyK; ΗΡΑΚΛΗΣ ΚΤΙΣΤΗΣ ΚΙΑΝΩΝ

51.2. RPC I 2025-2

ÖyK; ΤΙ ΚΛΑΥΔΙΟΣ ΣΕΒΑΣΤΟΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΣ

AyK; ΗΡΑΚΛΗΣ ΚΤΙΣΤΗΣ ΚΙΑΝΩΝ

51.3. RPC I 2025-3

ÖyK; ΤΙ ΚΛΑΥΔΙΟΣ ΣΕΒΑΣΤΟΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΣ

AyK; ΗΡΑΚΛΗΣ ΚΤΙΣΤΗΣ ΚΙΑΝΩΝ

[250] RPC I, s. 345.

Vespasianus (MS 69-79)

Seri 52

Öy. Vespasianus büstü, sağa d., defne çelenkli; ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙ ΚΑΙΣΑΡΙ ΣΕΒΑΣΤΩ ΟΥΕΣΠΑΣΙΑΝΩ ΠΡΟ

Ay. Asma çelenkli? Herakles başı, sola; ΕΠΙ ΜΑΡΚΟΥ ΠΛΑΝΚΙΟΥ ΟΥΑΡΟΥ ΑΝΘΥΠΑΤΟΥ

52.1. RPC II 621-1[251] 12,65g

ÖyK; ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙ ΚΑΙΣΑΡΙ ΣΕΒΑΣΤΩ ΟΥΕΣΠΑΣΙΑΝΩ ΠΡΟ

AyK; ΕΠΙ ΜΑΡΚΟΥ ΠΛΑΝΚΙΟΥ ΟΥΑΡΟΥ ΑΝΘΥΠΑΤΟΥ

52.2. RPC II 621-2[252] 13,72g

ÖyK; ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙ ΚΑΙΣΑΡΙ ΣΕΒΑΣΤΩ ΟΥΕΣΠΑΣΙΑΝΩ ΠΡΟ

AyK; ΕΠΙ ΜΑΡΚΟΥ ΠΛΑΝΚΙΟΥ ΟΥΑΡΟΥ ΑΝΘΥΠΑΤΟΥ

52.3. RPC II 621-3[253] 12,57g

ÖyK; ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙ ΚΑΙΣΑΡΙ ΣΕΒΑΣΤΩ ΟΥΕΣΠΑΣΙΑΝΩ ΠΡΟ

AyK; ΕΠΙ ΜΑΡΚΟΥ ΠΛΑΝΚΙΟΥ ΟΥΑΡΟΥ ΑΝΘΥΠΑΤΟΥ

52.4. RPC II 621-4[254] 11,71g

ÖyK; ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙ ΚΑΙΣΑΡΙ ΣΕΒΑΣΤΩ ΟΥΕΣΠΑΣΙΑΝΩ ΠΡΟ

AyK; ΕΠΙ ΜΑΡΚΟΥ ΠΛΑΝΚΙΟΥ ΟΥΑΡΟΥ ΑΝΘΥΠΑΤΟΥ

52.5. RPC II 621-5 12,39g

[251] RPC II, s. 100.
[252] Paris 1571.
[253] Paris 1572.
[254] Vienna V 15516.

ÖyK; ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙ ΚΑΙΣΑΡΙ ΣΕΒΑΣΤΩ ΟΥΕΣΠΑΣΙΑΝΩ ΠΡΟ

AyK; ΕΠΙ ΜΑΡΚΟΥ ΠΛΑΝΚΙΟΥ ΟΥΑΡΟΥ ΑΝΘΥΠΑΤΟΥ

Seri 53

Öy. Vespasianus büstü, sağa d., defne çelenkli; ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙ ΚΑΙΣΑΡΙ ΣΕΒΑΣΤΩ ΟΥΕΣΠΑΣΙΑΝΩ ΠΡΟΥΣΙ

Ay. Lobut, sadak ve yay; ΕΠΙ ΜΑΡΚΟΥ ΠΛΑΝΚΙΟΥ ΟΥΑΡΟΥ ΑΝΘΥΠΑΤΟΥ

53.1. Asia Minor Coins 11695[255] 25mm 5,69g ky.6

ÖyK; ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙ ΚΑΙΣΑΡΙ ΣΕΒΑΣΤΩ ΟΥΕΣΠ[ΑΣΙΑ]ΝΩ ΠΡΟΥΣΙ

AyK; ΕΠΙ ΜΑΡΚΟΥ ΠΛ[Α]Ν[ΚΙΟΥ Ο]ΥΑΡΟΥ ΑΝΘΥΠΑΤΟΥ

53.2. RPC II 622-1[256] 6,21g

ÖyK; ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙ ΚΑΙΣΑΡΙ ΣΕΒΑΣΤΩ ΟΥΕΣΠΑΣΙΑΝΩ ΠΡΟΥΣΙ

AyK; ΕΠΙ ΜΑΡΚΟΥ ΠΛΑΝΚΙΟΥ ΟΥΑΡΟΥ ΑΝΘΥΠΑΤΟΥ

53.3. RPC II 622-2 5,92g

ÖyK; ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙ ΚΑΙΣΑΡΙ ΣΕΒΑΣΤΩ ΟΥΕΣΠΑΣΙΑΝΩ ΠΡΟΥΣΙ

AyK; ΕΠΙ ΜΑΡΚΟΥ ΠΛΑΝΚΙΟΥ ΟΥΑΡΟΥ ΑΝΘΥΠΑΤΟ[V]

53.4. RPC II 622-3[257] 6,77g

ÖyK; ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙ ΚΑΙΣΑΡΙ ΣΕΒΑΣΤΩ ΟΥΕΣΠΑΣΙΑΝΩ ΠΡΟΥΣΙ

[255] http://www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?pid=11695
[256] RPC II, s. 100; Paris 1573.
[257] Paris 1574.

AyK; ΕΠΙ ΜΑΡΚΟΥ ΠΛΑΝΚΙΟΥ ΟΥΑΡΟΥ ΑΝΘΥΠΑΤΟΥ

53.5. RPC II 622-4 6,88g

ÖyK; ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙ ΚΑΙΣΑΡΙ ΣΕΒΑΣΤΩ ΟΥΕΣΠΑΣΙΑΝΩ ΠΡΟΥΣΙ

AyK; ΕΠΙ ΜΑΡΚΟΥ ΠΛΑΝΚΙΟΥ ΟΥΑΡΟΥ ΑΝΘΥΠΑΤΟΥ

53.6. RPC II 622-5[258] 6,06g

ÖyK; ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙ ΚΑΙΣΑΡΙ ΣΕΒΑΣΤΩ ΟΥΕΣΠΑΣΙΑΝΩ ΠΡΟΥΣΙ

AyK; ΕΠΙ ΜΑΡΚΟΥ ΠΛΑΝΚΙΟΥ ΟΥΑΡΟΥ ΑΝΘΥΠΑΤΟΥ

53.7. SNG XII Hunterian 1066[259] 24mm 4,97g ky.12

ÖyK; ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙ ΚΑΙΣΑΡΙ ΣΕΒΑΣΤΩ ΟΥΕΣΠΑΣΙΑΝΩ ΠΡΟΥΣΙ

AyK; ΕΠΙ ΜΑΡΚΟΥ ΠΛΑΝΚΙΟΥ ΟΥΑΡΟΥ ΑΝΘΥΠΑΤΟΥ

53.8. RPC II 622-7

ÖyK; ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙ ΚΑΙΣΑΡΙ ΣΕΒΑΣΤΩ ΟΥΕΣΠΑΣΙΑΝΩ ΠΡΟΥΣΙ

AyK; ΕΠΙ ΜΑΡΚΟΥ ΠΛΑΝΚΙΟΥ ΟΥΑΡΟΥ ΑΝΘΥΠΑΤΟΥ

53.9. RPC II 622-8 6,84g

ÖyK; ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙ ΚΑΙΣΑΡΙ ΣΕΒΑΣΤΩ ΟΥΕΣΠΑΣΙΑΝΩ ΠΡΟΥΣΙ

AyK; ΕΠΙ ΜΑΡΚΟΥ ΠΛΑΝΚΙΟΥ ΟΥΑΡΟΥ ΑΝΘΥΠΑΤΟΥ

[258] Vienna 15755.

[259] http://www.s110120695.websitehome.co.uk/PHP/SNG_PHP/04_03_Reply.php?Series=SNGuk&AccessionNo=1201_1066

Domitianus (MS 81-96)

Seri 54

Öy. Domitianus büstü, sağa d., defne çelenkli; AVT ΔOMITIANOΣ KAIΣAP ΣE ΓEP

Ay. Herakles ayakta, sola d., lobut ve aslan postuyla; TON KTIΣTHN ΠPOVΣIEIΣ

54.1. Asia Minor Coins 13783[260] 26mm 11,71g ky.6

ÖyK; AVT ΔOMITIANOΣ KAIΣAP ΣE ΓEP

AyK; TON KTIΣTHN ΠPOVΣIEIΣ

54.2. RPC II 623-1[261] 11,33g

ÖyK; AVT ΔOMITIANOΣ KAIΣAP ΣE ΓEP

AyK; TON KTIΣTHN ΠPOVΣIEIΣ

54.3. RPC II 623-2

ÖyK; AVT ΔOMITIANOΣ KAIΣAP ΣE ΓEP

AyK; TON KTIΣTHN ΠPOVΣIEIΣ

54.4. RPC II 623-3 11,07g

ÖyK; AVT ΔOMITIANOΣ KAIΣAP ΣE ΓEP

AyK; TON KTIΣTHN ΠPOVΣIEIΣ

54.5. RPC II 623-4 11,78g

ÖyK; AVT ΔOMITIANOΣ KAIΣAP ΣE ΓEP

AyK; TON KTIΣTHN ΠPOVΣIEIΣ

54.6. RPC II 623-5[262] 11,81g

ÖyK; AVT ΔOMITIANOΣ KAIΣAP ΣE ΓEP

AyK; TON KTIΣTHN ΠPOVΣIEIΣ

[260] http://www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?pid=13783
[261] RPC II, s. 100.
[262] Vienna 15856.

54.7. RPC II 623-6

ÖyK; ΑΥΤ ΔΟΜΙΤΙΑΝΟΣ ΚΑΙΣΑΡ ΣΕ ΓΕΡ

AyK; ΤΟΝ ΚΤΙΣΤΗΝ ΠΡΟΥΣΙΕΙΣ

54.8. RPC II 623-7 12,59g

ÖyK; ΑΥΤ ΔΟΜΙΤΙΑΝΟΣ ΚΑΙΣΑΡ ΣΕ ΓΕΡ

AyK; ΤΟΝ ΚΤΙΣΤΗΝ ΠΡΟΥΣΙΕΙΣ

Seri 55

Öy. Domitianus büstü, sağa d. defne çelenkli; ΑΥΤ ΔΟΜΙΤΙΑΝΟΣ ΚΑΙΣΑΡ ΣΕ ΓΕΡ

Ay. Meşe çelengi içinde; ΠΡΟΥΣΙΕΩΝ

55.1. Asia Minor Coins 10253[263] 25mm 9,24g ky.6

ÖyK; ΑΥΤ ΔΟΜΙΤΙΑΝΟΣ ΚΑΙΣΑΡ ΣΕ ΓΕΡ

AyK; ΠΡΟΥΣΙΕΩΝ

55.2. RPC II 624-1[264] 9,72g

ÖyK; ΑΥΤ ΔΟΜΙΤΙΑΝΟΣ ΚΑΙΣΑΡ ΣΕ ΓΕΡ

AyK; ΠΡΟΥΣΙΕΩΝ

55.3. RPC II 624-2 9,23g

ÖyK; ΑΥΤ ΔΟΜΙΤΙΑΝΟΣ ΚΑΙΣΑΡ ΣΕ ΓΕΡ

AyK; ΠΡΟΥΣΙΕΩΝ

55.4. RPC II 624-3 9,33g

ÖyK; ΑΥΤ ΔΟΜΙΤΙΑΝΟΣ ΚΑΙΣΑΡ ΣΕ ΓΕΡ

AyK; ΠΡΟΥΣΙΕΩΝ

[263] http://www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?pid=10253
[264] RPC II, s. 100.

55.5. RPC II 624-4

ÖyK; AVT ΔOMITIANOΣ KAIΣAP ΣE ΓEP

AyK; ΠPOYΣIEΩN

Seri 56

Öy. Domitianus büstü, sağa d., defne çelenkli; AVT ΔOMITIANOΣ KAIΣAP ΣE ΓEP

Ay. Yay ve sadak; ΠPOYΣIEΩN

56.1. RPC II 625-1[265] 21mm 6,41g ky.2

ÖyK; AVT ΔOMITIANOΣ KAIΣAP ΣE ΓEP

AyK; ΠPOYΣIEΩN

56.2. RPC II 625-2 21mm 6,45g ky.2

ÖyK; AVT ΔOMITIANOΣ KAIΣAP ΣE ΓEP

AyK; ΠPOYΣIEΩN

Seri 57

Öy. Domitianus büstü, sağa d., defne çelenkli; AVT ΔOMITIANOΣ KAIΣAP ΣEB

Ay. Lobut üstünde asılı aslan postu; ΠPOYΣIEΩ

57.1. RPC II 626-1[266] 1,87g

ÖyK; AVT ΔOMITIANOΣ KAIΣAP ΣEB

AyK; ΠPOYΣIEΩ

57.2. RPC II 626-2 3,34g

ÖyK; AVT ΔOMITIANOΣ KAIΣAP ΣEB

[265]RPC II, s. 100.
[266]RPC II, s. 100.

AyK; ΠΡΟΥΣΙΕΩ

57.3. Asia Minor Coins 14564[267] 19mm 3,02g ky.10

ÖyK; AVT ΔOMITIANOΣ KAIΣAP ΣEB

AyK; ΠΡΟΥΣΙΕΩ

Hadrianus (MS 117-138)

Seri 58

Öy. Hadrianus büstü, sağa d., defne çelenkli; AVT KAI TPA AΔPIANON ΕΛΕVΘΕPION

Ay. Tykhe ayakta, sola d., sur taçlı, paterası ile ateş sunağına sunum yapıyor; AΔPIANH KIOC

58.1. RPC III 1050[268] 34mm 23,86g ky.12

ÖyK; AVT KAI TPA AΔPIANON [Ε]ΛΕVΘΕPION

AyK; AΔPIANH KIOC

Seri 59

Öy. Hadrianus büstü, sağa d.; AVT KAI TPA AΔPIANON ΕΛΕVΘΕPION

Ay. Tykhe ayakta, sola d., sur taçlı, paterası ile ateş sunağına sunum yapıyor; AΔPIANH KIOC

59.1. RPC III 1050A[269] 34mm 23,41g ky.12

ÖyK; AVT KAI TPA AΔPIANON ΕΛΕVΘΕPION

AyK; [AΔPIANH] KIOC

[267] http://www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?pid=14564
[268] RPC III, s. 128.
[269] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/3/1050A/

Seri 60

Öy. Hadrianus büstü, sağa d., defne çelenkli; AVT KAI TPA AΔPIANON CEB

Ay. Apollon ayakta, sağa d., sağ elinde mızrap, sol elinde lir; AΔPIANΩN KIANΩN

60.1. RPC III 1051[270] 27mm 11,96g ky.12

ÖyK; AVT KAI TPA AΔPIANON CEB

AyK; AΔPIANΩN KIANΩN

Seri 61

Öy. Hadrianus büstü, sağa d., defne çelenkli, giysili; AVT KAI TPA AΔPIANON CEB

Ay. Athena ayakta, sola d., sağ elinde patera, sol elinde kalkanı ve mızrağı; AΔPIANΩN KIANΩN

61.1. RPC III 1052-1[271] 5,19g

ÖyK; AVT KAI TPA AΔPIANON CEB

AyK; AΔPIANΩN KIANΩN

61.2. BMC Pontus 34[272] 5,44g ky.6

ÖyK; AVTKAICTPA AΔPIANOCCEB

AyK; AΔPIANΩN KIANΩN

61.3. RPC III 1052-3 5,79g

ÖyK; AVT KAI TPA AΔPIANON CEB

AyK; AΔPIANΩN KIANΩN

61.4. RPC III 1052-4 6,55g

[270] RPC III, s. 128.
[271] RPC III, s. 128.
[272] Wroth, 1889: s. 133.

ÖyK; AVT KAI TPA AΔPIANON CEB

AyK; AΔPIANΩN KIANΩN

Seri 62

Öy. Sabina büstü, sağa d., giysili, bukleli saçları başının tepesinde ikili stephane ile tutturulmuş; CABEINAN CEBACTHN

Ay. Dikaiosyne ayakta, sola d., sağ elinde terazi, sol elinde cornucopia tutuyor; AΔPIANΩN KIANΩN

62.1. RPC III 1053-1[273] 30mm 18,64g ky.6

ÖyK; CABEINAN CEBACTHN

AyK; AΔPIANΩN KIANΩN

62.2. Asia Minor Coins 10091[274] 31mm 20,23g ky.6

ÖyK; CABEINAN CEBACTHN

AyK; AΔPIANΩN KIANΩN

Seri 63

Öy. Antinous büstü, sola d., defne çelenkli, giysili; ANTINOYN ΠANA

Ay. Boğa, sağa d.; AΔPIANΩN KIANΩN

63.1. RPC III 1054[275] 40mm 33,97g ky.12

ÖyK; ANTINOYN ΠANA

AyK; AΔPIANΩN KIANΩN

[273] RPC III, s. 128.
[274] http://www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?pid=10091
[275] RPC III, s. 128.

Seri 64

Öy. Yarı uzunlukta? Antinous büstü, sağa d., sol omzunda Pedum asa? tutmakta; ANTINOΩ ΠANI

Ay. Boğa, sağa d.; AΔPIANΩN KIANΩN

64.1. RPC III 1055[276] 37mm 22,8g ky.6

ÖyK; ANTINOΩ ΠANI

AyK; AΔPIANΩN KIANΩN

Seri 65

Öy. Antinous büstü, sola; ANTINOΩ ΠANI

Ay. At, sağa d.; KIANΩN AΔPIANΩN

65.1. RPC III 1056-1[277] 38mm 36,39g

ÖyK; ANTINOΩ ΠANA

AyK; [KIANΩN AΔPIANΩN?]

65.2. RPC III 1056-2 38mm 33,61g

ÖyK; ANTINOΩ ΠANI

AyK; [KIANΩN AΔPIANΩN?]

Seri 66

Öy. Antinous büstü, sola; ANTINOΩ

Ay. Çıplak erkek figürü kayanın üstünde duruyor,sağa d., sol elinde uzun bir sırık ya da mızrak tutuyor; KIANOI AΔPIANOI

[276] RPC III, s. 129.
[277] RPC III, s. 129.

66.1. RPC III F1057[278] 37mm 32,85g ky.6

ÖyK; [A]NTINOΩ

AyK; KIANOI [AΔPI]ANOI

Seri 67

Öy. Antinous büstü, sola; ANTINOΩ

Ay. Çıplak erkek figürü kayanın üstünde duruyor, sağa d., sol elinde kese tutuyor; KIANOI AΔPIANOI

67.1. Asia Minor Coins 5259[279] 37mm 33,62g ky.6

ÖyK; ANTINOΩ

AyK; KIANOI AΔPIANOI

Antoninus Pius (MS 138-161)

Seri 68

Öy. Antoninus Pius büstü, sağa d., defne çelenkli; AVT KAI ANTΩNЄINOC

Ay. Kartal, yıldırımın üzerinde duruyor; KIANΩN

68.1. RPC IV 4762(temp.)[280] 18mm

ÖyK; AVT KAI ANTΩNЄINOC

AyK; KIANΩN

Seri 69

Öy. Lobut üstünde asılı aslan postu; KIANΩN

[278] RPC III, s. 129.
[279] http://www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?pid=5259
[280] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/4/4762/

Ay. Defne çelengi

69.1. Asia Minor Coins 14282[281] 20mm 4,24g ky.6

ÖyK; KIA-NΩN

AyK;

Seri 70

Öy. Genç Herakles başı, sağa d., aslan postlu; TON KTICTHN

Ay. Beş kürekli kadırga, sola; KIANΩN

70.1. RPC IV 4760-1(temp.)[282] 26mm 8,69g ky.12

ÖyK; TON KTICTHN

AyK; KIANΩN

70.2. BMC Pontus 33[283] 25mm 9,12g ky.12

ÖyK; TON KTΓ[THN]

AyK; KIANΩN

70.3. RPC IV 4760-3(temp.) 24mm 8,96g ky.12

ÖyK; TON KTICTHN

AyK; KIANΩN

70.4. SNG XII Hunterian 1067[284] 25mm 9,11g ky.12

ÖyK; TON KTICTHN

AyK; KIAN[ΩN]

[281] http://www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?pid=14282
[282] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/4/4760/
[283] Wroth, 1889: s. 133.
[284]http://www.s110120695.websitehome.co.uk/PHP/SNG_PHP/04_03_Reply.php?Series=SNGuk&AccessionNo=1201_1067

Seri 71

Öy. Herakles başı, sağa d., sakallı; TON KTICTHN

Ay. Beş kürekli kadırga, sola; KIANΩN

71.1. RPC IV 7972-1(temp.)[285] 23mm 8,10g ky.12

ÖyK; [T]O[N KT]ICT[H]N

AyK; [K]IANΩ[N]

71.2. RPC IV 7972-2(temp.)[286] 25mm 8,48g

ÖyK; TON KTICTHN

AyK; KIANΩN

Seri 72

Öy. Herakles başı, sağa d., sakallı; TON KTICTHN

Ay. Beş kürekli kadırga, sola d., baş kısmında toplanmış yelken; KIANΩN

72.1. Paris 468[287] 8,38g

ÖyK; [TON] KTICTHN

AyK; KIANΩN

Seri 73

Öy. Faustina büstü, sağa d.; ; ΦAVCTƐINAN CƐBACTHN

Ay. Artemis, sağa d., iki elinde meşaleler; KIANΩN

73.1. RPC IV 4767-1(temp.)[288] 30mm 14,79g ky.12

[285] Paris 469.
[286] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/4/7972/
[287] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555223x
[288] Paris 478.

ÖyK; ΦAVCTƐINAN CƐBAC[THN]

AyK; KIA NΩN

73.2. RPC IV 4767-2(temp.)[289] 29mm 14,55g ky.7

ÖyK; ΦAVCTƐINAN CƐBACTHN

AyK; KIA NΩN

73.3. RPC IV 4767-3(temp.) 29mm 16,02g ky.12

ÖyK; ΦAVCTƐINAN CƐBACTHN

AyK; KIA NΩN

Seri 74

Öy. Faustina büstü, sağa d., giysili; ΦAVCTƐINAN CƐBACTHN

Ay. Tanrıça (Tykhe?) ayakta, sağa d., lotuslu, sağ elinde uzun bir asa, sol elinde cornucopia; AΔPIANΩN KIANΩN

74.1. RPC IV 4768-1(temp.)[290] 29mm 16,80g ky.6

ÖyK; ΦAVCTƐINAN CƐBACTHN

AyK; AΔPIANΩN KIANΩN

74.2. RPC IV 4768-2(temp.) 30mm 15,17g ky.6

ÖyK; ΦAVCTƐINAN CƐBACTHN

AyK; AΔPIANΩN KIANΩN

[289] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/4/4767/
[290] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/4/4768/

Marcus Aurelius (MS 161-180)

Seri 75

Öy. Marcus Aurelius büstü, sağa d., defne çelenkli;

Ay. Çıplak Herakles, sağa d., sakallı, sağ eli belinde, kolunu kayanın üstünde duran lobuta yaslamış, omzunda aslan postu asılı; KIANΩN

75.1. RPC IV 4764(temp.)[291] 20mm

ÖyK;

AyK; KIANΩN

Seri 76

Öy. Marcus Aurelius büstü, sağa d.; AVT M AVPHΛIOC OVHPOC

Ay. Çıplak Herakles, sağa d., sakallı, sağ eli belinde, kolunu kayanın üstünde duran lobuta yaslamış, omzunda aslan postu asılı; TON KTICTHN KIANOI

76.1. SNG Cop. 389[292] 22,45g ky.6

ÖyK; [AVT M] AVPHΛ[IOC OV]HPOC

AyK; TON KTICTHN KIANO[I]

Seri 77

Öy. Marcus Aurelius büstü, sağa d., zırhlı; AVT K AVPH ANTΩNINON

Ay. Hygieia ayakta solda, patera ile yılanı besliyor, sağa d.; Asklepios ayakta sağda, yılanlı asasını tutuyor, sola d.; AΔPIANΩN KIANΩN

77.1. RPC IV 4765-1(temp.)[293] 30mm 17,45g ky.7

ÖyK; AVT K AVPH AN[TΩN]INON

[291] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/4/4764/
[292] Breitenstein ve Schwabacher, 1944: levha 10.
[293] Paris 476.

AyK; ΑΔΡΙΑΝΩΝ ΚΙΑΝΩΝ

77.2. RPC IV 4765-2(temp.)[294] 29mm

ÖyK; AVT K AVPH ANTΩNINON

AyK; ΑΔΡΙΑΝΩΝ ΚΙΑΝΩΝ

Seri 78

Öy. Marcus Aurelius büstü, sağa d., zırhlı ve Paludamentumlu; AVT KAIC ANTΩNINOC

Ay. Çıplak Eros, sağa d., bacaklarını çaprazlamış ters duran meşaleye yaslanıyor; ΚΙΑΝΩΝ

78.1. RPC IV 4766-1(temp.)[295] 21mm 5,27g ky.12

ÖyK; [A]VT K[AIC] ANT[ΩNINO]C

AyK; ΚΙΑΝΩΝ

78.2. RPC IV 4766-2(temp.)[296] 21mm

ÖyK; AVT KAIC ANTΩNINOC

AyK; ΚΙΑΝΩΝ

Lucius Verus (MS 161 -169)

Seri 79

Öy. Lucius Verus büstü, sağa d., zırhlı ve paludamentumlu; AVT K Λ AVPHΛIOC OVHPOC

Ay. Çıplak Herakles, sağa d., sakallı, sağ eli belinde, kolunu kayanın üstünde duran lobuta yaslamış, omzunda aslan postu asılı; TON KTICTHN KIANOI

[294] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/4/4765/
[295] Paris 477.
[296] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/4/4766/

79.1. RPC IV 4763-1(temp.)[297] 32mm 21,07g ky.6

ÖyK; AVT K Λ AVPHΛIOC OVHPOC

AyK; TON KTICTHN KIANOI

79.2. RPC IV 4763-2 (temp.) 31mm 22,45g ky.6

ÖyK; AVT K Λ AVPHΛIOC OVHPOC

AyK; TON KTICTHN KIANOI

Seri 80

Öy. Lucius Verus büstü, sağa d., zırhlı ve paludamentumlu; AVT M[...] AVP OVHPOC

Ay. Çıplak Eros, sağa d., bacaklarını çaprazlamış ters duran meşaleye yaslanıyor; KIANΩN

80.1. RPC IV 4769-1(temp.)[298] 21mm

ÖyK; AVT M[...] AVP OVHPOC

AyK; KIANΩN

80.2. RPC IV 4769-2(temp.) 21mm

ÖyK; AVT M(sic) AVP oVHPoC

AyK; KIANΩN

Seri 81

Öy. Lucius Verus büstü, sağa d., zırhlı ve paludamentumlu; AVT KAI ΛOV AVP OVHPOC

[297] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/4/4763/
[298] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/4/4769/

Ay. Çıplak Poseidon, sola d., ateş sunağı üzerinde ayakta, sağ elinde patera sol elinde trident; ΑΔΡΙΑΝΩΝ ΚΙΑΝΩΝ

81.1. RPC IV 4770(temp.)[299] 33mm 23,69g ky.6

ÖyK; AVT KAI ΛOV AVP OVHPOC

AyK; ΑΔΡΙΑΝΩΝ ΚΙΑ ΝΩΝ

Seri 82

Öy. Lucius Verus büstü, sağa d.; AVT Λ AVPH OVHPOC

Ay. Çıplak Hermes, sola d., kese, kerykeion ve khlamys tutuyor; ΚΙΑΝΩΝ

82.1. RPC IV 8472(temp.)[300] 19mm 3,54g ky.12

ÖyK; AV[T?] Λ AVPH OVHPOC

AyK; [K]IANΩN

Commodus (MS 180-192)

Seri 83

Öy. Commodus büstü (kısa sakallı), sağa d., paludamentumlu; AV K M AYP KOMOΔON ANTΩNINON

Ay. Çıplak Herakles, sola d., aslan postunun üzerinde uzanmış, sağ eliyle kupa kaldırmış, sol koluyla lobuta yaslanmış; ΚΙΑΝΩΝ

83.1. BMC Pontus 35[301] 26mm 12,48g ky.7

ÖyK; AV K M AYP KOMO/ΔON ANTΩNINO[N]

AyK; ΚΙΑΝΩΝ

[299] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/4/4770/
[300] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/4/8427/
[301] Wroth, 1889: s. 133.

Seri 84

Öy. Commodus büstü (kısa sakallı), sağa d., paludamentumlu; AV K M AYP KOMOΔON ANTΩNINON

Ay. İki yanında ön ayaklarını kaldırıp boynuz boynuza çarpışan birer keçi bulunan amphora; KIANΩN

84.1. RPC IV 4772-1(temp.)[302] 26mm 9,91g ky.7

ÖyK; AV K M AYP KOMOΔON ANTΩNINON

AyK; KIANΩN

84.2. RPC IV 4772-2(temp.) 25mm ky.7

ÖyK; AV K M AYP KOMOΔON ANTΩNINON

AyK; KIANΩN

Seri 85

Öy. Commodus büstü (kısa sakallı), sağa d., defne çelenkli, zırhlı; AVT M AVP KOMOΔON

Ay. Çıplak Eros, sağa d., bacaklarını çaprazlamış, ağaç gövdesine yaslanıyor; KIANΩN

85.1. RPC IV 4773-1(temp.)[303] 19mm 4,53g ky.12

ÖyK; [A]V [K] M AYP KOMO[ΔON]

AyK; KIA [NΩN]

85.2. RPC IV 4773-2(temp.)[304] 20mm 5,01g ky.7

ÖyK; [AV K M] AYP [KOMO[ΔON]

AyK; KIA NΩN

[302] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/4/4772/
[303] Paris 480.
[304] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/4/4773/

Seri 86

Öy. Commodus büstü (kısa sakallı), sağa d., zırhlı ve paludamentumlu; AVT M AVP KOMOΔON ANTΩNINON

Ay. Tanrıça Roma, sola d., kayanın üstünde oturuyor, Nike ve cornucopia tutuyor; KIANΩN

86.1. RPC IV 4774(temp.)[305] 34mm 18,33g ky.6

ÖyK; [AVT] M AVP KOMOΔON ANTΩNINON

AyK; K[IA]NΩN

Seri 87

Öy. Commodus büstü (kısa sakallı), sağa d., paludamentumlu; AV K M AVP KOMOΔON ANTΩNINON

Ay. Aphrodite ayakta, sağa d., sağ eliyle saçını, sol eliyle elma tutuyor; KIANΩN

87.1. RPC IV 10762(temp.)[306] 25mm 6,08g ky.7

ÖyK; AV K M AVP KOMOΔON ANTΩNINON

AyK; KIANΩN

Seri 88

Öy. Commodus büstü (kısa sakallı), sağa d., paludamentumlu; AV K M AVP KOMOΔON ANTΩNINON

Ay. Herakles, sağa d., kayanın üzerine oturmuş, sağ sandalını bağlıyor; KIANΩN

88.1. RPC IV 11121(temp.)[307] 25mm 9,18g

[305] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/4/4774/
[306] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/4/10762/
[307] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/4/11121/

ÖyK; AV K M AVP KOMOΔON ANTΩNINON

AyK; KIANΩN

Seri 89

Öy. Crispina büstü, sağa d., giysili; KPICΠINAN CƐBACTHN

Ay. Artemis, sağa d., iki elinde meşaleler; KIANΩN

89.1. RPC IV 4775(temp.)[308] 28mm 11,96g ky.7

ÖyK; [KPI]CΠINAN CƐBACTHN

AyK; K[I]ANΩN

Seri 90

Öy. Crispina büstü, sağa d., giysili; KPICΠINAN CƐBACTHN

Ay. Tykhe ayakta, sağa d., lotuslu, sağ elinde uzun bir asa, sol elinde cornucopia; AΔPIANΩN KIANΩN

90.1. RPC IV 4776(temp.)[309] 28mm 16,06g ky.7

ÖyK; KPICΠINAN CƐBACTHN

AyK; AΔPIANΩN [KIA]NΩN

Septimius Severus (MS 193-211)

Seri 91

Öy. Septimius Severus büstü, sağa d.; TO CEOVHPOC AVΓOVCTOC

[308] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/4/4775/
[309] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/4/4776/

Ay. Sarapis tahtında, sola d., sol elinde uzun bir asa, sağ elinde patera var; KIANΩN

91.1. SNG IV Fitz 6 4100[310] 33mm 17,70g ky.7

ÖyK; [TO] CEOVHPOC AVΓOVCTO[C]

AyK; KIAN ΩN

Seri 92

Öy. Septimius Severus büstü, sağa d.; TO CEOVHPOC AVΓOVCTOC

Ay. Tykhe ayakta, sola d., dümen ve cornucopia tutuyor; KIANΩN

92.1. Paris 482[311] 17,40g

ÖyK; TO CEOVHPOC AVΓ[OVCTOC]

AyK; [KI]A [N]ΩN

Seri 93

Öy. Septimius Severus büstü, sağa d.; AVTΛC CEOV HPOC ΠE

Ay. Dairesel lejant; CEVHPOVBACIΛEVONT OC OKOCMOC; Ortada; EVTVXEI MAKAPIOI KIANOI

93.1. BMC Pontus 36[312] 14,45g

ÖyK; [AVT]ΛC CEOV HPOC ΠE

AyK; Dairesel; CEVHPOVBACIΛ[EVONT] OC OKOCMOC

Ortada; EVTVXEI MAKAPIOI KIANOI

[310] Heichelheim, 1965: levha 75.
[311] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555236j
[312] Wroth, 1889: s. 133.

Seri 94

Öy. Iulia Domna büstü, sağa d.; IOVΛIA AVΓOVCTA

Ay. Athena ayakta, sola d., sağında Nike, solunda mızrak, ayağının yanında kalkan; KIA NΩN

94.1. BMC Pontus 37[313] 11,03g ky.2

ÖyK; IOVΛIA AVΓ[OVCTA]

AyK; KIA NΩN

Seri 95

Öy. Iulia Domna büstü, sağa d.; IOVΛIA AVΓOVCTA

Ay. Hygieia ayakta, sağa d., patera ile yılanı besliyor; KIANΩN

95.1. Weber III 4867[314] 26mm 11,01g

ÖyK; [I]OVΛIA AVΓOVCTA

AyK; KIA NΩN

Seri 96

Öy. Iulia Domna büstü, sağa d.; IOVΛIA AVΓOVCTA

Ay. Tykhe ayakta, sola d., dümen ve cornucopia tutuyor; KIANΩN

96.1. Paris 483[315] 12,76g

ÖyK; IOVΛIA AVΓ[OVCT]A

AyK; KIA NΩN

[313] Wroth, 1889: s. 134.
[314] Forrer, 1922: s. 43.
[315] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555237z

Geta (MS 209-211)

Seri 97

Öy. Geta büstü, sağa d., zırhlı, defne çelenkli; AVT KΠ CE ΓETAC AV

Ay. Genç Hylas, sola d., khlamys giymiş, sağ elinde tuttuğu kupadan içiyor; KIANΩN

97.1. Asia Minor Coins 5829[316] 24mm 7,42g

ÖyK; AVT KΠ CE ΓETAC AV

AyK; KIA-NΩN

Caracalla (MS 198-217)

Seri 98

Öy. Genç Caracalla büstü, sağa d.; M AV ANTΩNINOCK

Ay. Boynuz boynuza çarpışan iki keçi; KIANΩN

98.1. Paris 484[317] 8,92g

ÖyK; M A[V] ANTΩNINOCK

AyK; K IA/NΩN

Seri 99

Öy. Caracalla büstü, sağa d., defne çelenkli, şua taçlı; ANTΩNINOC AVΓOYCTOC

Ay. Sarapis (ya da Hades) tahtında, sola d., kalathos, khiton ve himation giymiş, solunda asa, sağ eli, ayağında oturan Kerberos'un üstünde; KIANΩN

99.1. BMC Pontus 38[318]

ÖyK; ANTΩNINOC AVΓOYCTOC

[316] http://www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?pid=5829
[317] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555239s
[318] Wroth, 1889: s. 134.

AyK; KIA NΩN

99.2. SNG Cop. 390[319] 22,45g ky.1

ÖyK; AN[TΩ]NINOC AV[ΓOYCT]OC

AyK; KIA N[ΩN]

Seri 100

Öy. Caracalla büstü, sağa d., defne çelenkli; ANTΩNINOC AVΓOYCTOC

Ay. İki yanında ön ayaklarını kaldırıp boynuz boynuza çarpışan birer keçi bulunan amphora; KIANΩN

100.1. BMC Pontus 39[320]

ÖyK; ANTΩNINOC AVΓOYCTOC

AyK; KIANΩN

Seri 101

Öy. Caracalla büstü, sağa d., defne çelenkli; ANTΩNINOC AVΓOYCTOC

Ay. Çıplak Eros, sağa d., bacaklarını çaprazlamış ters duran meşaleye yaslanıyor; KIANΩN

101.1. Paris 485[321] 3,60g

ÖyK; AN[TΩN]INOC AVΓOYCTOC

AyK; KIA NΩN

[319] Breitenstein ve Schwabacher, 1944: levha 10.
[320] Wroth, 1889: s. 134.
[321] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555240f

Seri 102

Öy. Caracalla büstü, sağa d., defne çelenkli; ANTΩNINOC AVΓOYCTOC

Ay. Caracalla ayakta, sola d., askeri kıyafetli, defne çelenkli, sol elinde asa, sağ elinde Nike; KIANΩN

102.1. Paris 486[322] 17,49g

ÖyK; ANTΩNINOC AVΓOYC[TOC]

AyK; KI A NΩN

Macrinus (MS 217-218)

Seri 103

Öy. Macrinus büstü, sağa d.; AVT MOΠEΛCEOVH MAKPEINOC AVΓ

Ay. Herakles, sağa d., kayanın üstünde oturuyor; KIANΩN

103.1. SNG IV Fitz 6 4101[323] 26mm 8,59g ky.12

ÖyK; AVT MOΠEΛCEOVH MAKPEINOC AVΓ

AyK; KIA NΩN

103.2. SNG Cop. 391[324] 5,29g ky.12

ÖyK; AVT MOΠEΛCEOVH MAKPEINOC [AVΓ]

AyK; KIA NΩN

Seri 104

Öy. Macrinus büstü, sağa d., defne çelenkli; AVT MOΠEΛCEOVH MAKPEINOC AVΓ

[322] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555241v
[323] Heichelheim, 1965: levha 75.
[324] Breitenstein ve Schwabacher, 1944: levha 10.

Ay. Herakles, sağa d., Nemea aslanını boğuyor, solda yay ve sadak içinde oklar; ΚΙΑΝΩΝ

104.1. Paris 488[325] 15,47g

ÖyK; ΑVΤ ΜΟΠΕΛCΕΟVΗ ΜΑΚ[ΡΕΙΝΟC ΑVΓ]

AyK; ΚΙ ΑΝΩΝ

Seri 105

Öy. Macrinus büstü, sağa d.; ΑVΤ ΜΟΠΕΛCΕΟVΗ ΜΑΚΡΕΙΝΟC ΑVΓ

Ay. İki yanında ön ayaklarını kaldırıp boynuz boynuza çarpışan birer keçi bulunan amphora; ΚΙΑΝΩΝ

105.1. Paris 489[326] 7,51g

ÖyK; [ΑVΤ ΜΟΠ]ΕΛ[CΕ]ΟVΗ [ΜΑΚΡΕ]ΙΝΟC Α[VΓ]

AyK; ΚΙΑ ΝΩΝ

Seri 106

Öy. Macrinus büstü, sağa d., defne çelenkli; ΑVΤ ΜΟΠΕΛCΕΟVΗ ΜΑΚΡΕΙΝΟC ΑVΓ

Ay. Athena ayakta, sola d., mızrak ve patera tutuyor, kalkanı ayağının yanında; ΚΙΑΝΩΝ

106.1. Paris 487[327] 16,34g

ÖyK; ΑVΤ ΜΟΠΕΛ[CΕΟVΗ Μ]ΑΚ[ΡΕ]ΙΝΟC Α[VΓ]

AyK; ΚΙΑ ΝΩΝ

[325] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555243p
[326] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b85552443
[327] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b85552428

Caracalla ya da Elagabalus (MS 198-222)

Seri 107

Öy. Caracalla ya da Elagabalus? büstü, sağa d., defne çelenkli; M AV ANTΩNINOC

Ay. Hexastylos tapınak; KIANΩN

107.1. RPC VI 3062(temp.)[328] 18mm 3,66g ky.7

ÖyK; M AV ANTΩNINOC

AyK; K-I/ANΩN

Elagabalus (MS 218-222)

Seri 108

Öy. Elagabalus büstü, sağa d., defne çelenkli, giysili, zırhlı, şua taçlı; M AVP ANTΩNINOC AVΓOVCTOC

Ay. Sarapis (ya da Hades) tahtında, sola d., kalathos, khiton ve himation giymiş, solunda asa, sağ eli, ayağında oturan Kerberos'un üstünde; KIANΩN

108.1. RPC VI 3063(temp.)[329] 32mm 18,57g ky.6

ÖyK; M AVP ANTΩNINOC AVΓOVCTOC

AyK; KIA NΩN

Seri 109

Öy. Elagabalus büstü, sağa d., defne çelenkli, giysili ve zırhlı; M AVP ANTΩNINOC AVΓOV

Ay. Poseidon ayakta, sola d., uzun khiton giymiş, sağ elinde trident, solda altar, sağda kaya ve çalı; KIANΩN

[328] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/6/3062/
[329] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/6/3063/

109.1. RPC VI 3064(temp.)[330] 30mm 9,91g ky.7

ÖyK; M AVP ANTΩNINOC AVΓOV

AyK; KIANΩN

Seri 110

Öy. Elagabalus büstü, sağa d., defne çelenkli; M AVP ANTΩNINOC AVΓOV

Ay. Athena başı, sağa d., giysili, miğfer ve aegisli; KIANΩN ƐΛƐVΘƐPΩN

110.1. RPC VI 3067-1(temp.)[331] 26mm 10,76g ky.7

ÖyK; M AVP ANTΩNINOC [AVΓOV]

AyK; KIANΩ[N] [ƐΛƐVΘƐPΩN]

110.2. RPC VI 3067-2(temp.) 26mm 9,36g ky.8

ÖyK; M AVP ANTΩNINOC AVΓOV

AyK; KIANΩN ƐΛƐVΘƐPΩN

Seri 111

Öy. Elagabalus büstü, sağa d., defne çelenkli; M AVP ANTΩNINOC AVΓ

Ay. İki yanında ön ayaklarını kaldırıp boynuz boynuza çarpışan birer keçi bulunan amphora; KIANΩN

111.1. RPC VI 3069-1(temp.)[332] 24mm 6,11g ky.1

ÖyK; M AVP ANTΩNINOC AVΓ

AyK; KI AN ΩN

111.2. RPC VI 3069-2(temp.)[333] 24mm 7,16g

[330] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/6/3064/
[331] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/6/3067/
[332] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/6/3069/
[333] Paris 491.

ÖyK; M AVP ANTΩNIN[OC AVΓ]

AyK; KI AN ΩN

111.3. RPC VI 3069-3(temp.) 23mm 5,21g ky.12

ÖyK; M AVP ANTΩNINOC AVΓ

AyK; KI AN ΩN

111.4. RPC VI 3069-4(temp.) 23mm 5,38g

ÖyK; M AVP ANTΩNINOC AVΓ

AyK; KI AN ΩN

111.5. Weber III 4868[334] 22mm 5,31g

ÖyK; M AVP A[NTΩ]NINOC AVΓ

AyK; KI A[N] ΩN

Seri 112

Öy. Elagabalus büstü, sağa d., defne çelenkli; M AVP ANTΩNINOC AVΓ

Ay. Çıplak Hermes, sağa d., kayanın üzerinde oturuyor, arkasında (solda) kerykeion; KIANΩN ƐΛƐVΘƐPΩN

112.1. RPC VI 3070(temp.)[335] 22mm 5,92g ky.1

ÖyK; M AVP ANTΩNINOC AVΓ

AyK; KIANΩN ƐΛƐVΘƐPΩN

Seri 113

Öy. Elagabalus büstü, sağa d.; M AV ANTΩNINOC

[334] Forrer, 1922: s. 43.
[335] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/6/3070/

Ay. Hygieia ayakta, sağa d., patera ile yılanı besliyor; ΚΙΑΝΩΝ

113.1. Paris E87[336] 6,94g

ÖyK; [M] AV AN TΩN[INOC]

AyK; [ΚΙ]Α ΝΩΝ

Seri 114

Öy. Iulia Maesa büstü, sağa d., diad., giysili; ΙΟΥΛΙΑ ΜΑΙCΑ ΑΥΓ

Ay. Athena başı, sağa d., giysili, miğfer ve aegisli; ΚΙΑΝΩΝ

114.1. RPC VI 3065-1(temp.)[337] 29mm 12,47g

ÖyK; ΙΟΥΛΙΑ ΜΑΙCΑ ΑΥΓ

AyK; ΚΙΑΝΩΝ

114.2. SNG Cop. 393[338] 27mm 12,38g ky.6

ÖyK; ΙΟΥΛΙΑ ΜΑΙCΑ ΑΥ[Γ]

AyK; ΚΙ ΑΝΩΝ

Seri 115

Öy. Iulia Paula büstü, sağa d., giysili; ΙΟΥΛΙΑ ΚΟΡΝΗ ΠΑΥΛΑ CЄΒ

Ay. Tykhe ayakta, sola d., dümen ve cornucopia tutuyor; ΚΙΑΝΩΝ

115.1. RPC VI 3066-1(temp.)[339] 27mm 9,70g ky.12

ÖyK; ΙΟΥΛΙΑ ΚΟΡΝΗ ΠΑΥΛΑ CЄΒ

AyK; ΚΙΑ ΝΩΝ

[336] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555245h
[337] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/6/3065/
[338] Breitenstein ve Schwabacher, 1944: levha 10.
[339] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/6/3066/

115.2. RPC VI 3066-2(temp.)[340] 27mm 10,16g

ÖyK; [I]OVΛ[IA K]O[PNH] ΠAVΛA [CƐB]

AyK; KIA [NΩN]

Seri 116

Öy. Iulia Paula büstü, sağa d., giysili; IOVΛIA KOPNHΛIA ΠAVΛA CƐB

Ay. Athena ayakta, sola d., mızrak ve patera tutuyor, kalkanı ayağının yanında; KIANΩN

116.1. RPC VI 3068(temp.)[341] 26mm 11,10g ky.6

ÖyK; [IOVΛIA KOP]NHΛIA ΠA[V]ΛA CƐB

AyK; KIA [N]ΩN

Severus Alexander (MS 222-235)

Seri 117

Öy. Severus Alexander büstü, sağa d., defne çelenkli, giysili ve zırhlı; M AVP CƐVH AΛƐΞANΔPOC AVΓ

Ay. Sarapis tahtında, sola d., sol elinde uzun bir asa, sağ eli, ayağında oturan Kerberos'un üstünde; KIANΩN

117.1. RPC VI 3071-1(temp.)[342] 32mm 13,92g

ÖyK; [M] AV[P CƐ]VH AΛƐΞ[ANΔP]OC AVΓ

AyK; [K]IA N[ΩN]

117.2. RPC VI 3071-2(temp.)[343] 31mm

[340] Paris 733.
[341] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/6/3068/
[342] Paris 494.
[343] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/6/3071/

ÖyK; M AVP CЄVH AΛЄΞANΔPOC AVΓ

AyK; KIA NΩN

117.3. RPC VI 3071-3(temp.)

ÖyK; M AVP CЄVH AΛЄΞANΔPOC AVΓ

AyK; KIA NΩN

Seri 118

Öy. Severus Alexander büstü, sağa d., defne çelenkli; M AVP CЄVH AΛЄΞANΔPOC AVΓ

Ay. Herakles ayakta, sağa d., lobuta yaslanıyor, aslan postuyla; KIANΩN

118.1. RPC VI 3072(temp.)[344] 30mm

ÖyK; [M AVP]CЄVH AΛЄΞANΔPOC AVΓ

AyK; KIANΩN

Seri 119

Öy. Severus Alexander büstü, sağa d., defne çelenkli, giysili ve zırhlı; M AVP CЄVH AΛЄΞANΔPOC AVΓ

Ay. İki yanında ön ayaklarını kaldırıp boynuz boynuza çarpışan birer keçi bulunan amphora; KIANΩN

119.1. RPC VI 3074-1(temp.)[345] 26mm 5,93g ky.1

ÖyK; M AVP CЄVH AΛЄΞANΔPOC AVΓ

AyK; KIANΩN

119.2. RPC VI 3074-2(temp.) 24mm 6,12g ky.1

[344] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/6/3072/
[345] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/6/3074/

ÖyK; M AVP CЄVH AΛЄΞANΔPOC AVΓ

AyK; KIANΩN

Seri 120

Öy. Severus Alexander büstü, sola d., defne çelenkli; M AVP CЄVH AΛЄΞANΔPOC AVΓ

Ay. Hylas koşuyor, sağa d., khlamyslı, elinde vazo; KIANΩN

120.1. RPC VI 3075(temp.)[346] 24mm

ÖyK; M AVP CЄVH AΛЄΞANΔPOC AVΓ

AyK; KIANΩN

Seri 121

Öy. Severus Alexander büstü, sağa d., defne çelenkli; AΛEΞANΔPOC AVΓOVCTOC

Ay. Çıplak Eros, sağa d., bacaklarını çaprazlamış, ağaç gövdesine yaslanıyor; KIANΩN

121.1. RPC VI 3078(temp.)[347] 20mm 3,39g

ÖyK; AΛEΞA[NΔ]POC AV[Γ]OVCTOC

AyK; [KIA] NΩN

Seri 122

Öy. Iulia Mamaea büstü, sağa d., giysili; IOVΛIA MAMAIA AVΓ

Ay. Tykhe ayakta, sola d., dümen ve cornucopia tutuyor; KIANΩN

[346] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/6/3075/
[347] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/6/3078/; Paris 495.

122.1. RPC VI 3073(temp.)[348] 27mm

ÖyK; ΙΟΥΛΙΑ ΜΑΜΑΙΑ ΑΥΓ

AyK; ΚΙΑΝΩΝ

Seri 123

Öy. Orbiana büstü, sağa d., diad., giysili; Γ C EP B OPBIANH AVΓ

Ay. Tykhe ayakta, sola d., dümen ve cornucopia tutuyor; ΚΙΑΝΩΝ

123.1. RPC VI 3076(temp.)[349] 23mm 7,89g ky.6

ÖyK; Γ C EP B OPBIANH AVΓ

AyK; ΚΙΑΝΩΝ

Seri 124

Öy. Orbiana büstü, sağa d., diad., giysili; Γ C EP B OPBIANH AVΓ

Ay. Sarapis tahtında, sola d., sağ elinde patera, iki yanında birer aslan; ΚΙΑΝΩΝ

124.1. Asia Minor Coins 12254[350] 26mm 10,43g

ÖyK; Γ C EP B OPBIANH AVΓ

AyK; ΚΙΑ-ΝΩΝ

Seri 125

Öy. Orbiana büstü, sağa d., diad., giysili; Γ CEI EP CAΛΛ BAPB OPBIANH AVΓ

Ay. Herakles, sağa d., kayanın üzerine oturmuş, sandalını bağlıyor; ΚΙΑΝΩΝ

[348] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/6/3073/
[349] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/6/3076/
[350] http://www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?pid=12254

125.1. RPC VI 3077(temp.)[351] 23mm 7,86g ky.12

ÖyK; Γ CEI EP CAΛΛ BAPB OPBIANH AVΓ

AyK; KIANΩN

125.2. Asia Minor Coins 14283[352] 22mm 5,59g ky.1

ÖyK; [Γ CEI EP CAΛΛ BAPB O]PBIANH AVΓ

AyK; KIANΩN

Seri 126

Öy. Orbiana büstü, sağa d., diad., giysili; ΓN CE BAP OPBIANH AVΓ

Ay. Miğfer, sağa d.; KIANΩN

126.1. RPC VI 3079(temp.)[353] 20mm 5,58g ky.12

ÖyK; [ΓN] C EP B OPBIANH A[VΓ]

AyK; KIANΩN

Seri 127

Öy. Orbiana büstü, sağa d., diad., giysili; OPBIANH AVΓ

Ay. Lobut; KIANΩN

127.1. Paris 496[354] 18mm 3,27g

ÖyK; [OP]BIANH [A]VΓ

AyK; KIA NΩN

127.2. RPC VI 3080-2(temp.)[355] 18mm 4,00g ky.6

[351] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/6/3077/
[352] http://www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?pid=14283
[353] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/6/3079/
[354] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b85552517
[355] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/6/3080/

ÖyK; OPBIANH AVΓ

AyK; KIA NΩN

Maximinus (MS 235-238)

Seri 128

Öy. Maximinus büstü, sağa d., defne çelenkli, giysili ve zırhlı; Γ IOV OVHP MAΞIMINOC AVΓ

Ay. Hygieia ayakta, sağa d., patera ile yılanı besliyor; KIANΩN

128.1. RPC VI 3081(temp.)[356] 27mm 12,63g

ÖyK; Γ IOV OVHP MAΞIM[INOC AVΓ]

AyK; KIANΩN

Seri 129

Öy. Maximinus büstü, sağa d., defne çelenkli, giysili ve zırhlı; Γ IOV OVH MAΞIMINOC AVΓ

Ay. Tykhe ayakta, sola d., başında kalathos, dümen ve cornucopia tutuyor; KIANΩN

129.1. RPC VI 3083-1(temp.)[357] 26mm 10,18g ky.1

ÖyK; Γ IOV OVHP MAΞIMINOC [AVΓ]

AyK; KIA NΩN

129.2. RPC VI 3083-2(temp.) 25mm 8,47g

ÖyK; [Γ I]OV OVH M[AΞIM]INOC AVΓ

AyK; K[IA] NΩN

[356] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/6/3081/; Paris 497.
[357] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/6/3083/

129.3. Asia Minor Coins 14731[358] 25mm 7,73g

ÖyK; IOV OVHP MA[ΞIMINOC] AV[Γ]

AyK; [KI]A-NΩN

Seri 130

Öy. Maximinus büstü, sağa d., defne çelenkli; Γ IOV OVH MAΞIMINOC AVΓ

Ay. Hylas, sağa d., koşarken arkasına bakıyor, khlamys giymiş, elinde vazo tutuyor; KIANΩN

130.1. RPC VI 3085(temp.)[359] 25mm

ÖyK; Γ IOV OVH MAΞIMINOC AVΓ

AyK; KIANΩN

Seri 131

Öy. Maximus büstü, sağa d., giysili ve zırhlı; Γ IOV OVH MAΞIMOC K

Ay. Tykhe ayakta, sola d., sur taçlı, dümen ve cornucopia tutuyor; KIANΩN

131.1. RPC VI 3082(temp.)[360] 27mm 10,27g ky.12

ÖyK; Γ IOV OVH MAΞIMOC K

AyK; KIANΩN

Seri 132

Öy. Maximus büstü, sağa d., giysili ve zırhlı; Γ IOV OVH MAΞIMOC K

[358] http://www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?pid=14731
[359] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/6/3085/
[360] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/6/3082/

Ay. Çıplak Apollon ayakta, sola d., sağ elinde defne dalı, sol elinde lir, sağda kısa sütun; KIANΩN

132.1. RPC VI 3084-1(temp.)[361] 27mm 10,28g

ÖyK; [Γ] IOV OVH MAΞIMOC K

AyK; KIAN ΩN

132.2. RPC VI 3084-2(temp.) 26mm 6,32g

ÖyK; [Γ IOV] OVH MAΞIMOC K

AyK; KIAN [ΩN]

Seri 133

Öy. Maximus büstü, sağa d., giysili ve zırhlı; Γ IOV OVH MAΞIMOC K

Ay. İki yanında ön ayaklarını kaldırıp boynuz boynuza çarpışan birer keçi bulunan amphora; KIANΩN

133.1. RPC VI 3086-1(temp.)[362] 26mm 7,25g

ÖyK; [Γ] IOV OVH MAΞIMOC K

AyK; KIANΩN

133.2. RPC VI 3086-2(temp.)[363] 24mm 5,30g ky.1

ÖyK; Γ IOV OVH MAΞIMOC K

AyK; KIANΩN

Seri 134

Öy. Maximus büstü, sağa d., giysili ve zırhlı; Γ IOV OVH MAΞIMOC K

[361] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/6/3084/ ; Paris 499
[362] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/6/3086/; Paris 1972.1192.
[363] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/6/3086/

Ay. Asklepios ayakta, sağa d., yılanlı asasına yaslanıyor; ΚΙΑΝΩΝ

134.1. RPC VI 3087-1(temp.)[364] 25mm 7,12g ky.6

ÖyK; Γ IOV OVH MAΞIMOC K

AyK; ΚΙΑΝΩΝ

134.2. RPC VI 3087-2(temp.) 23mm

ÖyK; Γ IOV OVH MAΞIMOC K

AyK; ΚΙΑΝΩΝ

Seri 135

Öy. Maximus büstü, sağa d., giysili ve zırhlı; Γ IOV OVH MAΞIMOC K

Ay. Eros, sağa d., bacaklarını çaprazlamış ters duran meşaleye yaslanıyor; ΚΙΑΝΩΝ

135.1. RPC VI 3088-1(temp.)[365] 19mm 3,76g ky.1

ÖyK; Γ IOV OVH MAΞIMOC K

AyK; ΚΙΑΝΩΝ

135.2. RPC VI 3088-2(temp.) 19mm 3,84g

ÖyK; Γ IOV OVH MAΞIMOC K

AyK; ΚΙΑΝΩΝ

Seri 136

Öy. Maximus büstü, sağa d., giysili ve zırhlı; Γ IOV OVH MAΞIMOC K

Ay. Athena başı, sağa d., giysili, miğfer ve aegisili; ΚΙΑΝΩΝ

136.1. RPC VI 3089(temp.)[366] 17mm 2,67g ky.2

[364] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/6/3087/
[365] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/6/3088/
[366] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/6/3089/

ÖyK; Γ ΙΟΥ ΟΥΗ ΜΑΞΙΜΟC Κ

AyK; ΚΙΑΝΩΝ

III. Gordianus (MS 238-244)

Seri 137

Öy. Gordianus büstü, sağa d., defne çelenkli, giysili ve zırhlı; Μ ΑΝΤ ΓΟΡΔΙΑΝΟC ΑVΓ

Ay. Çıplak Herakles, sağa d., sakallı, sağ eli belinde, kolunu kayanın üstünde duran lobuta yaslamış, omzunda aslan postu asılı; ΚΙΑΝΩΝ

137.1. Asia Minor Coins 14732[367] 30mm 14,13g

ÖyK; Μ ΑΝΤ ΓΟΡΔΙΑΝΟC ΑVΓ

AyK; ΚΙΑ ΝΩΝ

137.2. SNG v.Aul.512[368] 15,70g

ÖyK; Μ ΑΝΤ ΓΟΡΔΙΑΝΟC ΑV[Γ]

AyK; ΚΙΑ ΝΩΝ

Seri 138

Öy. Gordianus büstü, sola d., defne çelenkli; Μ ΑΝΤ ΓΟΡΔΙΑΝΟC ΑVΓ

Ay. Tykhe ayakta, sola d., dümen ve cornucopia tutuyor; ΚΙΑΝΩΝ

138.1. SNG Cop. 395[369] 10,72g ky.1

ÖyK; [Μ] ΑΝΤ ΓΟΡΔΙΑ[Ν]ΟC [ΑVΓ]

AyK; ΚΙΑ [ΝΩΝ]

[367] http://www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?pid=14732
[368] Aulock, 1957: levha 16.
[369] Breitenstein ve Schwabacher, 1944: levha 10.

Seri 139

Öy. Gordianus büstü, sağa d., şua taçlı, giysili ve zırhlı; M ANT ΓΟΡΔΙΑΝΟC AVΓ

Ay. Aphrodite, sola d., sağ elinde elma, solda Eros; ΚΙΑΝΩΝ

139.1. Paris 500[370] 7,53g

ÖyK; M ANT Γ[ΟΡΔΙ]Α[Ν]ΟC AVΓ

AyK; [ΚΙ]Α ΝΩΝ

Seri 140

Öy. Gordianus büstü, sağa d., şua taçlı, giysili ve zırhlı; M ANT ΓΟΡΔΙΑΝΟC AVΓ

Ay. Dört sancak, üstlerinde dört oğlak; ΚΙΑΝΩΝ

140.1. Paris 502[371] 3,17g

ÖyK; [M] ANT ΓΟΡΔΙΑΝΟC [AVΓ]

AyK; K-I-A-[N]/ΩN

Seri 141

Öy. Gordianus büstü, sağa d., şua taçlı, giysili ve zırhlı; M ANT ΓΟΡΔΙΑΝΟC AVΓ

Ay. İki yanında ön ayaklarını kaldırıp boynuz boynuza çarpışan birer keçi bulunan amphora; ΚΙΑΝΩΝ

141.1. Paris 501[372] 14,05g

ÖyK; M ANT ΓΟΡΔΙΑΝΟC AV[Γ]

AyK; ΚΙΑ ΝΩΝ

[370] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b85552569
[371] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b85552584
[372] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555257q

Seri 142

Öy. Tranquillina büstü, sağa d., stephaneli, giysili; CABЄI TPANKVΛΛЄINA

Ay. İki yanında ön ayaklarını kaldırıp boynuz boynuza çarpışan birer keçi bulunan amphora; KIANΩN

142.1. Asia Minor Coins 14901[373] 23mm 6,11g

ÖyK; C[ABЄ]I TPANKVΛΛЄINA

AyK; KIA NΩN

142.2. BMC Pontus 46[374] 6,26g ky.2

ÖyK; CABЄI TPANKVΛΛЄ INA

AyK; KIA NΩN

142.3. SNG Leipzig II 65[375] 4,52g

ÖyK; [CA]BЄI TPAN[KVΛΛЄ INA]

AyK; [KIA] NΩN

142.4. SNG XII Hunterian 1069[376] 23mm 5,76g ky.12

ÖyK; [C]ABЄ[I TPANKVΛ]ΛЄ INA

AyK; K[IA NΩN]

142.5. SNG Cop. 397[377] 4,25g ky.1

ÖyK; CABЄI TPANKVΛΛЄ INA

AyK; KI[A] NΩN

142.6. Paris M4858[378] 3,44g

[373] http://www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?pid=14901
[374] Wroth, 1889: s. 135.
[375] Hausmann , 2008: levha 4.
[376]http://www.s110120695.websitehome.co.uk/PHP/SNG_PHP/04_03_Reply.php?Series=SNGuk&AccessionNo=1201_1069
[377] Breitenstein ve Schwabacher, 1944: levha 10.
[378] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b85552621

ÖyK; [CA]BЄ[I] TPANKVΛΛЄ INA

AyK; KIA NΩN

Seri 143

Öy. Tranquillina büstü, sağa d., diademli, giysili; CABЄI TPANKVΛΛЄ INA

Ay. Hylas, sağa d., koşarken arkasına bakıyor, giysisi havalanıyor, elinde vazo tutuyor; KIANΩN

143.1. Paris 505[379] 5,66g

ÖyK; CABЄI TPA[NKVΛΛЄ IN]A

AyK; KIA NΩN

Seri 144

Öy. Tranquillina büstü, sağa d., stephaneli, giysili; CABЄINIA TPANKVΛΛЄINA

Ay. Hygieia ayakta, sağa d., patera ile yılanı besliyor; KIANΩN

144.1. Asia Minor Coins 14024[380] 25mm 9,28g

ÖyK; CABЄINIA TPANKVΛΛЄINA

AyK; KI[A] NΩN

144.2. SNG v.Aul. 514[381] 9,08g

ÖyK; CABЄINIA T[PANK]VΛΛ[ЄIN]A

AyK; KIA [N]ΩN

144.3. Paris 503[382] 9,95g

ÖyK; CABЄINIA TPANKVΛΛЄINA

[379] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555261m
[380] http://www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?pid=14024
[381] Aulock, 1957: levha 16.
[382] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555259j

AyK; KIA NΩN

Seri 145

Öy. Tranquillina büstü, sağa d., diademli, giysili; CABЄINIA TPANKVΛΛЄINA

Ay. Tykhe ayakta, sağa d., dümen ve cornucopia tutuyor; KIANΩN

145.1. Weber 4870[383] 26mm 7,90g

ÖyK; [CA]BЄINIA TPANKVΛΛЄINA

AyK; KIA NΩN

145.2. SNG Cop. 396[384] 9,09g ky.1

ÖyK; CA[BЄ]INIA TPAN[K]VΛΛ[ЄI]NA

AyK; [KIA] N[Ω]N

145.3. SNG v.Aul. 513[385] 9,15g

ÖyK; CABЄINIA TPANK[V]ΛΛ[ЄI]NA

AyK; KIA NΩN

145.4. Paris 504[386] 7,66g

ÖyK; CABЄINIA TPANKVΛΛЄINA

AyK; KIA NΩN

[383] Forrer, 1922: s. 44.
[384] Breitenstein ve Schwabacher, 1944: levha 10.
[385] Aulock, 1957: levha 16.
[386] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b85552606

Philippus (MS 244-249)

Seri 146

Öy. II. Philippus büstü, sağa d., zırhlı ve paludamentumlu; M IOVΛIOC ΦIΛIΠΠOCK

Ay. İki yanında ön ayaklarını kaldırıp boynuz boynuza çarpışan birer keçi bulunan amphora; KIANΩN

146.1. SNG XII Hunterian 1070[387] 22mm 6,30g ky.12

ÖyK; [M I]O[V]ΛIOC ΦIΛIΠΠO[CK]

AyK; [KIA N]ΩN

146.2. Paris 734[388] 7,27g

ÖyK; M IOVΛIOC ΦIΛIΠΠO[C]K

AyK; KIA [NΩN]

Seri 147

Öy. Otacilia büstü, sağa d., örtülü; M OTAKEIΛIA CEVHPAC

Ay. Tykhe ayakta, sola d., dümen ve cornucopia tutuyor; KIANΩN

147.1. Paris 507[389] 8,10g

ÖyK; M OTAKEIΛIA C[EVHPAC]

AyK; KIA NΩN

[387]http://www.s110120695.websitehome.co.uk/PHP/SNG_PHP/04_03_Reply.php?Series=SNGuk&AccessionNo=1201_1070
[388] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555264v
[389] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555263f

Traianus Decius (MS 249-251)

Seri 148

Öy. Traianus Decius büstü, sola d., şua taçlı, zırhlı, mızrak ve gorgon başlı kalkan tutuyor; AV KA TPAIAN ΔEKIOC AVΓ CE

Ay. Giysili Mên başı, sağa d., hilalin üzerinde; KIANΩN

148.1. RPC IX 229-1[390] 26mm 8,26g ky.7

ÖyK; AV KA TPAIAN ΔEKIO[C AV]Γ CE

AyK; [K]IANΩN

148.2. RPC IX 229-2[391] 25mm 7,78g ky.6

ÖyK; AV KA TPAIAN ΔEKIOC AVΓ [CE]

AyK; KIANΩN

148.3. RPC IX 229-3[392] 26mm 7,43g

ÖyK; AV KA TPAIAN ΔEKIOC AVΓ CE

AyK; KIANΩN

Seri 149

Öy. Etruscilla büstü, sağa d., diad., giysili; EPENNIA ETPOVCKIΛΛA AV

Ay. Hygieia ayakta, sağa d., patera ile yılanı besliyor; KIANΩN

149.1. RPC IX 230[393] 25mm 6,88g ky.6

ÖyK; EPENNIA ETPOVCKIΛΛA AV

AyK; KIANΩN

[390] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/9/229/; Paris 509.
[391] Aulock, 1957: levha 15.
[392] Aulock, 1967: levha 241..
[393] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/9/230/

Seri 150

Öy. Etruscilla büstü, sağa d., diad., giysili; EPENNIA ETPOVCKIΛΛA AV C

Ay. Tykhe ayakta, sola d., dümen ve cornucopia tutuyor; KIANΩN

150.1. Paris 510[394] 26mm 9,11g ky.12

ÖyK; EPENNIA ETPOVCKIΛ[ΛA A]V C

AyK; KIA NΩN

150.2. RPC IX 231-2[395] 25mm 7,34g ky.1

ÖyK; EPENNIA ETPOVCKIΛΛA AV C

AyK; KIA NΩN

150.3. RPC IX 231-3 26mm 6,21g ky.12

ÖyK; EPENNIA ETPOVCKIΛΛA AV C

AyK; KIA NΩN

150.4. RPC IX 231-4 25mm 8,02g ky.12

ÖyK; EPENNIA ETPOVCKIΛΛA AV C

AyK; KIA NΩN

Seri 151

Öy. Etruscus büstü, sağa d., defne çelenkli, giysili ve zırhlı; MƐC KOV EPEN ETP ΔEKIOC

Ay. Hylas, sağa d., koşarken arkasına bakıyor, giysisi havalanıyor, elinde vazo tutuyor; KIANΩN

151.1. RPC IX 232[396] 26mm 9,42g ky.12

[394] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555266p
[395] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/9/231/
[396] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/9/232/

ÖyK; MЄC KOV EPEN ETP ΔEKIOC

AyK; KIANΩN

Trebonianus Gallus (MS 251-253)

Seri 152

Öy. Gallus büstü, sağa d., şua taçlı, giysili ve zırhlı; AV KAI Γ BEIBI TPE ΓAΛΛON

Ay. Sarapis tahtında, sola d., sol elinde uzun bir asa, uzanmış sağ elinde patera var; KIANΩN

152.1. RPC IX 233-1[397] 25mm 8,48g ky.12

ÖyK; AV [KAI Γ B]EIBI TPE ΓAΛΛON

AyK; KIA [NΩ]N

152.2. RPC IX 233-2[398] 25mm 8,86g ky.12

ÖyK; AV KAI Γ BEIBI TPE ΓAΛΛON

AyK; KIA NΩN

Seri 153

Öy. Gallus büstü, sağa d., şua taçlı, giysili ve zırhlı; Γ OYЄIBIOC TPЄBΩNI ΓAΛΛOC AY

Ay. Sarapis tahtında, sola d., sol elinde uzun bir asa, sağ eli, ayağında oturan Kerberos'un üstünde; KIANΩN

153.1. RPC IX 234-1[399] 26mm 7,75g ky.1

ÖyK; [Γ OVЄI]BIOC TPЄBΩNI ΓAΛΛOC AV

AyK; KIAN [ΩN]

[397] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/9/233/; Paris M4859.
[398] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/9/233/
[399] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/9/234/; Paris 511.

153.2. RPC IX 234-2[400] 26mm 10,58g ky.1

ÖyK; Γ OVƐIBIOC TPƐBΩNI ΓAΛΛOC AV

AyK; KIAN ΩN

Seri 154

Öy. Volusianus büstü, sağa d., defne çelenkli, giysili ve zırhlı; Γ OVƐ AΦI ΓAΛΛOC OVOΛOCIAN

Ay. Tykhe ayakta, sola d., dümen ve cornucopia tutuyor; KIANΩN

154.1. RPC IX 235[401] 24mm 6,12g ky.12

ÖyK; Γ OVƐ AΦI ΓAΛΛOC OVOΛOCIAN

AyK; KIANΩN

Seri 155

Öy. Volusianus büstü, sağa d., defne çelenkli, giysili ve zırhlı; AV K OV AΦEI ΓAΛΛOC BE OVOΛOVC

Ay. Tykhe ayakta, sola d., dümen ve cornucopia tutuyor; KIANΩN

155.1. RPC IX 236-1[402] 23mm 6,81g ky.1

ÖyK; [A]V K OV AΦEI ΓAΛΛOC BE OVOΛOV[C]

AyK; K IA NΩN

155.2. RPC IX 236-2[403] 22mm 5,34g ky.1

ÖyK; AV K OV AΦEI ΓAΛΛOC BE OVOΛOVC

AyK; K IA NΩN

[400] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/9/234/
[401] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/9/235/
[402] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/9/236/; Paris 514.
[403] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/9/236/

155.3. SNG Cop. 398[404] 22mm 6,69g ky.12

ÖyK; AV K OV A[Φ]EI ΓAΛΛOC [BE OV]OΛOVC

AyK; K IA [N]ΩN

155.4. RPC IX 236-4 23mm 5,55g ky.12

ÖyK; AV K OV AΦEI ΓAΛΛOC BE OVOΛOVC

AyK; K IANΩN

Seri 156

Öy. Volusianus büstü, sağa d., defne çelenkli, giysili ve zırhlı; Γ OV AΦI ΓAΛΛOC OVOCCIANO

Ay. Asklepios ayakta, sola d., yılanlı asasını tutuyor; KIANΩN

156.1. RPC IX 237[405] 20mm 3,88g ky.12

ÖyK; Γ OV AΦI ΓAΛΛOC OVOCCIANO

AyK; KIANΩN

Seri 157

Öy. Volusianus büstü, sağa d., defne çelenkli, giysili ve zırhlı; Γ OVƐ AΦI ΓAΛΛOC OVOΛOCIAN

Ay. Hygieia ayakta, sağa d., patera ile yılanı besliyor; KIANΩN

157.1. BMC Pontus 47[406] 21mm 4,64g ky.11

ÖyK; Γ OVƐ AΦI ΓAΛ ΛOC OVOΛOCIAN

AyK; KIAN ΩN

[404] Breitenstein ve Schwabacher, 1944: levha 10.
[405] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/9/237/
[406] Wroth, 1889: s. 136.

157.2. Paris 513[407] 21mm 3,36g ky.12

ÖyK; [Γ ΟΥƐ ΑΦΙ] ΓΑΛΛΟC ΟVΟΛΟCIAN

AyK; ΚΙΑ ΝΩΝ

157.3. RPC IX 238-3[408] 22mm 3,47g ky.11

ÖyK; Γ ΟΥƐ ΑΦΙ ΓΑΛΛΟC ΟVΟΛΟCIAN

AyK; ΚΙΑ ΝΩΝ

157.4. RPC IX 238-4 24mm 4,84g ky.12

ÖyK; Γ ΟΥƐ ΑΦΙ ΓΑΛΛΟC ΟVΟΛΟCIAN

AyK; ΚΙΑ ΝΩΝ

Seri 158

Öy. Volusianus büstü, sağa d., defne çelenkli, giysili ve zırhlı; Γ ΟV ΑΦΙ ΓΑΛΛΟC OVOCCIANO

Ay. Hylas, sağa d., koşarken arkasına bakıyor, giysisi havalanıyor, elinde vazo tutuyor; ΚΙΑΝΩΝ

158.1. Paris 515[409] 21mm 3,95g ky.12

ÖyK; Γ ΟV ΑΦΙ ΓΑΛΛΟC OVOCCIANO

AyK; ΚΙΑΝΩΝ

158.2. RPC IX 239-2[410] 22mm 4,97g ky.12

ÖyK; Γ ΟV ΑΦΙ ΓΑΛΛΟC OVOCCIANO

AyK; ΚΙΑΝΩΝ

158.3. RPC IX 239-3 20mm 3,72g ky.12

[407] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555269x
[408] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/9/238/
[409] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b85552710
[410] http://rpc.ashmus.ox.ac.uk/coins/9/239/

ÖyK; Γ ΟV ΑΦΙ ΓΑΛΛΟC ΟVΟCCIANΟ

AyK; ΚΙΑΝΩΝ

158.4. RPC IX 239-4 20mm 4,02g ky.1

ÖyK; Γ ΟV ΑΦΙ ΓΑΛΛΟC ΟVΟCCIANΟ

AyK; ΚΙΑΝΩΝ

158.5. RPC IX 239-5[411] 22mm 3,68g

ÖyK; Γ ΟV ΑΦΙ ΓΑΛΛΟC ΟVΟCCIANΟ

AyK; ΚΙΑΝΩΝ

Valerianus (MS 253-260)

Seri 159

Öy. Valerianus büstü, sağa d., şua taçlı; ΓΠΟVΒ ΛΙΚ ΟVΑΛΕΡΙΑΝΟC ΑVΓ

Ay. Tykhe ayakta, sola d., dümen ve cornucopia tutuyor; ΚΙΑΝΩΝ

159.1. Asia Minor Coins 5748[412] 25mm 6,65g

ÖyK; [ΓΠΟVΒ] ΛΙ[Κ Ο]VΑΛΕΡΙΑΝΟC ΑV[Γ]

AyK; [Κ]ΙΑ ΝΩΝ

Seri 160

Öy. Valerianus büstü, sağa d., şua taçlı; Γ ΠΟVΒ ΛΙΚ ΟVΑΛΕΡΙΑΝΟC ΑVΓ

Ay. Hygieia ayakta, sağa d., patera ile yılanı besliyor; ΚΙΑΝΩΝ

160.1. SNG Cop. 400[413] 8,71g ky.12

ÖyK; Γ ΠΟVΒ ΛΙΚ ΟVΑΛΕΡΙΑΝΟC ΑVΓ

[411] Aulock, 1957: levha 16.
[412] http://www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?pid=5748
[413] Breitenstein ve Schwabacher, 1944: levha 10.

AyK; ΚΙ Α ΝΩΝ

Seri 161

Öy. Valerianus büstü, sağa d., şua taçlı; ΑVΤ Κ Π ΛΙΚΙΝ ΟVΑΛΕΡΙΑΝΟC

Ay. Sarapis (ya da Hades) tahtında, sola d., kalathos, khiton ve himation giymiş, solunda asa, sağ eli, ayağında oturan Kerberos'un üstünde; ΚΙΑΝΩΝ

161.1. SNG Cop. 399[414] 8,10g ky.12

ÖyK; ΑVΤ Κ Π ΛΙΚΙΝ ΟVΑΛΕ[ΡΙΑΝΟC]

AyK; ΚΙΑ ΝΩΝ

161.2. Paris 516[415] 7,56g

ÖyK; ΑVΤ Κ Π ΛΙΚΙΝ ΟVΑΛΕΡΙ[ΑΝΟC]

AyK; ΚΙΑ ΝΩΝ

Seri 162

Öy. Valerianus büstü, sağa d., şua taçlı; ΑVΤ Κ Π ΛΙΚΙΝ ΟVΑΛΕΡΙΑΝΟC

Ay. Sarapis ayakta, sola d., sol elinde asa; ΚΙΑΝΩΝ

162.1. Paris 517[416] 8,44g

ÖyK; ΑVΤ Κ Π ΛΙΚΙΝ ΟVΑΛΕΡΙ[ΑΝΟC]

AyK; ΚΙΑ ΝΩΝ

Seri 163

Öy. Valerianus büstü, sağa d., şua taçlı; ΠΟV ΛΙΚ ΟVΑΛΕΡΙΑΝΟC CEBBB

[414] Breitenstein ve Schwabacher, 1944: levha 10.
[415] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555272d
[416] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555273t

Ay. Çıplak Herakles, sağa d., sakallı, sağ eli belinde, kolunu kayanın üstünde duran lobuta yaslamış, omzunda aslan postu asılı; ΚΙΑΝΩΝ

163.1. Paris 518[417] 9,24g

ÖyK; ΠΟΥ ΛΙΚ ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟC CEBBB

AyK; ΚΙΑ ΝΩΝ

Seri 164

Öy. Valerianus büstü, sağa d., şua taçlı; ?ΠΛC ΟΥΑΛΕΡΙΑΝΟCK

Ay. İki yanında ön ayaklarını kaldırıp boynuz boynuza çarpışan birer keçi bulunan amphora; ΚΙΑΝΩΝ

164.1. Paris 525[418] 3,41g

ÖyK; ΠΛC ΟΥΑΛΕΡΙ[ΑΝ]ΟCK

AyK; ΚΙΑ [Ν]ΩΝ

Gallienus (MS 253-268)

Seri 165

Öy. Gallienus büstü, sağa d., şua taçlı, giysili, zırhlı; ΠΟΥ ΛΙ ΕΓ ΓΑΛΛΙΗΝΟC CEB

Ay. Çıplak Herakles, sağa d., sakallı, sağ eli belinde, kolunu kayanın üstünde duran lobuta yaslamış, omzunda aslan postu asılı; ΚΙΑΝΩΝ

165.1. BMC Pontus 48[419]

ÖyK; ΠΟΥ ΛΙ ΕΓ ΓΑΛΛΙΗΝΟC CEB

AyK; ΚΙΑ ΝΩΝ

[417] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b85552747
[418] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555281c
[419] Wroth, 1889: s. 136.

165.2. SNG v.Aul. 517[420] 6,04g

ÖyK; ΠΟV ΛΙ ΕΓ ΓΑΛ[Λ]ΙΗΝΟC CΕΒ

AyK; [K]IA NΩN

165.3. Paris 521[421] 8,41g

ÖyK; ΠΟV Λ[Ι ΕΓ] ΓΑΛΛΙΗΝΟC CE[B]

AyK; KIA N[Ω]N

165.4. Paris 522[422] 7,40g

ÖyK; ΠΟV ΛΙ [E]Γ ΓΑΛΛΙΗΝΟC CΕΒ

AyK; KIA NΩN

Seri 166

Öy. Gallienus büstü, sağa d., şua taçlı; ΠΟV ΛΙ Ε ΓΑΛΛΙΗΝΟC CΕΒΑ

Ay. Sarapis ayakta, sola d., sol elinde asa, yanında altar; KIANΩN

166.1. SNG v.Aul. 516[423] 6,04g

ÖyK; ΠΟV ΛΙ Ε [ΓΑΛΛΙΗΝ ΟC C]ΕΒΑ

AyK; KIA [N]ΩN

166.2. Paris 520[424] 6,74g

ÖyK; Π[OV] ΛΙ Ε ΓΑΛ[ΛΙΗΝ ΟC CE]B[A]

AyK; [KI]A NΩN

[420] Aulock, 1957: Levha 16.
[421] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555277g
[422] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555278w
[423] Aulock, 1957: levha 16.
[424] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b85552762

Seri 167

Öy. Gallienus büstü, sağa d., şua taçlı; Γ ΠΟVΒ ΛΙΚ ΕΓΝ ΓΑΛΛΙΗΝΟC ΑVΓ

Ay. Sarapis (ya da Hades) tahtında, sola d., kalathos, khiton ve himation giymiş, solunda asa, sağ eli, ayağında oturan Kerberos'un üstünde; ΚΙΑΝΩΝ

167.1. SNG v.Aul. 7008[425] 9,07g

ÖyK; [Γ ΠΟV]Β ΛΙΚ ΕΓΝ ΓΑΛΛΙΗΝΟC ΑV[Γ]

AyK; ΚΙΑ ΝΩΝ

167.2. Paris 519[426] 7,37g

ÖyK; [Γ ΠΟVΒ] ΛΙΚ ΕΓΝ ΓΑΛΛΙΗΝΟ[C ΑVΓ]

AyK; ΚΙΑ [ΝΩΝ]

Seri 168

Öy. Gallienus büstü, sağa d., şua taçlı, giysili; ΑVΤ ΓΑΛΛΗΝΟC ΑVΓ

Ay. İki yanında ön ayaklarını kaldırıp boynuz boynuza çarpışan birer keçi bulunan amphora; ΚΙΑΝΩΝ

168.1. Asia Minor Coins 12652[427] 18mm 3,17g

ÖyK; ΑVΤ ΓΑΛΛΗΝ[ΟC ΑVΓ]

AyK; ΚΙ Α ΝΩΝ

168.2. Paris 523[428] 4,02g

ÖyK; [ΑVΤ Γ]ΑΛΛΗΝΟC ΑVΓ

AyK; ΚΙΑ Ν [ΩΝ]

[425] Aulock, 1967: Levha 241.
[426] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555275n
[427] http://www.asiaminorcoins.com/gallery/displayimage.php?pid=12652
[428] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b85552799

Seri 169

Öy. Salonina büstü, örtülü, diademli; KOPNCA ΛΩNINA CEB

Ay. Tykhe ayakta, sola d., dümen ve cornucopia tutuyor; KIANΩN

169.1. BMC Pontus 49[429] 4,33g ky.6

ÖyK; KOPNCA ΛΩNINA CEB

AyK; KIA NΩN

169.2. Weber III 4871[430] 22mm 5,24g

ÖyK; KOPNCA ΛΩNINA[CEB]

AyK; [KIA] NΩN

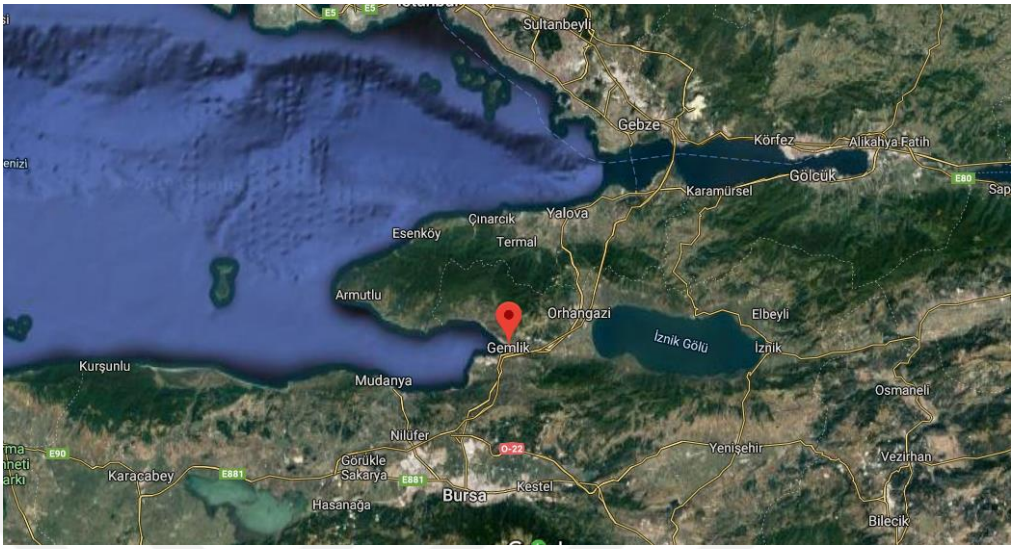
169.3. Paris 524[431] 4,01g

ÖyK; KOPNCA ΛΩNINAC[EB]

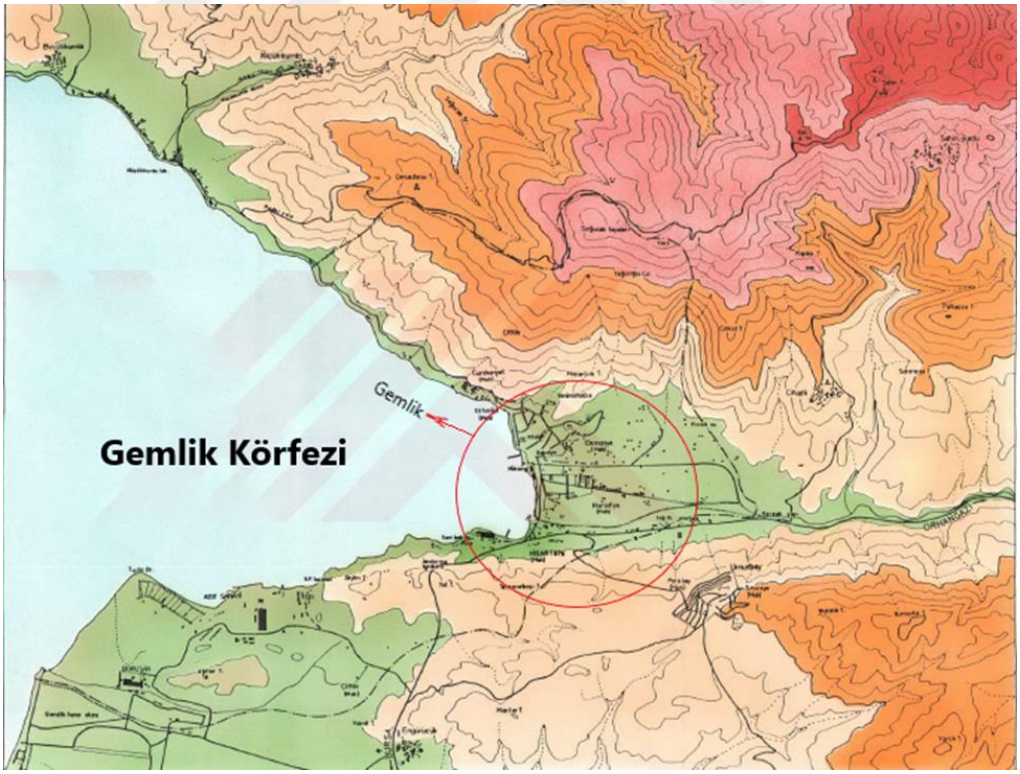
AyK; KIA NΩN

[429] Wroth, 1889: s. 136.
[430] Forrer, 1922: s.44.
[431] https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8555280z

HARİTA VE RESİMLER

Harita 1: Uydu Fotoğrafı.

Harita 2: Gemlik'in Topografik Haritası.

Harita 3: MÖ 522-486 aralığında Akhaemenid İmparatorluğu.

Harita 4: MÖ 120 Civarında Anadolu'nun Jeopolitik Yapısı.

Harita 5: Bithynia-Pontus Eyaleti.

Resim 1: Günümüzde Gemlik.

TABLOLAR

Birim / Görevli	Gümüş			Altın		
	Drahmi			Stater	Drahmi	
	1	½	¼		1	¼
Proxenos	1	26	5	3		
Agnonides				3		
Hierokles				1		
Miletos		18	2			
Athenodoros		12	4		1	
Poseidonios		14	3			
Sosandros		9				
Sosigenes	1	5	1			
Kteson		5				
Bakheus		4				
Demetrios		4				
Nikas	3					
Lynoklis		1		1		
Teisandros			2			
Posis		2				
Herodoros	1					1
Aristokrates		1				
Hegestratos	1					
Philinos			1			

Tablo 1: MÖ 350-300 kent görevlilerinin adıyla basılmış sikkelerin birimleri ve adetleri.

Dönem	İkonografi ÖyK/AyK / Birim	Altın			Gümüş			Bronz
		Drahmi		Stater	Drahmi			
		1	¼		1	½	¼	
MÖ 407-302	Mithras/Kantharos							1
MÖ 407-302	Mithras/Lobut							1
MÖ 350-300	Apollon/Pruva	1	1	4	5	12	7	
MÖ 300-275	Herakles/Athena							1
MÖ 300-200	Herakles/Sadak-Yay-Lobut							1
MÖ 300-200	Apollon/Lobut							1
MÖ 300-200	Apollon/Kantharos							1
MÖ 202-74	Herakles/ Sadak-Yay-Lobut (Prusias ad Mare)							1
MÖ 202-74	Apollon/Tripod							1
MÖ 202-74	Herakles/Lobut							1
MÖ 202-74	Hermes/Kerykeion							1

Tablo 2: Hellenistik Dönem ikonografilerine göre birimler ve tip sayıları.

İmparator	Tip sayısı
Claudius (MS 41-54)	4
Vespasianus (MS 69-79)	2
Domitianus (MS 81-96)	4
Hadrianus (MS 117-138)	10
Antoninus Pius (MS 138-161)	7
Marcus Aurelius (MS 161-180)	4
Lucius Verus (MS 161 -169)	4
Commodus (MS 180-192)	8
Septimius Severus (MS 193-211)	7
Caracalla (MS 198-217)	5
Macrinus (MS 217-218)	4
Caracalla ya da Elagabalus (MS 198-222)	1
Elagabalus (MS 218-222)	9
Severus Alexander (MS 222-235)	11
Maximinus (MS 235-238)	9
III. Gordianus (MS 238-244)	9
Philippus (MS 244-249)	2
Traianus Decius (MS 249-251)	4
Trebonianus Gallus (MS 251-253)	7
Valerianus (MS 253-260)	6
Gallienus (MS 253-268)	5

Tablo 3: Roma İmparatorluk Dönemi tip dağılımı.

	Tykhe	Dikaiosyne	Artemis	Apollon	Hygeia	Asklepios	Roma	Eros	Poseidon	Aphrodite	Sarapis	Men	Zeus	Athena	Herakles	Nike	Hermes
Claudius (MS 41-54)															4		
Vespasianus (MS 69-79)															2		
Domitianus (MS 81-96)															2		
Hadrianus (MS 117-138)	2	1		1										1	3		
Antoninus Pius (MS 138-161)	1		1										1		4		
Marcus Aurelius (MS 161-180)					1			1							2		
Lucius Verus (MS 161 -169)								1	1						1		1
Commodus (MS 180-192)	1		1				1	1		1					2		
Septimius Severus (MS 193-211)	2				1						1			1			
Caracalla (MS 198-217)								1			1						
Macrinus (MS 217-218)														1	2		
Elagabalus (MS 218-222)	1				1				1		1			3			1
Severus Alexander (MS 222-235)	2							1			2			1	3		
Maximinus (MS 235-238)	2			1	1	1		1						1			
III. Gordianus (MS 238-244)	2				1					1					1		
Philippus (MS 244-249)	1																
Traianus Decius (MS 249-251)	1				1							1					
Trebonianus Gallus (MS 251-253)	2				1	1					2						
Valerianus (MS 253-260)	1				1						2				1		
Gallienus (MS 253-268)	1										2				1		

Tablo 4: Roma İmparatorları ve dönemlerinde Kios sikkelerinde kullanılmış ikonografiler.

LEVHALAR

 1.1	 **1.2**	 **1.3**
 2.3	 **3.1**	 **5.1**
 6.1	 **7.1**	 **8.1**
 8.3	 **8.4**	 **8.5**
 8.6	 **8.7**	 **8.22**

 8.25	 **8.26**	 **9.1**
 9.5	 **10.11**	 **10.15**
 10.16	 **10.17**	 **10.18**
 11.1	 **11.2**	 **12.1**
 12.9	 **12.12**	 **14.9**

 14.13	 **14.14**	 **15.3**
 16.1	 **16.6**	 **16.9**
 18.3	 **18.4**	 **18.5**
 19.1	 **20.1**	 **20.5**
 21.1	 **21.2**	 **21.4**

 22.3	 **22.4**	 **23.1**
 23.2	 **23.3**	 **24.1**
 25.1	 **25.2**	 **26.1**
 26.2	 **27.1**	 **28.1**
 31.1	 **31.14**	 **31.15**

 31.16	 **31.17**	 **31.22**
 31.23	 **31.24**	 **31.25**
 31.26	 **31.27**	 **31.28**
 32.6	 **32.10**	 **32.11**
 32.12	 **32.13**	 **33.1**

 34.8	 **34.9**	 **34.11**
 37.5	 **37.9**	 **37.10**
 37.11	 **38.5**	 **38.6**
 41.1	 **42.2**	 **42.3**
 42.4	 **42.5**	 **42.6**

 42.7	 **42.8**	 **42.9**
 42.10	 **42.11**	 **42.12**
 42.13	 **43.1**	 **44.1**
 45.1	 **46.1**	 **46.5**
 48.1	 **49.1**	 **50.1**

 51.1	 **53.1**	 **53.2**
 53.9	 **54.1**	 **54.2**
 55.1	 **57.3**	 **58.1**
 59.1	 **60.1**	 **61.4**
 62.1	 **62.2**	 **63.1**

 64.1	 **65.1**	 **65.2**
 66.1	 **67.1**	 **69.1**
 70.1	 **70.4**	 **71.1**
 72.1	 **73.1**	 **74.1**
 77.1	 **78.1**	 **79.1**

 81.1	 **82.1**	 **84.2**
 85.2	 **86.1**	 **87.1**
 89.1	 **90.1**	 **92.1**
 96.1	 **97.1**	 **98.1**
 101.1	 **102.1**	 **104.1**

 105.1	 106.1	 107.1
 108.1	 109.1	 110.1
 110.2	 111.1	 111.2
 111.4	 112.1	 113.1
 114.1	 115.1	 115.2

 117.1	 117.2	 119.1
 119.2	 121.1	 124.1
 125.1	 125.2	 126.1
 127.1	 127.2	 129.1
 129.2	 129.3	 131.1

 132.1	 133.1	 113.2
 134.2	 135.1	 135.2
 136.1	 137.1	 139.1
 140.1	 141.1	 142.1
 142.4	 142.6	 143.1

 144.1	 144.3	 145.4
 146.1	 146.2	 147.1
 148.1	 148.2	 149.1
 150.1	 150.4	 151.1
 152.1	 153.1	 153.2

 155.1	 155.4	 157.1
 157.2	 157.3	 157.4
 158.1	 158.3	 158.4
 159.1	 161.2	 162.1
 163.1	 164.1	 165.3

 165.4	 **166.2**	 **167.2**
 168.1	 **168.2**	 **169.3**

ÖZGEÇMİŞ

Adı ve Soyadı: Remzi Ege Ersöz

E-posta: egeersoz@live.com

Doğum Tarihi/Yeri: 29.01.1993/KOCAELİ

EĞİTİM

Yüksek Lisans

2015-

Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Arkeoloji Anabilim Dalı

Tez: Kios Tarihi ve Sikkeleri (Danışman: Prof. Dr. Ayşe Çalık Ross)

Lisans

2011-2015

Kocaeli Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi

Arkeoloji Bölümü

Tez: Nikomedia Surları (Danışman: Prof. Dr. Ayşe Çalık Ross)

KAZI ve ARAŞTIRMA DENEYİMİ

Kocaeli İli ve İlçeleri Arkeolojik Yüzey Araştırmaları 2012-2015 (Prof. Dr. Ayşe Çalık Ross)

Ilısu Barajı Salattepe Kurtarma Kazısı 2013 (Diyarbakır-Bismil) (Prof. Dr. Ayşe Tuba Ökse)

YAYINLAR

Ersöz, Remzi Ege (2019). "Hellenistik Dönem Kios Sikkeleri." Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi (KOUSBAD), 9, 161-190.

YABANCI DİLLER

İngilizce (İleri Seviye)

Almanca (Başlangıç Seviyesi)

BELGELER ve SERTİFİKALAR

2014-2015 Eğitim-Öğretim Yılı Yüksek Onur Belgesi (Kocaeli Üniversitesi)

Sarat Projesi, Arkeolojik Varlıkların Korunması ve Kurtarılması (Koç Üniversitesi)

Teknik Resim-Autocad Katılım Sertifikası (TMMOB – MMO Kocaeli Şubesi)

BİLGİSAYAR PROGRAMLARI

Microsoft Office Applications

Autocad

Photoshop